

Bærekraft og samfunnsansvar

Bærekraft og samfunnsansvar

- 157 En pådriver for bærekraftig utvikling
- 160 Interessentdialog og vesentlighetsanalyse
- 166 Våre forpliktelser
- 170 Strategiske mål
- 171 Vesentlige temaer
 - 172 Påvirkning på næringsutvikling (GRI)
 - 175 Støttespiller for lokalsamfunnet
 - 179 ESG-kompetanse og kompetansedeling med kunder (GRI)
 - 183 Ansvarlig utlån og rådgivning (GRI)
 - 188 Klimagassutslipp (GRI)
 - 190 Endring i utlånsetterspørsel
 - 192 Økte regulatoriske krav til aktører i bank- og finansnæringen
 - 194 Klimarisiko (TCFD) 2022
- 205 Rapportering iht. Aktivitets- og Redegjørelsesplikten
- 209 Åpenhetsloven
- 211 Vedlegg
 - 212 GRI-indeks
 - 219 TCFD indeks
 - 220 PRB Self Assessment
 - 233 Energi & klimaregnskap
- 239 Revisors erklæring

En pådriver for bærekraftig utvikling

I tiden som kommer står både Norge og verdenssamfunnet overfor en betydelig omstilling for å nå klimamålene for 2030 og 2050. Som regional sparebank har vi påvirkningskraft, både gjennom bankdrift og prosjektene vi engasjerer oss i. Det gir oss et ansvar og muligheter som vi tar på største alvor.

Sparebanken Møre ble etablert i 1985 gjennom en sammenslutning av en rekke lokale sparebanker. Den eldste i denne sammenslutningen var Herrøe og Røvde Sparebank, som ble etablert i 1843.

Helt siden de første bankene så dagens lys, har samfunnsrollen stått sterkt i de ulike lokalsamfunnene. Det gjør den også i dag.

Sparebankmodellen har i seg selv både styrke og kraft til å bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling. Sparebanken Møre har i tillegg forpliktet seg til å være en

pådriver i dette arbeidet gjennom bankens visjon om å være den fremste pådriveren for skaperglede på Nordvestlandet. Hver dag.

Visjonen innebærer at vi skal ta en ledende rolle i å utvikle regionen vår. Gjennom kunnskap, engasjement og et betydelig bidrag tilbake til samfunnet, skal vi skape verdier som kommer både personer, næringsliv og samfunnet til gode.

Som en regional aktør på Nordvestlandet er vi opptatt av bærekraft, vekst og utvikling i omgivelsene som

banken er en del av, og dette vil være vårt fokusområde. Vi skal også se bankens bærekraftarbeid i et nasjonalt og globalt perspektiv.

En integrert del av strategien

Bærekraft er et prioritert satsingsområde i bankens konsernstrategi for perioden 2023-2026. Den overordnede målsettingen er at **Sparebanken Møre skal være en pådriver for bærekraftig utvikling**. Målsettingen er konkretisert gjennom egne handlingsplaner og tiltak i alle bankens seksjoner/divisjoner. Vi skal stille krav til både oss selv, kunder og leverandører, vi har betydelige midler som er avsatt til å bygge en sterkere region og vi både initierer og deltar i en rekke samarbeid med mål om å gjøre Nordvestlandet mer bærekraftig. I tillegg til å komme det lokale, nasjonale og globale samfunn til gode, vil en kollektiv innsats og en systematisk tilnærming også skape nye forretningsmuligheter og bedre rammebetingelsene for banken.

Sparebanken Møre vil fortsette arbeidet med full styrke i 2023 – både i og utenfor banken. Vi skal ta vår del av ansvaret for en felles framtid gjennom å være en pådriver for bærekraftig utvikling på Nordvestlandet.

Rapporteringsstandard

Banken redegjør årlig for sitt arbeid med bærekraft og samfunnsansvar i forbindelse med årsrapporten, i henhold til regnskapslovens §3-3c. Denne stiller krav til rapportering knyttet til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold, det ytre miljø og bekjempelse av korrupsjon i forretningsstrategier, daglig drift og i forholdet til interessenter.

For å sikre en systematisk og strukturert tilnærming, rapporterer banken i henhold til GRI-standard 2021. Dette innebærer også rapportering av konsernets CO₂-utslipp i henhold til Greenhouse Gas Protocol Initiative (GHG-protokollen).

Banken tilsluttet seg UNEP FI Principles for Responsible Banking (PRB) i 2019 og rapporterer årlig status innenfor de seks prinsippene som del av årsrapporten.

Vi rapporterer også i henhold til Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD).

Sparebanken Møre skal videre følge markedspraksis samt relevante anbefalinger. Den rapporterte informasjonen skal være presis, balansert, forståelig,

sammenlignbar, rettidig og pålitelig. Bankens bærekraftrapportering inngår i årsrapporten. Den vil også fungere som et selvstendig dokument som publiseres på bankens internettside.

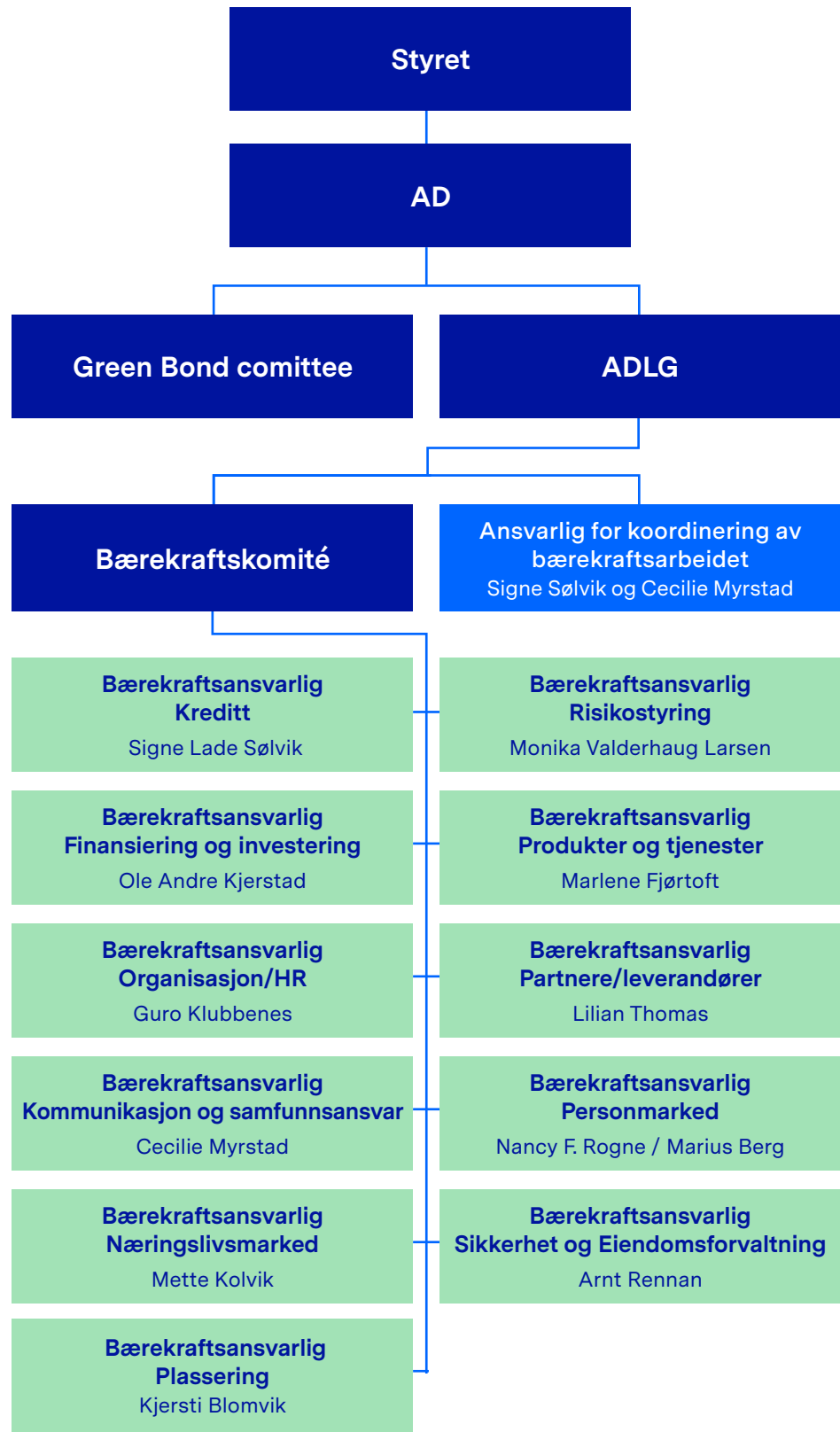
Organisering av arbeidet

Styret har ansvar for å fastsette retningslinjer og strategi for bankens bærekraftarbeid og administrerende direktør har ansvaret for implementering av strategien.

Banken etablerte i 2020 en egen bærekraftkomite, som består av bærekraftansvarlige som representerer ulike fagområder i banken. Komiteen har ansvar for utarbeidelse og oppfølging av bankens bærekraftstrategi, og rapporterer til konsernledelsen. Komiteen vil med sin tverrfaglige organisering bidra til å bringe bærekraft ut til alle ansatte. Det har vært gjort mindre endringer i komiteens medlemmer i løpet av året. Fra 01.02.2023 etableres det også en egen bærekraftavdeling som organisatorisk blir plassert under seksjon Risikostyring & Compliance. Bærekraftkomiteen skal videreføres, og vil bli ledet av leder for avd. Bærekraft.

I tilknytning til etablering av Grønt rammeverk for utstedelse av obligasjoner, er det også etablert en Green Bond Committee som skal sikre oppfølging og etterlevelse av rammeverket.

Ansvarsforhold

Interessentdialog og vesentlighetsanalyse

Sparebanken Møre har valgt FNs bærekraftsmål nr. 17 Samarbeid for å nå målene, som et sentralt fokusområde i bærekraftarbeidet.

Vi har en bred og sammensatt interessentgruppe, og opplever at alle gruppene i økende grad er opptatt av hvordan banken ivaretar samfunnsoppdraget sitt og hvordan vi sammen kan nå målene.

Våre viktigste interessenter:

Vesentlighetsanalyse

I 2022 er det gjennomført en ny vesentlighetsanalyse for å avdekke bærekrafttemaer hvor det vurderes at banken har høy grad av påvirkning på miljø, samfunn og økonomi.

Analysen viser hvor banken kan forsterke sin positive påvirkning, og hvor den kan redusere sin negative påvirkning. Analysen har i år blitt utvidet til også å inkludere et fokus på dobbel vesentlighet, noe som handler om at vi har sett på både hvordan banken påvirker miljø og samfunn samt hvordan miljø og samfunn påvirker Sparebanken Møre i form av risikoer og muligheter. Dette blir et krav under EUs kommende Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) og er således med på å forberede banken til rapporteringsregulativet som inntreffer om noen få år. En grafisk fremstilling av dobbel vesentlighet er presentert under.

Dobbel vesentlighet

Metode for vesentlighetsanalyse:
Valg av vesentlige tema ble gjennomført basert på en rangering av tema fra en liste over emner relatert til Sparebanken Møres sin faktiske og potensielle virkninger på miljø og samfunn. I tillegg inneholdt temalisten emner som fokuserer på hvordan Sparebanken Møre påvirkes av miljø- og samfunnsendringer. De to dimensjonene ble inkludert for å dekke konseptet av dobbel vesentlighet, som nevnt ovenfor, som krever at banken ikke bare vurderer hvordan vi påvirke miljø- og samfunnet rundt oss, men også hvordan banken påvirkes finansielt og strategisk.

Rangeringen ble utført av bankens bærekraftkomité, konsultentselskapet Position Green Advisory samt gjennom dybdeintervju med 5 aktører som representerer bankens interessenter (akademia, kapitalmarkedet, kunde, bransje- og interesseorganisasjoner, samarbeidspartnere). Resultatet av rangeringene ble samlet, og de temaene som ble rangert høyest utgjør bankens vesentlige tema. De vesentlige temaene er forankret og besluttet av bankens ledergruppe.

Basert på en samlet vurdering ble følgende temaer definert som de mest vesentlige for bærekraftarbeidet i Sparebanken Møre:

Samfunns- og miljømessig vesentlighet GRI		
 Miljø	 Sosiale forhold	 Økonomi og styring
• Klimautslipp	• Påvirkning på lokalsamfunn og næringsutvikling – bidrar til å skape sterke, attraktive og levende lokalsamfunn	• Interne ESG kompetanse og kompetansedeling med kunder • Ansvarlig utlån og rådgiving

Finansiell og strategisk vesentlighet		
 Miljø	 Sosiale forhold	 Økonomi og styring
• Klimarisiko	• Endring i utlånsetterspørsel	• Økte regulatoriske krav til aktører i bank- og finansnæringen

Temaene under samfunns- og miljømessig vesentlighet skal rapporteres i henhold til GRI-standard. Dobbelt vesentlighet er ikke et krav i GRI selv om det er anbefalt også der å hensynta både påvirkning og risi-

koer og muligheter. Temaene under finansiell og strategisk vesentlighet rapporteres derfor ikke under GRI direkte, men omtales i bærekraftrapporten som vesentlig tema.

Interessentdialog i 2022

Dialog med omgivelsene prioriteres høyt i Sparebanken Møre, og gjennom 2022 har vi hatt kontakt med interessentene våre på ulike måter. Her følger en skjematisk oppsummering av hovedtrekkene i interessentdialogen (ikke uttømmende):

Interessent	Dialog/ møteplass	Viktigste temaer for interessent	Relevante tiltak
Kunder	Kundemøter/ kunde-kontakt	• Nærhet, tempo og lokalkunnskap • Brukervennlige produkter og tjenester • Kompetanse og omstilling • Bidrag til næringsutvikling • Dialog knyttet til hvordan bærekraft påvirker den enkelte bransje	• Etablering/videreutvikling av digitale og selvbetjente løsninger • Invitert til og gjennomført forretnings- og rådgivningssamtaler • Tett oppfølging og økonomisk rådgivning som følge av markedsendringer, økte renter og levekostnader • Styrket kundeservice med etablering av avdeling Næringsbasen • Arrangert bærekraftkonferanser • Deltakelse i vekstgarantiordning • Gjennomføring av Næringsteft • Lansert bærekraftportal på sbm.no • Bærekraft er en del av bransjeanalysene • ESG scoring i kredittarbeidet på næringsliv
	Kontakt med Kunde-service		
	Sosiale medier		
	Arrangement		
Medarbeidere	Arbeidsmiljøundersøkelse	• Likestilling og mangfold • Attraktiv arbeidsplass • Kultur for læring og utvikling • Arbeidsrett og arbeidsmiljø • Bærekraft i SBM • Involvering og tverrfaglige samarbeid	• Nasjonal autorisasjonsordning for finansielle rådgivere (AFR) • Resultater fra arbeidsmiljøundersøkelse ble fulgt opp av ledelsen • Kommunikasjon fra bærekraftkomite og ulike bærekraftworkshops • Gjennomføring av en rekke kurs, workshops og kompetansetiltak • Tilrettelegging for kurs og videreutdanninger • Tverrfaglig forberedelse og involvering til strategisamling
	Medarbeiderutvikling		
	Lederutvikling		
	Møter med Konserntil-litsutvalg og arbeids-miljøutvalget		
	Faglige og sosiale samlinger		
Kapitalmarkedet, ratingbyråer og analytikere	Børsmeldinger og kvartalsrapporter	• Økonomiske resultater • Åpen og etisk forretningsførsel • Konkurransedyktig avkastning • Bærekraft i SBM	• Fokus på tett oppfølging, transparens og likebehandling • ESG-informasjon ytterligere utvidet og gjort tilgjengelig i bankens kanaler • Årlig oppdatering av ESG-rating • Investormøter i tilknytning til utstedelse av obligasjon • Gjennomføring av kvartalspresentasjoner
	Generalforsamling		
	Andre arrangement i in-tern eller ekstern regi		

Interessent	Dialog/ møteplass	Viktigste temaer for interessent	Relevante tiltak
Leverandører	Jevnlige opp- følgingsmøter Kompetansehevende arrangement/webinar	- Åpen og etisk forretningsførsel - Krav til leverandører - Kompetanse og omstilling - Bærekraft, prinsipper, materialvalg, transport, klima	- Flere partnernemøter gjennom året, der bærekraft er et av flere temaer på agendaen - Bærekraft inngår som vurderingskriterium ved anskaffelser - Aktsomhetsvurderinger i tråd med Åpenhetsloven - Etablert retningslinjer for bærekraft i leverandørleddet
Samarbeids- partnere	Prosjektmøter Kompetansehevende arrangement/webinar	- Støtte til forskning på bærekrafttemaer - Bidrag til næringsutvikling - Støtte til lokalsamfunnet - Åpen og etisk forretningsførsel - Kompetanse og omstilling på bærekraft - EU Green Deal og taksonomien - Bærekraftig finans	- Støtte til flere forskningsprosjekter med Møreforskning og NTNU TEFT Lab - Samarbeid om seminar og konferanser der bærekraft er gjennomgående tema, blant annet GATH, The Next Wave, Bærekraft-konferansen etc. - Deltakelse og faglige bidrag i ulike nettverksgrupper og forum, for eksempel næringsforeningen og kunnskapsparken i fylket - Tett samarbeid med partnere ved gjennomføring av Næringsteft
Konkurrenter	Utteksling av erfaring og kunnskap gjennom deltakelse i tverrfaglige referansegrupper, blant annet i regi av Finans Norge og Sparebank- foreningen	- Kompetanse og omstilling - Bærekraftige forretningsmodeller - Bærekraftsrapportering	- Samarbeid om utviklingsarbeid - Utteksling av erfaring og muligheter knyttet til ulike bærekraftforpliktelser-/initiativ - Felles bærekraftkonferanse med Nordea
Myndigheter	Deltakelse i ulike råd og utvalg	- Risikovurderinger i et bærekraftperspektiv - Ansvarlig utlånspraksis - Antihvitvaskarbeid - Forhindring av korrupsjon og økonomisk kriminalitet - God virksomhetsstyring - Stabile og sikre IT-løsninger - Personvern og informasjonssikkerhet - Implementering av EUs bærekraftregelverk	- Innarbeiding av ESG-faktorer i kredittarbeidet. - Innhenting av gyldig legitimasjon og løpende oppdatering av kunder - Rapportering i henhold til krav og forventninger - Gjennomføring av IKT-tiltaksplan - Implementering av ESG-faktorer i interne overordnede retningslinjer og rammeverk - Møter med politiet i forbindelse med svindelsaker

Interessent	Dialog/ møteplass	Viktigste temaer for interessent	Relevante tiltak
Lag og organisasjoner (støtte gjennom allmennyttige midler)	Deltakelse på arrange- ment og i styremøter hos enkelte Kontakt med det lokale bankkontoret	- Støtte til lokalsamfunnet - Kompetanse og omstilling - Utenforskap - Likestilling og mangfold - Bærekraft i sponsoravtaler	- Støtte til lag og organisasjoner - Tildeling av stipend til unge talent på Nordvestlandet - Diverse miljøtiltak, bla. knyttet til granulatfangere ved kunstgress - Styrket løft for kvinneidretten
Forskning og akademia	Deltakelse på arrange- ment Styreverv Studieprogramråd Gjesteforelesninger	- Kompetanse og omstilling - Støtte til forskning - Bærekraftige forretningsmodeller	- Studieprogramråd NTNU - Gjesteforelesning ved universitet og høyskoler - Betydelig bidragsyter til forskningsaktiviteter - Hovedsamarbeidspartner for Ungt Entreprenørskap i Møre og Romsdal - Støtte til ungdoms- og studentbedrifter - Aktiv bidragsyter til aktivitet i TEFT-lab - Summer internship TEFT-lab
Bransje- og interesse- organisasjoner	Deltakelse på arrange- ment Deltakelse i nettverks-/ referansegrupper	- Åpen og etisk forretningsførsel - Kompetanse og omstilling - Bærekraftsrisiko - Bærekraftig finans	- Deltakelse i referansegruppe for bærekraft og klimagruppe i regi av Finans Norge - Deltager i FNs Framtidslab - Jevnlige møter med NHO Møre og Romsdal - Tett samarbeid med næringsforeningene i fylket. - Styremedlem i Molde Næringsforum
Media	Løpende dialog gjennom digitale og fysiske møter	- Åpen og etisk forretningsførsel - Kompetanse og omstilling	- Fokus på åpenhet, tilgjengelighet, presis informasjon og rask respons - Tips om aktuelle saker - Tilrettelegging av relevant informasjon

Våre forpliktelser

Banken har sluttet seg til flere nasjonale og globale bærekraft-initiativer, målsettinger og rammeverk, som alle legger føringer for bankens arbeid innen bærekraft.

FNs bærekraftsmål

Sparebanken Møre støtter opp om alle FNs 17 bærekraftsmål. Basert på innsiktsarbeid, dialog med interessentene og funn fra tidligere gjennomført vesentlighetsanalyse (2020) har vi valgt fem bærekraftsmål (SDG-profil) som vi mener banken har særskilte muligheter til å påvirke. I tillegg har vi identifisert mål 3, 4, 5, 13 og 14 som delmål som vi også vil ha fokus på

gjennom vår rolle både som arbeidsgiver, samfunns-aktør, investor, långiver, tilrettelegger og leverandør av finansielle tjenester. Vi vil arbeide med å forsterke positiv påvirkning og redusere negativ påvirkning innenfor disse målene.

Våre hovedmål

Våre delmål

Mål 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst

Som regional sparebank og det største finansielle miljøet mellom Bergen og Trondheim er Sparebanken Møre en viktig kilde til finansiell informasjon og finansielle tjenester for både mennesker og næringsliv på Nordvestlandet. Vi jobber målrettet med entreprenørskap og innovasjon for å styrke verdiskapingen og sysselsetting i området vårt, og bidrar inn mot aktiviteter som styrker dette.

Mål 9: Innovasjon og infrastruktur

For at Nordvestlandet skal være en attraktiv region også fremover, er det viktig at vi jobber aktivt med å bygge solid infrastruktur, fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og bidra til innovasjon. Sparebanken Møre ønsker å være både en pådriver og støttespiller for slike aktiviteter.

Mål 11: Bærekraftige byer og samfunn

Helt siden starten i 1843 har Sparebanken Møre bidratt til å gjøre byer og lokalsamfunn inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige. Dette er sentralt for både livskvalitet, innovasjonsevne, befolkningsutvikling og verdiskaping. Samfunnet vårt trenger sterke lokalmiljø for å utvikle seg, og Sparebanken Møre skal være en støttespiller for lokalsamfunnet også fremover.

Mål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon

For å kunne bidra til en bærekraftig regionsutvikling, må både det offentlige, næringslivet og enkeltmennesker endre sitt forbruk. Som samfunn forbruker vi i dag mer enn det som er miljømessig bærekraftig. Sparebanken Møre vil bidra til å snu dette ved å øke kunnskap og bevissthet, stille krav og gi råd til kunder og leverandører, bidra til forskning på området og selv gjøre grep i egen organisasjon.

Mål 17: Samarbeid for å nå målene

For å lykkes med bærekraftmålene trengs det sterke og gode partnerskap. Myndigheter, næringslivet og lokalsamfunn må samarbeide for å oppnå en bærekraftig utvikling. Sparebanken Møre kan som en stor regional aktør utgjøre en forskjell. Vi vil oppmuntre til samarbeid og bidra til å knytte kunnskap og relasjoner på tvers av fag og bransjer gjennom å skape og støtte ulike møteplasser.

Finans Norge «Veikart for grønn konkurransekraft i finansnæringen»

Finans Norge har utviklet et Veikart for grønn konkurransekraft i finansnæringen. Dette uttrykker følgende visjon: «Finansnæringen i 2030 er lønnsom og bærekraftig. Vi finansierer, forvalter og forsikrer med kunnskap om klima. Slik skaper vi verdier og bidrar til grønn konkurransekraft».

Sparebanken Møre støtter opp om veikartet, og vil bidra i arbeidet for å nå både nasjonale og globale bærekraftsmål. Finans Norge har også arbeids- og referansegrupper relatert til bærekraft og klimarisiko. Sparebanken Møre har vært delaktig i disse gjennom 2022.

EUs handlingsplan for bærekraftig finans

EU har utarbeidet en handlingsplan for bærekraftig finans, der EUs taksonomi er et av 10 virkemidler. For å bidra til målet om «net zero» klimautslipp innen 2050, vil Sparebanken Møre tilpasse seg og følge opp forventinger og krav som følge av dette overfor våre interessenter. Vi har tatt rollen som pådriver i vårt nedslagsfelt.

EUs handlingsplan for bærekraftig finans gjenspeiler at finanssektorens rolle i utviklingen av samfunnet vil endres for å støtte agendaen for global bærekraft. Sparebanken Møre kan og vil være en viktig aktør når det gjelder å støtte og legge til rette for en bærekraftig utvikling av samfunnet. Dette innebærer innarbeidelse av klima- og miljøhensyn så vel som sosiale hensyn, respekt for menneskerettigheter og økonomisk ansvar i forretningsaktiviteter.

FNs prinsipper for ansvarlig bankvirksomhet (PRB)

FNs miljøprogram (UNEP) har et partnerskap med finanssektoren kalt United Nations Environment Programme – Finance Initiative (UNEP FI). Programmet består av 6 prinsipper, som har som mål å gjøre banknæringen i stand til å ta en lederrolle i å nå bærekraftmålene og oppfylle Parisavtalen.

Sparebanken Møre sluttet seg til UNEP FIs «Principles for Responsible Banking» i oktober 2019. Dette innebærer en forpliktelse til å implementere og gjennomføre tiltak som støtter opp om de seks prinsippene frem til utgangen av 2023. Rapportering gjennomføres i sammenheng med årlig bærekraftrapportering i årsrapporten.

UN Guidelines for Business and Human Rights/ OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper

Retningslinjene handler om hvilket ansvar næringslivsaktører forventes å påta seg for mennesker, samfunn og miljø som påvirkes av virksomheten. Regjeringen forventer at alle norske selskaper forholder seg til og etterlever FNs veiledende prinsipper for næringsliv

og menneskerettigheter (UN Guidelines for Business and Human Rights – UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Sparebanken Møre jobber for å etterleve retningslinjene, blant annet gjennom bankens Retningslinjer for Etikk og Samfunnsansvar.

Miljøfyrtårn

Sparebanken Møres hovedkontor har i 2022 blitt Miljøfyrtårnsertifisert. Banken har startet arbeidet med forberedelse for sertifisering av avdelingskontorene som skal gjennomføres i løpet av 2023.

Miljøfyrtårnsertifiseringen er et ledd i det kontinuerlige arbeidet med å være en pådriver for bærekraftig utvikling. Sertifiseringen bekrefter at banken bidrar til reduksjon av miljøbelastning og stimulerer til en positiv omstilling.

Sparebanken Møre har et mål om å kutte egne CO₂ utslipp med 25% i perioden 2019 - 2025, og at banken skal bli en klimanøytral bedrift i tråd med FN initiativet Climate Neutral Now. Sparebanken Møre har gjennomført noen CO₂-reduserende tiltak, og ved å bli Miljøfyrtårn vil banken ha et system som øker sannsynligheten for at banken også når målsettingen om "net zero" innen 2050.

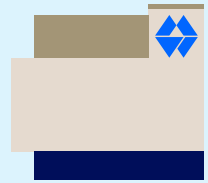
Green Bond Framework

I 2022 ble bankens andre Covered Bond (MEUR 250) utstedt under det grønne rammeverket. I tillegg er det utstedt en Senior non preferred (MNOK 1 000). Det grønne rammeverket innbefatter både Sparebanken Møre og det heleide datterselskapet Møre Boligkreditt AS. Midler under det grønne rammeverket anvendes til å finansiere og/eller refinansiere lån knyttet til energieffektive boliger og næringsbygg, fornybar energi,

samt lån til miljøeffektive og sirkulær økonomisk tilpassede produkter og tjenester og prosesser innenfor havbruksnæringen. Swedbank har bidratt i utarbeidelsen av rammeverket, Multiconsult har levert sin tekniske rapport og rammeverket har en uavhengig vurdering av Sustainability. Det henvises til informasjon om Green Bond Framework gjort tilgjengelig på bankens nettsider (sbm.no/esg).

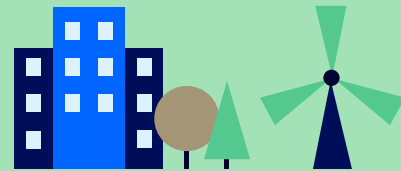
Strategiske mål

Basert på bankens målsetting om å være en pådriver for bærekraftig utvikling, FNs bærekraftsmål 8, 9, 11, 12 og 17 og avdekte vesentlige temaer, har Sparebanken Møre følgende strategiske mål for strategiperioden:

Oss selv:

- Vi skal redusere egne klimautslipp (CO₂) med minst 25 prosent for perioden 2019 til 2025.
- Sparebanken Møre har en langsiktig ambisjon om minst 40% av hvert kjønn på alle nivå i banken.
- Bærekraft er en integrert del av alle innovasjons- og utviklingsprosesser.
- Vi vektlegger åpenhet og transparens i vår kommunikasjon.

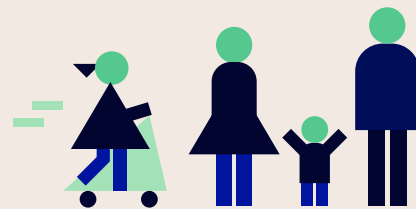

Samfunnet:

- Bærekraft skal være et fast vurderingskriterium ved tildeling av samfunnsutbytte.
- Bærekraft inngår som eget punkt i alle sponsoravtaler.
- Vi tar initiativ til og støtter gode bærekraftprosjekter på Nordvestlandet.
- Vi bidrar aktivt til å redusere økonomisk kriminalitet, hvitvasking og korrupsjon.

Kunder og leverandører:

- Vi tilbyr personmarked og næringslivskunder et utvalg av bærekraftige produkter og tjenester.
- Ansatte har kompetanse til å gi kundene råd om bærekraftige valg som bidrar til omstilling og mulige nye forretningsmuligheter.
- For næringslivskunder med kreditteksponering over MNOK 8 skal det minimum årlig gjennomføres ESG-vurdering. Utvikling måles årlig.
- Alle våre leverandører skal periodisk levere ESG-leverandørreklæring.

De strategiske målene dekker områder innenfor både miljø (Environmental), samfunn (Social) og styringsmessige forhold (Governance). Årlig etableres nye

delmål og KPler som skal bidra til at banken når de strategiske målene.

Vesentlige temaer

Som følge av gjennomført vesentlighetsanalyse ([se eget kapittel «Vesentlighetsanalyse» for beskrivelse av prosessen](#)), våre valgte bærekraftsmål og langsiktige strategi er det definert 8 temaer som er særlig viktige for både banken og interessentene våre.

De mest vesentlige temaene er:

- ✓ Påvirkning på næringsutvikling (GRI)
- ✓ Støttespiller for lokalsamfunnet (GRI)
- ✓ ESG-kompetanse og kompetansedeling med kunder (GRI)
- ✓ Ansvarlig utlån og rådgivning (GRI)
- ✓ Klimagassutslipp (GRI)
- ✓ Endring i utlånssetterspørsel
- ✓ Økte regulatoriske krav til aktører i bank- og finansnæringen
- ✓ Klimarisiko (TCFD) 2022

I beskrivelsene av de 5 første temaene som rapporteres i tråd med GRI finnes informasjon om

- Hvorfor temaet er viktig
- Gjennomførte tiltak i 2022
- Planlagte tiltak fremover
- Måling og evaluering
- Ansvarlig enhet
- Viktigste styrende dokumenter
- GRI-indikatorer

Vesentlige tema som ikke videreføres fra forrige rapportering:

- Krav til leverandører
- Ligestilling og mangfold
- Åpen og etisk forretningsførsel
- Økonomiske resultater
- Forhindre korrupsjon og økonomisk kriminalitet

At temaene ikke lenger omtales som vesentlige betyr ikke at Sparebanken Møre mener at disse temaene er uviktige. Disse temaene er viktige og noe banken har på agendaen til enhver tid. Når det gjelder bankens arbeid rundt ligestilling og mangfold henvises det til rapportering av aktivitets- og redegjørelsesplikten.

Påvirkning på næringsutvikling

Utvikling av lokalsamfunnet og næringslivet på Nordvestlandet er viktig både for verdiskaping og sysselsetting.

Sparebanken Møre samarbeider og gir støtte til allmenntilretteleggende tiltak. På denne måten kan vi bidra til å skape sterke, attraktive og levende lokalsamfunn og til næringsutviklingen på Nordvestlandet.

Vi påvirker gjennom blant annet utlånsvirksomhet og rådgivning, akseleratorprogram, deltakelse i Vekstgarantiordningen, tjenester som Bærekraftportalen, samarbeid med næringsforeninger, forskning og akademia.

Nordvestlandet har et konkurransedyktig næringsliv, og mange av bedriftene er ledende innen sine bransjer. Bankens næringslivsrådgivere er lokale, og har spesialisert seg innenfor enkeltbransjer. Dette har vi gjort for å forstå behov, og for å kunne være aktive samtalepartnere i bedriftens utvikling. Samtidig ønsker banken å bidra gjennom å skape møteplasser der bedrifter innenfor ulike bransjer og fagmiljøer møtes. Dette motiverer og er utviklende for innovasjon og samarbeid.

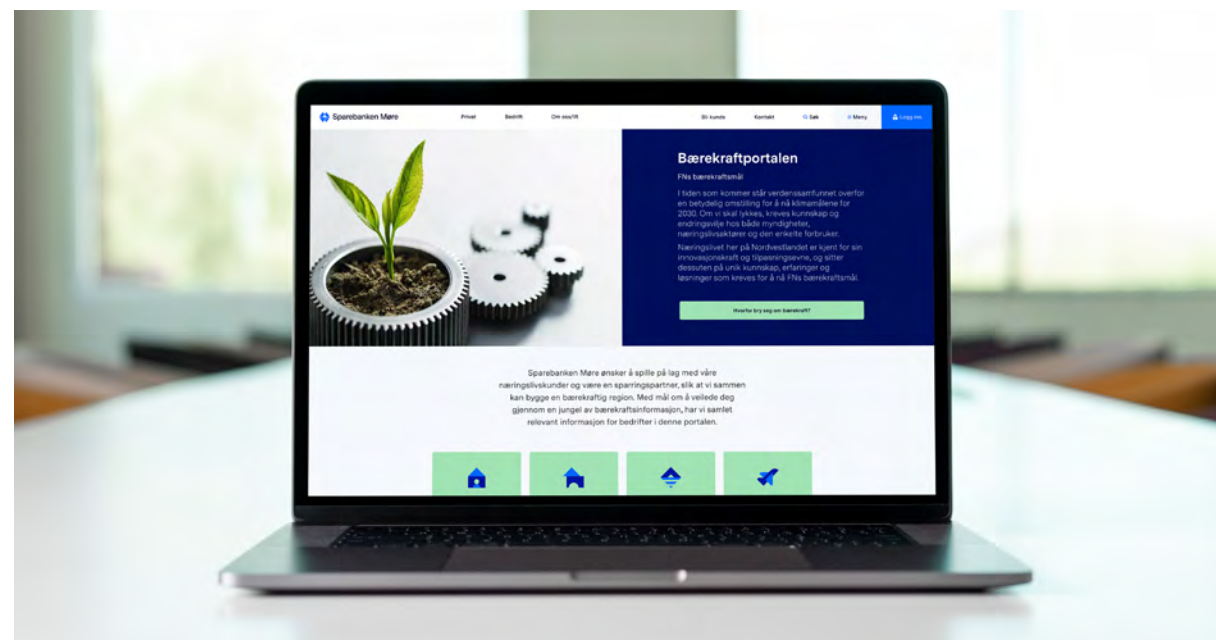
Gjennomførte tiltak i 2022

Sparebanken Møre har 6365 aktive næringslivskunder fordelt på 3 geografiske enheter og 5 forskjellige

bransjer. I 2022 har våre 43 rådgivere på næringsliv og 16 rådgivere på Næringsbasen invitert og hatt samtale med ca. 3600 kunder. Dette kommer i tillegg til den daglig oppfølging via næringslivsrådgivere og Næringsbasen.

I 2022 har bærekraft og ESG vært tema i forretningsamtaler med kunder. Det er utarbeidet en rådgivingsguide for næringslivsrådgiverne. Formålet med guiden er å gjøre rådgiverne tryggere i rollen som sparringspartner for kundene slik at de kan være en pådriver for bærekraftig utvikling.

I 2022 lanserte vi bærekraftportalen på sbm.no. Dette er et praktisk hjelpeverktøy for alle bedrifter uavhengig om de er kunder i banken. I portalen får bedriftene råd og tips om hvordan de kan arbeide med bærekraft. Portalen er bransjeinndelt og ble først etablert med bransjene eiendom, entreprenør, varehandel, reiseliv og landbruk. Innen hver bransje finnes bl.a. bærekraftsmål valgt av bransjeorganisasjoner, praktiske tips og råd om sertifiseringer. I første halvår ble portalen videreutviklet og lansert med bransjene fiskeri og industri. Portalen er tilgjengelig for alle og kan nås på bankens nettside; sbm.no/bedrift.

Portalen ble lansert i januar 2022. Totalt har 794 bedrifter og interessenter brukt Bærekraftportalen ved utgangen av året. Vi registrerer at bruken har en stigende tendens og mest mest brukt i årets siste kvartal.

Innovasjon Norges Vekstgarantiordning

Innovasjon Norge har siden 2017 testet vekstgarantiordningen i samarbeid med utvalgte banker. Sparebanken Møre ble tatt opp i programmet i 2018, og fikk da en ramme på 50 mill. kroner som var øremerket kapital til vekstbedrifter i tidlig fase på Nordvestlandet. Sparebanken Møre fikk i 2020 økt bevilgningen med 125 mill. kroner. 39 bedrifter har fått innvilget lån i Sparebanken Møre gjennom Vekstgarantiordningen siden 2018.

Næringsteft - program for gründere

Et viktig arbeid for banken er også å bidra til å skape nye bedrifter. Gjennom programmet Næringsteft mobiliserer vi bredt for å motivere til knoppskyting og skape nye levedyktige bedrifter. I 2022 startet gjennomføring av den sjette runden med 50 deltagere, og totalt 599 bedrifter har vært deltagere i programmet siden oppstart i 2017. Dette har bidratt til å skape nye arbeidsplasser gjennom flere selskaper på Nordvestlandet.

Næringsteft er en kompetansereise og konkurranse i regi av Sparebanken Møre for tidlig fase bedrifter. Vi gir disse entreprenørene tilgang til mentorer fra akademia, offentlig virkemiddelapparat, etablert næringsliv og investormiljø. På denne måten gis de muligheter til å utvikle seg med større kraft og fart enn de kanskje hadde hatt mulighet til på egenhånd.

Gjennomgående skal bærekraft være en integrert del av forretningsideen til bedriftene som er med i Næringsteft.

Næringsteft har som formål å bidra til bredde i nyskapingen på Nordvestlandet. Vi jobber også målrettet med dette i representasjon blant mentorer, foredragsholdere og jury.

Møteplasser

Næringsrelaterte møteplasser er viktig for å inspirere til innovasjon, samarbeid og bærekraftig omstilling. Møteplasser blir svært relevante når de spisses inn mot enkeltbransjer. Sparebanken Møre har i 2022 vært samarbeidspartner på 17 næringsrelaterte konferanser og møteplasser.

En ny samarbeidspartner i 2022 er GATH (Global Aquaculture Tech Hub). GATH har som formål å etablere et samarbeid for private og offentlige aktører med virksomhet innenfor akvakultur. De sikter mot å skape en internasjonal kompetanse-hub for akvakultur som driver markedsrettet innovasjon og gjør regionen globalt attraktivt.

Bærekraft har vært på agendaen på bransjekonferansene i 2022 og fokuset har vært hvordan de påvirkes og muligheter i det grønne skiftet. På flere av konferansene bidrar SBM som foredragsholdere.

Bærekraftkonferansen; Bærekraft i praksis for bedrifter, ble for første gang arrangert i 2022 i et samarbeid mellom Sparebanken Møre, Wattn, Nordea og NTNU. Konferansen ble godt mottatt med 120 fysiske deltagere i Ålesund og ca. 150 digitalt.

I år har vi også vært aktivt med i tre konferanser og ett lederforum som retter seg mot kvinner i arbeidslivet og ledelse. Dette er arrangementer som «Kvinner midt i» i Kristiansund, «Lederforum for kvinner» og «Rekk opp handa jenter» i Molde, og «Damene Først» i Ålesund. Dette er et samarbeid med næringsforeningene i regionen.

Som fylkets største finansinstitusjon er Sparebanken Møre opptatt av at Nordvestlandet skal være et attraktivt sted å bo, leve og jobbe for alle – uavhengig av kjønn. Kvinner er fortsatt underrepresentert i lederstillinger, og vi mener derfor at møteplasser er viktig. Kvinnens perspektiv på liv, lederskap og næringsliv, samt relasjonsbygging står i fokus på disse møteplassene.

Banken er også delaktig i «CoWork på Sunnmøre» i samarbeid med Næringsforeningen, PIR, Avento, Sparebank1 SMN og PwC. Her inviteres de som jobber og bor utenfor Sunnmøre til to arbeidsdager hvor en kan jobbe med eget arbeid, mingle og bli kjent med regionens muligheter. Ønsket er å tiltrekke seg utflyttet kompetanse tilbake til regionen vår.

Samarbeid

I 2022 har vi forlenget vårt samarbeid med NCE iKuben i Molde. NCE iKuben er en tverrfaglig industri-klynge og et nasjonalt kompetansesenter. Klyngen jobber for bærekraftig eksport og det å styrke klyngebedriftenes konkurransekraft og innovasjonsevne i globale markeder. Det er 55 virksomheter innenfor produksjon, teknologi, akademia, forskning og offentlig sektor som deltar i klyngens aktiviteter.

Prosjektet Medvind er et samarbeid mellom Brisk Kompetansesenter, AaFK og banken. Prosjektet, som er på sitt andre år, har som mål å bistå ungdom som trenger hjelp til å bli en del av arbeidslivet. Ungdom som står utenfor får en arbeidsplass i AaFK, med faglig oppfølging gjennom Brisk Kompetansesenter. I 2022 har 8 nye ungdommer startet i programmet og totalt 19 ungdommer har vært aktivt med i programmet i 2022. Etter at Medvind programmet har vært i drift i 1,5 år er det svært god resultatoppgjørelse med hensyn til hovedmålsettingen om å få unge personer

i arbeid eller utdanning. Hele 62 % har gått til arbeid eller utdanning.

I 2022 har banken bidratt til og vært støttespiller for etablering av Dale Oen Academy. Akademiet skal etableres på Stafsethneset i Ålesund og starter opp i august 2023. Akademiet skal forebygge frafall i skolen og gi ungdom, som føler seg utenfor, troen på seg selv. Akademiet ble etablert i 2017 og er til stede i Oslo, Bergen og i Øygarden utenfor Bergen. Akademiet kan vise til svært gode resultater der 9 av 10 begynner på skole etter de har gått ett år på Dale Oen Academy, og bidrar til en betydelig samfunnsøkonomisk gevinst i tillegg til verdien dette utgjør for den enkelte.

Planlagte tiltak

Vi fortsetter med programmet Næringsteft, og 6. runde avsluttes i mars 2023. Da annonseres de tre finalistene og vinneren av 1 million kroner. Ny runde av Næringsteft planlegges med oppstart høsten 2023.

I 2023 vil banken utvide Bærekraftportalen med informasjon for lag og foreninger på sbm.no. Vi ønsker å tilby mer spisset informasjon samt råd og tips til hvordan lag og foreninger kan arbeide praktisk med bærekraft. Målsetningen er at det blir enklere å gjennomføre gode tiltak for lag og foreninger på eget bærekraftarbeid.

Vi vil fortsette arbeidet med bidrag til møteplasser og konferanser. I tråd med bærekraftmål 17 er bidrag til møteplasser og konferanser viktig for utviklingen av regionen, og for kompetansedeling og nettverksbygging både innad og på tvers av bransjene. Støtte og samarbeid om disse konferansene er viktig og planlegges gjennomført i 2023.

Bærekraftkonferansen 2.0 vil arrangeres i første halvår 2023. Hovedtemaer for konferansen blir Åpenhetsloven og verdikjede samt mangfold. Konferansen vil arrangeres i samarbeid med Sparebanken Møre, Wattn, Nordea og NTNU.

Det sterke og gode samarbeidet med næringsforeningene fortsettes og utvides til å inkludere flere felles aktiviteter i 2023.

Vekstgarantiordningen viser seg å være en god støtteordning for vekstbedriftene. Vi har ambisjoner om å videreføre denne ordningen i samarbeid med Innovasjon Norge for en ny periode. Ordningen er forlenget ut første halvår 2023.

Måling og evaluering

Vi opplever god interesse og deltagelse på arrangementene våre. I tillegg gjør vi alltid evalueringer og tar med oss de tilbakemeldinger vi får fra deltagere og samarbeidspartnere i det videre arbeidet. Vårt mål med aktivitetene er at det skal bidra til næringsutvikling i regionen. Økt kunnskap om bærekraft, innovasjon og omstillingsevne har derfor vært viktige element.

Ansvarlig enhet

Divisjon Næringslivsmarked og avdeling Kommunikasjon og Samfunnsansvar

Styrende dokumenter

- Møre 2026 (konsernstrategi)
- Retningslinjer for bruk av samfunnsutbytte
- Kredittrisikostrategi

GRI-indikatorer

3-1, 3-2, 3-3, 203-1, 203-2

Støttespiller for lokalsamfunnet

Sparebanken Møre har engasjert seg sterkt i arbeidet med å bygge attraktive og bærekraftige lokalsamfunn gjennom en årrekke. I tillegg til bankens sponsoravtaler med et hundretalls klubber i regionen, yter Sparebanken Møre støtte til små og store prosjekter i regionen gjennom tildeling av samfunnsutbytte.

Det er bankens eierstruktur som gjør utdelingen av samfunnsutbytte mulig. Sparebanken Møre har to grupper av eiere; egenkapitalbevisiere og lokalsamfunnet, og bankens utbyttepolitikk legger til grunn at gruppene skal likebehandles. Ettersom lokalsamfunnene i Møre og Romsdal eier ca. 50 prosent av Sparebanken Møre, fases halvparten av bankens utdelte

overskudd tilbake til regionen gjennom samfunnsutbytte til allmennyttinge formål. Som følge av dette er banken en betydelig bidragsyter til gode tiltak innen kultur, idrett, nærmiljø, infrastruktur, kompetanse og næringsutvikling på Nordvestlandet. Banken har valgt å dele samfunnsutbyttet inn i konseptene TEFT-midler, TEFT-stipend og Næringsteft.

Gjennomførte tiltak i 2022

Sponsorområdet

Sparebanken Møre er en stor sponsor på Nordvestlandet, og vi har avtaler med rundt 120 store og små samarbeidspartnere innen idrett og kultur i nedslagsfeltet vårt. Alle nye sponsoravtaler som er inngått har et eget avsnitt som omhandler bærekraft der vi vektlegger bærekraftig økonomistyring, tiltak for likestilling og mangfold og reduksjon av klima- og miljøutslipp i vår oppfølging. Vi opplever at det er forskjeller på kompetanse og engasjement knyttet til området, spesielt i en tid der flertallet har hatt utfordringer som følge av covid.

TEFT-midler

Lag og organisasjoner i Møre og Romsdal kan søke om TEFT-midler til allmennyttige formål. Banken mottar årlig rundt 1200 søknader om støtte til gode formål i vår region. Banken er gjennom dette en viktig støtte-spiller for utviklingen av bærekraftige lokalsamfunn i tråd med bærekraftmål 11. I tillegg omhandler mange av prosjektene tiltak relatert til god helse og livskvalitet, like muligheter, god utdanning, mindre ulikhet og utenforskap.

Søknadene favner bredt, og det søkes blant annet om støtte til nærmiljøtiltak som bygging og utbedring av turstier, bygging av gapahuker og andre trivselsskapende tiltak knyttet til turmål i regionen. Idrettslagene søker om støtte til vedlikehold og nybygg av anlegg og utstyr, samt om støtte til gjennomføring av arrangement. Kulturorganisasjoner søker i stor grad om støtte til gjennomføring av arrangement og til innkjøp av instrument, kostymer og tilsvarende. Banken har tidligere støttet organisasjoner som driver med ulike former for hjelpearbeid innad i fylket, og banken har formalisert flere slike større samarbeid med mellom annet Kirkens Bymisjon, Røde Kors Hjelpekorps og Kirkens SOS. Dette gjorde vi for å hjelpe de som faller utenfor, samt støtte de som setter fokus på psykisk helse og utenforskap. I 2020 ble det inngått flere større bærekraftprosjekt som vil pågå også fremover, og som derfor også nevnes i rapporten for 2022.

EKSEMPLER PÅ BÆREKRAFTSPROSJEKTER SOM SPAREBANKEN MØRE ER INVOLVERT I:

Prosjektstøtte til humanitære organisasjoner som jobber i regionen

Frelsesarmeens Varmestue, Kirkens SOS, Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse, Funksjonshemmede Barns Familieforening, Ålesund Kommunes satsing på tilrettelagt e-sport, Suppebilen, Sykehusklovnene, ulike hjelpegrupper, Lokallag av Røde Kors hjelpekorps og lignende organisasjoner.

Reduksjon av svinn av gummigranulat fra kunstgressbaner

I 2021 kom det nye regelverk for kunstgressbaner som skal forhindre at gummigranulat forsvinner fra kunstgressbanene og havner i naturen. Sparebanken Møre støtter inntil 80 prosent av kostnadene til gjennomføring av nødvendige tiltak for kunstgressbaner eid av klubber som banken har samarbeidsavtale med. Dette prosjektet ble videreført i 2022. Banken gir også støtte til miljøvennlig sanering av gamle kunstgressbaner. Prosjektene gjennomføres i samarbeid med Sunnmøre Fotballkrets og Nordmøre og Romsdal Fotballkrets som står for kvalitetssikring og oppfølging av tiltakene.

Sparebanken Møre er partner for FN Futurelab Ålesund

Laben er etablert i Ålesund, og er den andre framtidslaben for utvikling av bærekraftige byer og lokalsamfunn i tråd med FN-programmet for smart og bærekraftig regionsutvikling (United for Smart and Sustainable Cities - U4SSC). FN Futurelab Ålesund har partnere fra en rekke ulike bransjer, og fra ulike deler av Norge. Målet er at laben skal fungere som et økosystem for grønn omstilling. Sparebanken Møre sitter i Framtidsrådet sammen med 9 andre partnere, og har engasjert seg i flere prosjekter i samarbeid med andre partnere i laben.

Styrker løftet for kvinneidretten i fylket

Sparebanken Møre har i flere år samarbeidet med idretten om konkret satsning på kvinneidretten. De gode samarbeidene og dialogene har blitt videreført, utviklet og ytterligere forsterket i 2022. Flere nye avtaler og prosjekter har blitt inngått hvor kvinneidretten har fått et betydelig økonomisk løft og satsning. I ny avtale med Molde FK har banken doblet sitt bidrag til kvinnene. Med klubbene AaFK Fortuna og Volda Handball har banken inngått nye langsiktige avtaler som i tillegg til betydelig økonomisk løft bidrar til langsiktig fundament for klubbene å drive sine idretter.

SunnmørsAkademiet er blitt etablert som er en ny satsning for gutte- og jentefotballspillere i Sunnmøre Fotballkrets. Satsningen er et samarbeid mellom Sunnmøre Fotballkrets, AaFK, AaFK Fortuna, Hødd

og Sparebanken Møre. Det er gjennomført tiltak i kretser, breddeklubber og toppklubber, som alle er med på å bidra til å utligne forskjeller. Disse tiltakene treffer blant annet på bærekraftmål 5 om likestilling og mål 10 om mindre ulikhet.

Samarbeid med akademia og forskning

TEFT-lab

TEFT-lab er et forskningssamarbeid med NTNU i Ålesund, og et knutepunkt for forskning og utvikling innen tjenesteinnovasjon, entreprenørskap, finans og teknologi. Her utforskes mulighetene det teknologiske skiftet byr på, og banken deltar aktivt i utdanning, forskning, nyskaping og formidling i skjæringspunktet økonomi og teknologi. Sommeren 2022 gjennomførte vi TEFT summer internship i samarbeid med NTNU i Ålesund med 7 ulike prosjekter med bærekraft i fokus. Totalt var det 15 studenter involvert i de ulike prosjektene.

Undervisning i personlig økonomi og entreprenørskap

Som hovedsamarbeidspartner for Ungt Entreprenørskap Møre og Romsdal bidrar vi til økt kompetanse innen personlig økonomi for elever både i grunnskolen og på videregående skole. Hvert skoleår får nærmere 3000 elever opplæring gjennom programmene «Økonomi og Karrierevalg» og «Sjef i eget liv». Rundt 50 autoriserte finansielle rådgivere bidrar med undervisning i skolene.

Sparebanken Møre er også med som veileder og jury knyttet til entreprenørskapsprogrammene til Ungt Entreprenørskap.

Øke interessen for realfag

Gjennom støtte til etablering av Newtonrom og flere skaperverksteder, samt First Lego League, verdens største teknologiturnering for barn, ønsker vi å bidra til læreglede og kompetanse knyttet til realfag. Vi er i tillegg jevnlig ute i skolene med foredrag om både samfunnsøkonomi og makroøkonomi.

Næringsteft

Næringsteft er en kompetansereise og konkurranse for gründere, med mål om å bidra til et større mangfold av gründere og vekstbedrifter i regionen. I 2022 er 50 gründerteam med. Se ellers utdypende informasjon om Næringsteft i temaavsnittet «Påvirkning på næringsutvikling».

TEFTstipend

Unge talenter er gode forbilder, og gjennom TEFTstipendet gir vi ungdommer muligheten til å satse videre på sitt talent innen kategoriene idrett, kultur og åpen klasse. Stipendene var i 2022 på 50.000 kroner, og 16

ungdommer fikk tildelt totalt 800.000 kroner. Vi opplever at stipendet har stor betydning for mottakernes utvikling, og vi har tett dialog med blant annet fotball-, friidretts- og skikretsene i fylket i juryarbeidet. Mottakerne selv uttrykker stor glede av å bli sett, og formidler at dette gir motivasjon til videre arbeid utover stipendet. Siden starten i 2007 har mer enn 397 lokale talenter mottatt TEFT-stipend. Eksempler på tidligere mottakere er Sigrid Raabe, Karsten Warholm og Sebastian Foss Solevåg.

Planlagte tiltak

Sparebanken Møre planlegger å videreføre en rekke av tiltakene som er nevnt over, og vurderer også fortløpende nye tiltak som er direkte relatert til prioriterte bærekraftmål. Vi vektlegger også prosjekter der flere aktører jobber sammen for å nå målene. Vi har startet arbeidet med å øke kompetansen på bærekraftområdet for lag/organisasjoner i samarbeid med krets og forbund, dette arbeidet vil konkretiseres og videreføres i 2023. Vi vil også se nærmere på prosjekter og tiltak knyttet til sosiale forhold i vår region, og samarbeide med profesjonelle aktører for langsiktige og varige resultater.

Ansvarlig enhet

Seksjon Kommunikasjon og Konsernstøtte ved avdeling Kommunikasjon og samfunnsansvar har ansvar for strategi, oppfølging og rapportering.

Måling og evaluering

Bærekraft er tema i møter med bankens sponsorater, og det gjennomføres minst ett møte årlig. For samfunnsutbytte gjennomføres det halvårlig rapportering til konsernledelse og styret. For samfunnsutbytte har vi fordelt alle tildelinger i tråd med nye kategorier fra Sparebankforeningen. Alle prosjekter som tildeles midler er gjenstand for evaluering både underveis og i forkant av ev. forlengelse av støtte. For de større prosjektene er det tett dialog, og Sparebanken Møre er også selv delaktig i flere av prosjektene.

Viktigste styrende dokumenter

- Møre 2026 (konsernstrategi)
- Retningslinjer for bruk av samfunnsutbytte
- Retningslinjer for etikk og samfunnsansvar
- Rutiner for sponsorarbeid

GRI indikator

3-1, 3-2, 3-3, 413-1, 413-2

ESG-kompetanse og kompetansedeling med kunder

ESG-kompetanse skal bidra til å utvikle intern bevissthet rundt bærekraft og bygge ESG-kompetanse på tvers av banken for å bli en bedre sparringspartner for næringslivskunder og personmarkedskunder.

Ekstern påvirkning gjennom kompetansedeling med kunder og gjennom rådgivning bidrar til at kundene får kunnskap om både utfordringer og muligheter relatert til klimarisiko og bærekraft.

Gjennomførte tiltak i 2022

Alle ansatte

De siste 2 årene har det vært gjennomført et kompetanseløft innen grunnleggende kunnskap om bærekraft og antihvitvask for alle ansatte. Det har vært gjennomført e-læringskurs i EU's taksonomi og klimarelatert risiko, og morgenmøte med status på bankens bærekraftarbeid, gjennomgang av bankens bærekraftportal, klimarisikovurdering og informasjon om Miljøfyrtårnsertifisering. Opplæring i Åpenhetsloven gjennomføres som e-læring for bankens rådgivere innen næringsliv, fagroller innen kreditt, bærekraftkomité og bankens fagpersoner som har et leverandør-

ansvar. Frist for gjennomføring er satt til januar 2023.

Nyansatte deltar i workshop med bærekraft som tema som en del av introduksjonskurset ved oppstart i banken.

Alle bankens ansatte har gjennomført trening i antihvitvask-regelverk ved bruk av egen kompetanseapp. Denne årlige kompetansetreningen er obligatorisk for alle ansatte i konsernet. Det er i tillegg gjennomført workshop rundt interne antihvitvask-retningslinjer og arbeidsmåter for alle bankens rådgivere og utvalgte fagpersoner.

Personmarked

I 2021 hadde vi i samarbeid med BDO en serie webinarer med innføring i hva som bør inngå i bærekraftig rådgivning på personmarkedet. Vi har i 2022 bygget videre på dette, og energimerking av bolig har vært et

sentralt tema. Det har blitt gjennomført casetrening med fokus på hva som bør inngå i bærekraftig rådgivning på personmarkedet og trening på rådgivning til kunder i ulike livssituasjoner og behov. Caset ble senere gjennomgått i plenum i digitalt fellesmøte for alle rådgivere der det var åpent for å stille spørsmål. Enova var også en sentral del i denne gjennomgangen der det ble gjennomgått muligheter som ligger der. Det ble gjort opptak fra denne gjennomgangen som kan benyttes for de som trenger oppfriskning, samt for nyansatte. Det har i år også blitt gjennomført eget fellesmøte til rådgiverne med energimerke og Grønt boliglån som tema.

Personmarkedet har gjennomført rådgiverforum der alle rådgiverne samles en hel dag med ulike tema på agenda. I år har bærekraft vært et av temaene på samlingen der det også ble gjennomført gruppearbeid om bærekraft.

Rådgivere i kundeposisjon autoriseres innen ulike fagområder definert av FinAut. For PM gjelder dette skadeforsikring, personforsikring, kreditt og investering. Den enkelte autorisasjon vedlikeholdes gjennom årlig oppdatering og ESG er en sentral del av disse oppdateringene. Bankens autoriserte rådgivere har gjennomført oppdateringer for 2022. Vi har flere nye autoriserte innenfor hvert emne. Totalt for banken er det i 2022 gjennomført 73 nye autoriseringer inkludert nyansatte med autorisasjon fra før.

Vi benytter også en intern chatbot som skal gjøre det enklere å finne intern informasjon. I 2022 har chatboten blant annet fått kompetanse om energimerke og grønne lån som støtteverktøy for våre rådgivere.

Banken samarbeider med Ungt Entreprenørskap Møre og Romsdal om ulike programmer i skolen. To av programmene går direkte på personlig økonomi og våre rådgivere er veiledere og underviser i disse programmene. Se også beskrivelse under tema «Lokalsamfunnet». Gjennom disse programmene tilfører vi kompetanse til de unge om personlig økonomi som bidrar til økt bevissthet rundt økonomiske konsekvenser av valg man tar og økt kunnskap om egen personlig økonomi. På lang sikt kan dette gi en positiv effekt i denne generasjonens egen økonomi gjennom økt kunnskap om budsjettering, effekt av renter og økonomiske konsekvenser.

Næringsliv

Det er gjennomført flere kompetansetiltak for å styrke ESG kompetansen for rådgiverne på næringsliv. ESG analysen i kredittprosessen ble utviklet i 2021 med tilhørende opplæring. ESG analyse, fysisk risiko og overgangsrisiko var temaer i opplæringen som ble gjennomført via webinar og med bistand fra BDO. Casetrening i grupper på tvers av bransjer var en sentral del av opplæringen.

I 2022 utviklet vi en rådgivingsguide for næringslivs-rådgiverne. Rådgivingsguiden gir en veiledning til bankens ESG- og klimarisikoanalysen. Formålet er å bidra til økt kvalitet og mest mulig objektivitet i analysene. Guiden gir en veiledning på hva som forventes ved en høy score på hvert enkelt spørsmål og vurderingspunkt, og hva som bør gi en svak score på det samme spørsmålet/vurderingspunktet. Rådgivingsguiden ble lansert og gjennomgått for rådgiverne i et næringslivsforum.

I 2022 ble Bærekraftportalen ferdig utviklet og lansert. Rådgivere og ledere innen bransjene var med i utviklingen av portalen, og ble også kjent med portalen gjennom utviklingsarbeidet. Opplæring i portalen ble gjennomført i Teams-møte der formål og innhold ble gjennomgått for alle rådgiverne.

Åpenhetsloven trådte i kraft 1 juli 2022. I den forbindelse har banken tilrettelagt et opplæringskurs gjennom Spama som er rettet mot bedriftsrådgivere. Kurset har vært gjennomført i 2022 og forlenges ut januar i 2023.

Bærekraftportalen benyttes også direkte i møte med næringslivskunder. Den har også vist seg å være et godt verktøy i forretningssamtalene der rådgiver kan dele kunnskap med kundene. Slik kan banken bidra til at kundene får kunnskap om forventninger, utfordringer og muligheter relatert til klimarisiko og bærekraft. Banken har fått utarbeidet en film om Bærekraftportalen som benyttes til å fortelle om portalen for bedrifter og interessenter.

Ledelse og styret

Økende regulatoriske krav og mer komplekse lovreguleringer har skapt behov for mer kompetanse innen ESG også for konsernets ledelse og styremedlemmer.

Gjennomgang av bankens bærekraftstrategi er tema i innføringskurs for nye styremedlemmer i banken. Årlig kompetansetrening i antihvitvask-regelverk er også obligatorisk for konsernets styremedlemmer.

Planlagte tiltak

Alle ansatte

Antihvitvask og bærekraft vil fortsatt få et løpende fokus fremover, gjennom morgenmøter og andre kompetansetiltak. Ducky klimakonkurranse skal gjennomføres for alle bankens ansatte. Kompetanseapp innen ESG vurderes for å øke bevisstgjøringen rundt bankens bærekraftstrategi og hva denne betyr i vår praktiske arbeidshverdag.

Kompetansetrening i antihvitvask-regelverk ved bruk av kompetanseapp videreføres. Spesifikke opplæringstiltak gjennomføres innen antihvitvask-området, avhengig av hvilken rolle og tilhørende kompetansekrav som gjelder for ulike roller. Det er utarbeidet egen opplæringsplan innen antihvitvask for å dekke dette behovet.

Gjennom digital prebording vil nyansatte få en kort innføring i hva bærekraft betyr for dem når de starter i banken, og en grundigere gjennomgang med workshop ved oppstart.

Personmarked

Det er viktig at banken videreutvikler rådgivernes kompetanse på bærekraft. Dette for å gi våre kunder gode råd for en sunn økonomi på kort og lang sikt, samt gi råd rundt bærekraftige valg i forbindelse med eksempelvis renovering eller boligbytte. Vi har i møte med kunden stor mulighet til å dele vår kunnskap og påvirke i riktig retning. Alle bankens kunder har egen personlig rådgiver, noe som gjør terskelen for kontakt lavere. Gjennom tett oppfølging får rådgiver bidratt med kunnskap på området og skreddersy gode råd for den enkelte kunde.

For 2023 skal det utvikles en konkret handlingsplan med tiltak for ytterligere økt bærekraftkompetanse for personmarkedet. Det vil blant annet bli gjennomført felles digitale møter og casetrening også dette året og vi bygger videre på det vi har lært så langt med mål om å kunne snakke med våre kunder konkret på dette området i enda større grad enn i dag.

Vi benytter et rådgivningsverktøy, MØTE-lab, i rådgivningssamtalene med våre kunder. I 2023 blir dette videreutviklet for bedre brukervennlighet og med oppdatert innhold som blir mer spisset mot bærekraft og totaløkonomi. På denne måten blir verktøyet mer sømløst å bruke, og bærekraft, samt kundens bevisste og ubevisste behov blir enklere en naturlig del av rådgivningsmøter.

Det skal også gjennomføres ytterligere undervisninger i «Sjef i eget liv» og «Økonomi og Karrierevalg» i 2023 for å fortsatt bidra til økt kompetanse rundt personlig økonomi for de unge her i fylket. Planen for undervisningen for året blir lagt i starten av 2023.

Næringsliv

I 2023 vil Næringslivsdivisjonen etablere en bærekraftgruppe sammensatt av rådgivere fra hver bransjegruppe og geografisk avdeling. Vi ønsker at våre rådgivere skal ha kjennskap til viktige mål og rammebetingelser innen sin bransje og på denne måten kunne aktivt veilede kunden. Formålet med gruppen er å diskutere temaer for å øke kompetansen internt og prioritere kompetansetiltak fremover.

Banken har utviklet og vil lansere grønne lån for eien- dom i januar 2023. I den forbindelse planlegges det opplæring i de ulike låneformålene og hvilke KPI'er som må ligge til grunn for å kvalifisere til grønne lån. I tillegg blir energieffektivitet satt på agendaen og støtteordninger for næringslivet i forbindelse med å forbedre av grønne aktiviteter for næringslivet.

Utvidelse av bærekraftportalen for lag og foreninger er planlagt gjennomført i 2023 (se tema «Påvirkning på Næringsutvikling»). Lag og foreninger har mange medlemmer og har gode muligheter til å påvirke i riktig retning. Vi vil derfor utvikle lag og foreninger som en egen bransje i Bærekraftportalen. Dette gjøres i samarbeid med to studenter fra NTNU i Ålesund. Lag og foreninger planlegges oppdatert i portalen innen 1. halvår 2023. Portalen vil være et viktig verktøy for alle bankens rådgivere.

Ledelse og styret

For å sikre at styret og ledelsen er tilstrekkelig kvalifisert, er det innført omfattende krav til innførings- og etterutdanningskurs i guidelines fra EBA og ESMA. Disse kravene vil det bli knyttet tiltak til når man vet omfanget av dette.

Innføringskurs for nye styremedlemmer vil inneholde bærekraft også neste år. Årlig kompetansetrening i antihvitvask-regelverk er også obligatorisk for konsernets styremedlemmer.

Måling og evaluering

Kompetansearbeidet synliggjøres og måles ved bruk av Møreskolens årshjul. Dette er et praktisk oppfølgingsverktøy for planlegging, gjennomføring og dokumentasjon av kompetansetiltakene. Kompetansearbeidet måles også gjennom oppnådde autoriseringer og gjennomførte kompetanseoppdateringer, e-lærin-

ger og andre kompetansetiltak. Andre obligatoriske kurs følges opp av Møreskolen, og det tas ut rapporter på gjennomføring av sentrale kompetansetiltak.

Gjennom bærekraftportalen deles relevant ESG-kompetanse til bedrifter. Dette måles gjennom antall klikk og tidsbruk på nettsiden. Totalt har 794 bedrifter og interessenter brukt bærekraftportalen i 2022.

Ansvarlig enhet i banken

Kompetansearbeid styres av styringsgruppen i Møreskolen, gjennom vedtak av årlig kompetanseplan og oppfølging i styringsgruppemøter bestående av medlemmer fra bankens seksjoner og divisjoner. Avdeling Compliance gjør en gjennomgang og rapporterer til FinAut årlig mht. autorisasjonsløp og påkrevde oppdateringer. Adm.dir. sin ledergruppe og bankens styre evaluerer og vedtar kompetansebudsjett og strategi innen organisasjonsutvikling.

Styrende dokument

Styrende dokument er bankens overordnede strategidokument og årlig kompetanseplan inkl. kompetansebudsjett.

Bærekraftmål

Sparebanken Møre skal være en attraktiv arbeidsgiver med kompetente medarbeidere. Et viktig mål er motiverte medarbeidere med riktig kompetanse til å møte kundenes allsidige og fremtidige behov. FN's bærekraftsmål nr. 4 'God utdanning' er derfor et viktig delmål vi ønsker å knytte tiltak og handlinger til. Samtidig er bærekraftsmål nr. 17 'Samarbeid for å nå målene' viktig i forbindelse med samarbeid mot academia og interessenter som for eksempel Ungt Entreprenørskap.

GRI Index

3-1, 3-2, 3-3, 404-1, SBM-N1

Estimert tidsbruk ESG-opplæring pr ansatt, basert på type program og målgruppe:

Åpenhetsloven: 45 min (ansatte med leverandørsvar, ansatte næringsliv, i kredittavdeling, medlemmer i bærekraftkomitéen)

Antihvitvask kompetanse-app: 103 min (alle ansatte)

Workshop antihvitvask: 58 min (Personmarked), 80 min (Næringslivmarked)

Casetrening bærekraft (Personmarked): 60 min

Workshop bærekraft nyansatte: 50 min

Ansvarlig utlån og rådgivning

Sparebanken Møre har en utlånsportefølje som fordeles ca. 70 prosent til personkunder og 30 prosent til næringslivsmarkedet.

Utlån til kunder er bankens kjernevirksomhet. Vår langsiktige lønnsomhet er avhengig av at våre kunder tar ansvarlige valg. Som långiver har vi påvirkningskraft til å bidra til bærekraftige initiativ og løsninger. For kundene vil god rådgivning også innenfor bærekraft kunne føre til trygghet, tillit, bedre vilkår og konkret individuell innsats i omstillingsarbeidet.

Ansvarlig utlån og rådgivning til næringslivsmarkedet

Næringslivsporteføljen er bredt differensiert innenfor næringene handel/ tjenesteytende, industri, marin, eiendom og offshore/supply. Selv om næringslivsporteføljen kun utgjør 30 prosent av bankens totale utlånsportefølje, er det mot næringslivskundene banken vil ha størst påvirkningskraft mht. miljø og samfunn.

Banken kan ha påvirkning gjennom klare kriterier for hva den finansierer og ikke finansierer og gjennom krav som stilles til kundene. Dette gjøres blant annet gjennom analyser av kundenes bærekraft- og klimarisiko ved behandling av søknader om lån og kreditter samt i oppfølgingsarbeidet av eksisterende kunder. Bankens videre påvirkning gjennom å tilby produkter og tiltak som stimulerer til grønn omstilling, i tillegg til

å stille krav om dokumentasjon av energieffektivitet og/eller klimagassutslipp.

Flere bedrifter som banken har utlån til, driver virksomhet som vil ha påvirkning på miljøet. Gjennom kredittgivning har banken indirekte påvirkningsmuligheter på det ytre miljøet.

Bankens kredittrisikostrategi vektlegger at kundens kredittverdighet skal sees i et langsiktig perspektiv. Sparebanken Møre skal fremstå med høy etisk standard, og skal ikke bli forbundet med aktiviteter, kunder eller bransjer som har et tvilsomt renommé.

I henhold til bankens kredittpolicy skal det ikke ytes finansiering til kunder:

- som er involvert i utvikling, testing, produksjon, lagring eller transport av kontroversielle våpen, eller produksjon av komponenter eksklusivt beregnet på kontroversielle våpen. Kriteriet omfatter blant annet landminer, klasevåpen, atomvåpen og biologiske og kjemiske våpen.
- som er involvert i pornografi og tobakk.
- med vesentlig virksomhet rettet mot utvinning av energi fra fossilt brensel; kull, oljeskifer og tjæresand.
- med vesentlig del av virksomheten og inntekten knyttet til kryptovaluta.

- vi har grunn til å tro ikke følger bankens etiske retningslinjer eller som på andre måter driver virksomhet som strider med allmennhetens oppfatning av god etisk atferd
- har opptrådt uredelig overfor banken eller det er kjent at har opptrådt uredelig overfor andre aktører eller hvor det er kjent at selskapet eller eiere har vært involvert i kriminell virksomhet
- som driver i strid med offentlige lover, forskrifter og pålagte miljøkrav

Gjennomførte tiltak i 2022

- Gjennomført vårt andre år med ESG-score av kunder over MNOK 8 – utvikling måles
- Lansert bærekraftportal som er tilgjengelig via sbm.no
- Utarbeidet en egen bærekraftveileder som skal gi bankens kunderådgivere ytterligere støtte i sine bærekraftvurderinger i kredittprosessen
- Flere kunderådgiver og andre ansatte har fortalt om bærekraft på ulike konferanser/arenaer
- Gjennomført diverse arrangement, det henvises til tema «ESG-kompetanse og kompetansedeling med kunder»
- Deltakelse i brukergruppe i regi av Finans Norge for å se på hvordan beregne CO2-utslipp i bankenes utlåns- og investeringsporteføljer
- Kartlegging av bankens fysiske risiko i næringseiendomsportefølje (se TCFD-rapportering for detaljer)
- Utviklet låneprodukt for næringseiendommer som er sterkt knyttet opp mot kriterier innenfor taksonomien (klar for implementering i Q12023)

Produkter og aktiviteter med sosial profil

- Vekstgarantiordning (se mer beskrivelse under temaet «Påvirkning på næringslivet»
- Lån med statlig lånegaranti (covid-19) – totalt bevilget lån fra ordningens start til slutt er MNOK 193 fordelt på 27 kunder. Innvilget under ordningen i 2022 er MNOK 33,9 fordelt på 7 kunder.

Produkter og aktiviteter med miljømessig gevinst

- Egne låneprodukt for næringseiendommer er utviklet og vil bli implementert/lansert i Q1 2023. Produktene er relatert til næringseiendommenes energieffektivitet (kriterier for lån er knyttet opp mot kriterier i taksonomiforordningen).

Bærekraft i kredittprosessen

I henhold til etablerte retningslinjer blir følgende ESG-vurderinger gjennomført i kredittprosessen:

- ESG-scoring av kunder med engasjement over 8 millioner kroner. Scoringen gjennomføres i et eget analyseverktøy som består av en rekke vurderingsspørsmål innenfor de tre ESG-dimensjonene. Resultat fra analysen gir en score som indikerer lav, moderat eller høy risiko. Vurderingen skal gjennomføres i tett dialog med kundene. Selv om alle dimensjonene er inkludert, er likevel hovedvekten av vurderingene rettet mot klima- og miljø. Analyser og vurderinger skal dokumenteres og inngå i beslutningsgrunnlaget ved innvilgelse eller årlige engasjementsgjennomganger av kreditt-engasjement. Det betyr at kundene scores minimum årlig. Scoringene følges opp og rapporteres på porteføljenivå i bankens porteføljestyringssystem.
- I tillegg til ovennevnte skal det i tilknytning til kredittsak gjennomføres en analyse mht. klimarisiko (herunder fysisk og overgangsrisiko). Her skal det vurderes hvordan kunden/ bransjen påvirkes av fysisk- og overgangsrisiko og hvordan dette igjen kan ha påvirkning på kundenes kostnader og inntekter (og kundens gjeldsbetjeningsevne) samt på verdi av objekter som banken har pant i (eksempelvis eiendommer og driftsmidler). Videre skal det drøftes hvordan kunden påvirker miljøet, sett opp mot kundens drift og forretningsmodell. For eksempel forurensing av grunn, vann, luft samt bruk av ikke nedbrytbare materialer/ emballasjer.
- Vurdering av eiere/ styret skal også vurderes ut ifra et bærekraftperspektiv, mht. AHV, compliance, transparens, likestilling, mangfold, sirkulær økonomi, etisk policy etc.
- I 2022 har 374 kunder vært gjenstand for ESG-scoring (dette utgjør 99 % av kunder med engasjement over MNOK 8).

Planlagte tiltak

- Vi vil fortsette opplæringstiltak mot både egne ansatte og kunder i 2023
- Endelig implementering av låneprodukt rettet mot næringseiendommer som gjennomfører eller har gjennomført energieffektiviseringstiltak
- Videreutvikling av bærekraftportalen med bla. utvidelse mot lag og foreninger
- Sette mer konkrete måltall (KPIer) mht. bankens næringslivsportefølje og da spesielt mål for klimagassutslipp. I tillegg må det etableres gode målemetoder for disse utslippene.
- Kategorisere bankens næringslivsportefølje i henhold taksonomiforordningen

- Resultat fra ESG-score skal analyseres ytterligere og flere og mer konkrete tiltak mot kundene skal etableres
- Bankens næringslivsportefølje skal ytterligere kartlegges mht. klimarisiko. Vi skal forstå mer og helst kvantifisere den klimarisikoen som ligger i porteføljen. Det jobbes videre med ulike tiltak for å forsøke å kvantifisere og måle denne risikoen.
- Det skal utvikles og etableres ytterligere næringslivsprodukt og -tjenester.

Måling og evaluering

Sparebanken Møre sine kunder som har kundeansvarlig skal følges opp med en samtale minst en gang årlig. Øvrige kunder får hjelp og rådgivning ved behov gjennom bankens kontornett og kundeservice. I tillegg er det ekstra tett oppfølging av mer risikoutsatte engasjementer.

Banken har også i 2022 bistått enkeltkunder ved behov som følge av covid-19. I tillegg har det vært tett kundeoppfølging mot enkeltbransjer som har vært spesielt rammet som følge av krig i Ukraina og sanksjoner mot Russland.

Basert på ESG-score og det arbeidet som er gjort i forbindelse med kredittprosessen på næringsliv vil vi i 2023 gå mer i dybden på resultatene og se ytterligere på hvilke tiltak som bør iverksettes på både kort og lang sikt.

De vesentligste styringsdokumentene for ansvarlig utlånspraksis er kredittrisikostrategi og kreditthåndboken. Kredittrisikostrategien revideres årlig. Målrammer i strategien og status for kredittisiko følges bl.a. opp gjennom bankens månedlige risikorapporter. Kredittåndboken oppdateres/ revideres løpende.

Ansvarlig enhet

Seksjon Risikostyring og Compliance.

Viktigste styrende dokumenter

- Bankens overordnet strategidokument Møre 2026
- Bærekraftstrategi
- Kredittrisikostrategi
- Kreditthåndbok
- Risikorapporter

GRI-indikatorer

3-1, 3-2, 3-3, FS7, FS8

Ansvarlig utlån og rådgivning til personmarkedet

Innenfor personmarked er også målsettingen at banken skal være en pådriver for bærekraftig utvikling. Dette skal bla. gjøres gjennom god kunderådgivning og som pådriver til at våre kunder tar gode og bærekraftige valg.

Sparebanken Møre er åpen for alle typer kunder innenfor definerte markedsområder, og vil ikke diskriminere kunder basert på alder, kjønn, nasjonalitet, religion eller sivil status.

Personmarked har som fokus at bærekraftkompetansen skal komme kundene, samfunnet og banken til gode ved å utøve god kunderådgivning og bærekraftig engasjement. Banken jobber for at bærekraft skal være en naturlig del av kundesamtalen. Vi skal gi kundene gode råd som bidrar til at de kan ta gode og bærekraftige valg, om det gjelder oppgradering av bolig eller plassering av midler.

Personmarked skal videre oppfordre til lokal handel, benytte samfunnsutbytte på en smart og bærekraftig måte, drive opplæring og ansvarliggjøring av kunder, skoleelever og samfunnet rundt oss. Det å sørge for at kundene har god oversikt og kontroll med eget forbruk er også en viktig oppgave for banken.

Banken kan utøve påvirkning gjennom bla:

- Kundemøter. Kunden eller kundene i fokus med tilpasset rådgivning. Vi har mulighet til å påvirke kundens økonomi positivt samt påvirke kunden til å ta mer bærekraftige valg gjennom å vise til gode løsninger og støtteordninger (eksempelvis gjennom Enova).
- Personlig rådgivere. Det å ha personlig rådgiver gjør banken mer tilgjengelig for kunden gjennom direkte telefonnummer og epost. Våre 26 kontor er lokalisert over hele fylket, noe som er en stor fordel for både banken og kunden. Det er lett å oppnå kontakt med oss, vi kjenner kunden og vi kan raskt komme til gode løsninger sammen.
- I skolen gjennom samarbeidet med Ungt Entreprenørskap
- På kundearrangement eller andre åpne arrangement der vi deltar. Deltakelse bidrar til økt kunnskap om økonomi og god rådgivning for å ta bærekraftige valg.
- Artikler fra lokale banksjefer i lokale aviser og generell deltakelse i lokale aviser, radio og tv-sendinger.

- Engasjert-artikler (via sbm.no). Her publiseres artikler med relevante tema. Eksempler fra artikler/tema i 2022 er: hvordan unngå svindel, fremtidsfullmakt, makrorapport, plastrydding, bankID, konto for mindreårige og forsikring.
- Tilby grønne produkter og tjenester

I tillegg har kundene på personmarked egen personlig rådgiver som årlig følger opp kunden med totalrådgivning. Våre rådgivere på personmarked er autorisert i hele bredden, dvs. innenfor investering og sparing, skadeforsikring, personforsikring og kreditt. For kunden betyr dette at en rådgiver kan bistå med et helhetsperspektiv.

Gjennomførte tiltak i 2022

- Vi har utviklet rådgivernes kompetanse ytterligere slik at de kan gi god kunderådgivning og bærekraftig engasjement (se også eget vesentlig tema «ESG-kompetanse og kompetansedeling med kunder»)
- Det er utviklet egne kundecase for rådgiverne for å få erfaring i å snakke med kunder om bærekraft
- Bærekrafttema er integrert i bankens møtelab (presentasjonsmaterieill til bruk i kundemøter)

Kredittvurderingsprosessen

Banken har opplevd sterk vekst i utlånsvolum. Banken er svært bevisst på at sterk volumvekst ikke skal gå på bekostning av kredittkvalitet og risiko. Gode kredittvurderinger og god rådgivning er høyt prioritert og gagnar både kunder og banken. Det gjennomføres også aktsomhetsvurderinger i alle nye kundeetableringer i tråd med gjeldende krav om etterlevelse av interne retningslinjer og lov om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering. Vurdering av hvitvaskingsrisiko er også en integrert del av kredittinnvilgelsesprosessene i banken. Banken har og vil ha ekstra fokus på effekter av økte renter, økte kostnader og økt arbeidsledighet i kredittvurderingene fremover.

Produkter og aktiviteter med sosial profil

Banken tilbyr flere produkter og tjenester med sosial profil for kundene:

- Studentlån (forbrukslån til studieformål med lavere pris)
- Førstehjemslån
- Møre Ung boliglån (rimeligere boliglån for kunder mellom 18-33 år)
- Justify: digitale juridiske tjenester som er kvalitetssikret av advokat (samboerkontrakt, fremtidsfullmakt, testament)

Utvikling i utlånsvolum for disse produktene:

- Møre Ung boliglån 2021: 8.887 mill kr
- Møre Ung boliglån 2022: 9.265 mill kr
- Økning på 378 mill

- Førstehjemslån 2021: 2.042 mill kr
- Førstehjemslån 2022: 2.580 mill kr
- Økning på 538 mill kr

- Studentlån 2021: 3,2 mill
- Studentlån 2022: 1,8 mill kr.

Samlet tall for denne porteføljen var ved utgangen av 2022 rett i underkant av 12 milliarder kroner, ca. 24 prosent av totalt utlån for personmarked.

Utlånsforskriften

Ifølge forskriften (gjeldende for 2022) kunne bankene avvike med 10% på kunder utenfor Oslo og 8% på kunder i Oslo. Banken har interne retningslinjer for bruk av avvik og dette går blant annet på prioritering av unge kunder og kjøp av primærbolig. I 2021 var 45% av avvikene gitt til kunder mellom 18 og 34 år. For 2022 var denne andelen 43%.

Produkter og aktiviteter med miljømessig gevinst

Banken tilbyr to typer lån som skal stimulere til omstilling hos privatkunder:

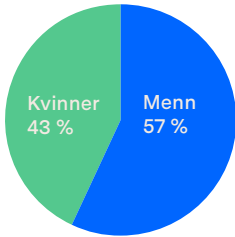
- Boliger med energiklasse A og B
- Kjøp av null-utslippsbiler (ikke hybrid)

Samlet volum for lån til boliger med energiklasse A og B var ved utgangen av 2022 på 997 millioner kroner (2021: 254 millioner kroner). Samlet volum for lån til nullutslippsbiler var ved utgangen av 2022 på 71 millioner kroner (2021: 15 millioner kroner). Det forventes økt volum fremover både som følge av økt kompetanse hos rådgiverne samt økt bevissthet fra kundenes side.

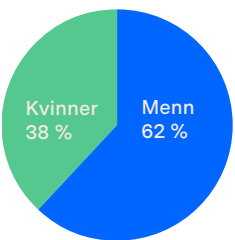
Det er gjort videre kompetanseløft på bærekraft med vekt på bærekraftig rådgivning inkludert kompetanse på energimerke og energirapport. Det er gjennomført teamsmøte for alle rådgivere med vekt på energimerking, samt casetrening i alle avdelinger med vekt på energimerke og hva som inngår i bærekraftig rådgivning. Caset og tema ble så gjennomgått for alle i eget felles møte. Dette er også kommentert under vesentlig tema «ESG-kompetanse og kompetansedeling med kunder».

Sparing

Fordeling mellom kjønn på totale spareavtaler i fond (basert på volum spart):

Fordeling mellom kjønn på totalbeholdning i fond (basert på volum i beholdning)

Denne fordelingen er ganske lik i alderssegment 18-34 år og for de over 34 år.

Planlagte tiltak

- Bærekraft som en naturlig del av kundesamtalen skal videreføres og forsterkes
- Ytterligere kompetanseøkning (se eget vesentlig tema «ESG-kompetanse og kompetansedeling med kunder»)
- Utvikle retningslinjer for bærekraft i kredittprosessen
- Videreutvikle Møte-lab til å bli enda mer spisset mot bærekraftige tema som vil være viktig for kunden
- Sette konkrete målsettinger for utvikling av produkt-porteføljen
- Personmarked skal fortsatt oppfordre til lokal handel, benytte samfunnsutbytte på en smart og bærekraftig måte, drive opplæring og ansvarliggjøring av kunder, skoleelever og samfunnet rundt oss. Å sørge for at kundene har god oversikt og kontroll med eget forbruk vil også fortsatt være viktig oppgave for banken. Dette behovet er ytterligere forsterket nå i et marked med økte renter, økte kostnader og forventet økt arbeidsledighet.
- Fortsette å undervise i «Sjef i eget liv» og «Økonomi og Karrierevalg» i skolene (Ungt Entreprenørskap)
- Fortsette å invitere kundens partner/samboer/ektefelle til møter. Det er viktig å invitere og tilby begge partene rådgivning.

- Gjennomføre kundearrangement/åpne arrangement på tvers av fylket med vesentlige tema
- Gjennomføre Rådgiverforum (samling rådgivere) der invitasjon til kundemøter og kvalitet på rådgivningsmøtene står i fokus.

Måling og evaluering

I Sparebanken Møre er det fordelt fast rådgiver på ca. 50 000 personkunder, og disse skal følges opp av kundeansvarlig med samtale minst en gang årlig. Øvrige kunder får hjelp og rådgivning ved behov gjennom bankens kontornett og kundeservice. I tillegg er det ekstra tett oppfølging av mer risikoutsatte engasjementer.

Banken har oversikt over volum på boliglån til boliger med energiklasse A og B samt lån til nullutslippsbiler. I tillegg har vi oversikt over volum på lån til sosiale produkter som angitt ovenfor. Banken har p.t. ikke satt konkrete mål for volum fremover.

Vi har også målinger på antall kunder som er invitert til kundemøter. Banken vil utvikle målinger på hvor mange kundemøter som faktisk gjennomføres.

Banken har også i 2022 hatt noe oppfølging av kundeportefølje som følge av covid-19. Kundeoppfølging har også vært viktig i et marked med økte renter og økte kostnader.

De vesentligste styringsdokumentene for ansvarlig utlånspraksis er kredittrisikostrategi og kreditthåndboken. Kredittrisikostrategien revideres årlig. Målrammer i strategien og status for kredittrisiko følges bl.a. opp gjennom bankens månedlige risikorapporter. Kreditt-håndboken oppdateres/ revideres løpende.

Ansvarlig enhet

Seksjon Risikostyring og Compliance.

Viktigste styrende dokumenter

- Bankens overordnet strategidokument Møre 2026
- Bærekraftstrategi
- Kredittrisikostrategi
- Kreditthåndbok
- Risikorapporter

GRI indikator

3-1, 3-2, 3-3, FS7, FS8

Klimagassutslipp

Som et ansvarlig finanskonsern har Sparebanken Møre et aktivt forhold til miljø- og klimautfordringen. Konsernet har en overordnet målsetting for bærekraftarbeidet gjennom å «være en pådriver for bærekraftig utvikling». Det forplikter konsernet til å bidra i omstillingsarbeidet som kreves av samfunnet for å nå klimamålene for Norge fastsatt i Paris-avtalen. Sparebanken Møre har mål om å redusere egne klimautslipp (CO₂) med minst 25 % for perioden 2019 til 2025. I tillegg skal vi stille krav til både kunder, leverandører og samarbeidspartnere. Slik kan vi bidra til å nå uttalte klimamål, både direkte og indirekte.

For å redusere miljøbelastningen både bruker og investerer vi i teknologi, blant annet for å redusere behovet for reisevirksomhet. Ansatte skal ha kompetanse til å selv ta miljøvennlige valg, og påvirke interessentene våre til å gjøre det samme.

Gjennomførte tiltak i 2022

Sparebanken Møre utarbeider energi- og klimaregnskap basert på den internasjonale standarden A Corporate Accounting and Reporting Standard som er utviklet av The Greenhouse Gas Protocol Initiative - GHG- protokollen. Klimaregnskapet viser tonn CO₂ som er direkte og indirekte utslipp relatert til konsernet, og det gis informasjon om blant annet klimagassutslipp som følge av forbruk fra reiser, avfallshåndtering og energiforbruk. Banken har etablert konkrete mål for å redusere klimagassutslippet i egen drift. Et viktig ledd i dette arbeidet har vært Miljøfyrtårnsertifiseringen som kom på plass i 4. kvartal 2022.

I tillegg gjennomføres det ESG-analyser av vår næringslivsportefølje. Dette er et viktig verktøy for å identifisere og redusere klimarisiko i den eksisterende porteføljen, samt kartlegge hvilke sektorer og prosjekter som bidrar til omstilling og nye inntjeningsmuligheter. Det vises til omtale av dette under tema «Ansvarlig utlån og rådgivning for næringslivsmarkedet».

Klimaregnskapet for 2022 viser 29 % økning fra 2021 til 2022. Dette skyldes i all hovedsak økt reisevirk-

somhet etter covid. Konsernet hadde et utslipp på 174,8 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e) i 2022. Til sammenligning hadde konsernet et utslipp på 302 tonn CO₂-ekvivalenter i 2019 (baseline) som er det siste «normale» året pre covid. Sett opp mot 2019 har konsernet hatt en nedgang i tCO₂e på 42 %. Banken har redusert sine utslipp innenfor scope 2 fra 2021 til 2022.

Klimagassutslippene hadde følgende fordeling i 2022:

Fordeling av klimagassutslipp i 2022

Scope 1, direkte utslipp:	4,3 tCO ₂ e (2,5 %)
Scope 2, indirekte utslipp:	69,7 tCO ₂ e (39,9 %)
Scope 3, andre indirekte egne utslipp:	100,8 tCO ₂ e (57,7 %)

Sammenligning mot baseåret 2019:

Kategori	2019	2022	Endring
Scope 1 utslipp	5,2	4,3	17 %
Scope 2 utslipp	119,3	69,7	42 %
Scope 3 utslipp	177,3	99,8	44 %
Totale utslipp (Scope 1 + 2 + 3)	301,8	173,8	42 %

Merknader:

- Vi har tall fra avfall levert av hovedkontoret og lokalkontoret i Spjelkavik men ikke for de øvrige lokalkontorene. Bakgrunnen for dette er at avfallshåndteringen er en del av felleskostnadene ihht. leiekontraktene og derfor håndteres av utleierne. Fellesutgiftene fordeles etter en fordelingsnøkkel basert på andel av eksklusivt areal. De ulike renovatørene/kommunene har også svært varierende grad av vektregistreringer.
- Strømforbruk på Midsund og på Digernes er ikke med i beregningene da lokalene mangler egne målere der.
- Utslipp knyttet til produksjon av betalingskort og kredittkort er ikke inkludert i klimaregnskapet.

For flere detaljer se fullstendig klimaregnskap som vedlegg til slutt i bærekraftrapporten.

Planlagte tiltak

I 2023 skal lokalkontorene også Miljøfyrtårnsertifiseres.

Gjennom arbeidet med ESG-analyser av vår næringslivsportefølje har vi fått ytterligere økt kunnskap om porteføljen vår. Gjennom 2023 vil vi evaluere dette og konkretisere tiltak/ målsettinger for enkeltbransjer. Vi vil også stille tydeligere ESG-krav til våre leverandører og sørge for at kravene i Åpenhetsloven og Lov om offentliggjøring av bærekraftinformasjon i finansnæringen og et rammeverk for bærekraftige investeringer er ivaretatt i dette arbeidet.

Vi vil i 2023 også gjennomføre en pendlerundersøkelse blant bankens ansatte for å kartlegge hvilke tiltak som kan ha effekt i denne sammenhengen. Denne undersøkelsen skulle vært gjennomført i 2022 men er utsatt til 2023.

Hjemmekontor og bruk av digitale plattformer har bidratt til å øke ansattes fleksibilitet, kunnskap om og erfaring med digitale møter. Selv om fysiske møter foretrekkes i flere sammenhenger, har disse erfaringene bidratt til redusert reisevirksomhet både innad i

fylket og nasjonalt/ internasjonalt.

Ved oppgradering av kontorlokaler vil det tas hensyn til gjenbruk og miljøvennlig materialvalg i tråd med bærekraftmål 12 om ansvarlig forbruk og produksjon og bærekraftmål 13 om klimaendringer.

I 2023 vil vi starte utskiftningen av bankkort og mastercard til kort laget med resirkulert plast. Dette vil gi en betydelig besparelse i klimautslipp da de nye kortene er produsert på 95% resirkulert plast.

Ansvarlig enhet

Avd. Økonomi, avd. Sikkerhet og eiendomsforvaltning og avd. HR og har ansvaret for bankens klimaregnskap.

Bankens bærekraftkomite har et felles ansvar for å utarbeide konkret tiltaksplan for å redusere bankens CO₂-utslipp. De ulike tiltakene skal spesifiseres med ansvarlig avdeling.

Måling og evaluering

Det er for 2022 etablert et klimaregnskap i tråd med The Greenhouse Gas Protocol Initiative. Siden 2022 også var delvis påvirket av covid-19 tiltak, vil vi se tilbake på basisåret 2019 når vi vurderer tiltak som kan bidra til å redusere utslippene ytterligere.

Viktigste styrende dokumenter

- Retningslinjer for etikk og samfunnsansvar
- Overordnet bærekraftstrategi

GRI indikator

3-1, 3-2, 3-3, 305-1, 305-2, 305-3, 305-4, 305-5, 305-6, 305-7.

Endring i utlånssetterspørse

Politiske, markedsrelaterte og samfunnsrelaterte endringer, herunder høyere priser og inflasjon, kan føre til endringer i privat- og bedriftsøkonomien til Sparebanken Møre sine kunder. Dette kan igjen påvirke videre veksttakt og etterspørsel etter lån.

Påvirkning på endring i utlånssetterspørse til næringsliv

Historiske inflasjonssammenhenger undervurderer trolig prisutviklingen i dagens helt spesielle situasjon. Inflasjonen er langt høyere nå enn hva man skulle forvente ut fra etablerte sammenhenger mellom prisvekst, kapasitetsutnyttelse og ledighet.

Den høye inflasjonen skyldes spesielle forhold under pandemien som høy etterspørsel etter varer grunnet nedstengningene av tjenestesektoren, betydelige overføringer til husholdningene og i tillegg svært høye energipriser. I Norge har vi begrenset med tilgang til data som gjør at vi kan forutse inflasjonsutviklingen tilstrekkelig nøyaktig i en så spesiell situasjon.

Det er også grunn til å tro at inflasjons- og kostnadsforventningene har økt. Husholdninger og bedrifter kan tenkes å anta at inflasjonen har økt på mer varig basis. Dette trekker i retning av høyere lønnsvekst. I tillegg kan det argumenteres for at høy prisvekst innenfor enkelte varegrupper da lettere kan spre seg til andre varegrupper. Også dette trekker i retning av høyere prisvekst i forhold til historiske sammenhenger der inflasjonsforventningene i stor grad har vært forankret rundt inflasjonsmålet.

I lys av dette er det usikkerhet rundt hvor høy inflasjonen vil bli og hvor lenge den vil bli værende høy. Historiske inflasjonssammenhenger undervurderer prisimpulsene i perioden 2020 – 2023 i forhold til dagens inflasjonssammenhenger. Norges Bank sin prognose for KPI er på ca. 5,8% for 2023.

Regjeringen venter også svakere vekst i norsk økonomi i 2023 og anslår at fastlandsøkonomien vil kun vokse med 1,7% i 2023. Både NHO, SSB og Norges Bank varslar at dårligere tider er på vei som følge av høy prisvekst, kraftige rentehopp og reduksjon i den internasjonale økonomien.

Dette vil påvirke forbrukerne og næringslivet både nasjonalt og regionalt. I vår region har etterspørselen etter utlån til næringslivet vært god i 2022. Banken kan registrere en høy utlånsvekst på næringsliv på over 12% i 2022. Vi har hatt god vekst spesielt innenfor bransjene fiskeri, eiendom og maritime næringer.

Vi forventer at utlånsveksten blir svakere i 2023. Vi registrerer at boligbyggeprosjekt blir satt på vent. Både økt kostnadsnivå og reduserte boligpriser på landsbasis gjør at det er usikkerhet i etterspørselen etter bolig. I tillegg er det kommet politiske signaler vedr. skatteøkninger som er ugunstige for noen næringer. Dette gjør at flere prosjekter i vår region er satt på vent.

Samtidig vil det være betydelige investeringskostnader knyttet til det grønne skiftet fremover. FNs klimapanel anslår at investeringsbehovet i fornybar ligger på 1-2 prosent av verdens BNP.

En del av utlånsveksten til banken i 2022 knytter seg til fornybare prosjekter. Denne etterspørselen vil trolig fortsette i 2023.

Omstillingen til det grønne skiftet vil føre til nye markedsmuligheter for en rekke næringer blant annet bygge- og anleggsnæringen, industrien, maritime næringer og finansnæringen. Samlet sett vil det grønne skiftet bidra til å øke låneetterspørselen på lang sikt.

Påvirkning på endring i utlånssetterspørse for personmarkedet

Vi står i en tid med mange endringer både politisk, markeds- og samfunnsrelatert. Denne uroen i markedet har medført høyere priser og inflasjon som igjen kan føre til endringer i privatøkonomien til SBM sine kunder. Dette kan påvirke bankens utlånsvekst, og vi ser her nærmere på våre betraktninger rundt dette og eventuelle konsekvenser det kan gi banken.

2022 har vært preget av høyere inflasjon enn foregående år og prisene øker på flere fronter. SIFOs referansebudsjett viser til økte husholdningsutgifter. Det er også energikrise og strømprisene har steget betraktelig. Bankens største markedsområde er på Nordvestlandet. Dette området har frem til årsskiftet 22/23 vært mindre preget av økte strømpriser sammenlignet med Sør-Norge. Dette bildet er i ferd med å snu og prisene på strøm er blitt høyere også i Midt-Norge. Strømpriser, kombinert med andre økte priser og lånerenter gjør at forbrukernes økonomi nå har blitt mer presset enn tidligere.

Det ser så langt ikke ut til at dette har påvirket våre kunder i stor grad. Vi ser at antall betalingsutsettelse har økt noe de siste månedene av 2022 sammenlignet med året før, men det er ingen markant økning. Det forventes at prisene vil holde seg høye eller øke ytterligere i løpet av 2023, og søknader om betalingsutsettelse kan derfor øke noe ut over neste år. Kundene våre har fast rådgiver som gir løpende oppfølging over tid. Denne oppfølgingen kan bidra til at kundene lettere kan ta gode økonomiske valg, planlegge økonomien sin bedre og ruste seg for eksempelvis økte kostnader.

Boligprisene går nedover og det forventes å fortsette ut i 2023. Konsekvenser av dette kan være at boligbytte kan ta lenger tid enn normalt, da det ligger større

usikkerhet rundt verdi på salg av bolig. Høyere renter fører til dyrere mellomfinansieringsperioder. Om prisene skulle fortsette å gå nedover kan en ytterst konsekvens være at færre bytter bolig og det igjen kan medføre videre reduserte boligpriser. Det er viktig at banken fortsetter å hensynta vesentlige risikoer gjennom ansvarlig rådgivning og utlånspraksis.

Sparebanken Møre er en sparebank med en forretningsmodell vi mener er en fordel med tanke på vekst. Dette kan vi se av utviklingen til banken siste tiden. I 2022 hadde personmarkedet en god innskudds- og utlånsvekst med et vekstresultat godt over mål på begge områder. Vi tar markedsandeler fra de større bankene som i mindre grad tilbyr skreddersydd rådgivning til sine kunder. Vi er lokale og bygger på nærhet til kunden. Vi har 26 fysiske bankkontor fordelt i M&R fylke og kjenner også derfor nærområdene, lokalt næringsliv og kundene våre godt.

Banken forventer, og har forberedt seg på en noe lavere kredittvekst i 2023, men ser ikke på dette som en trussel for utlånsveksten i det korte bildet med bakgrunn i forretningsmodellen vår. SSB sier at det på kort sikt ventes en moderat nedgang i økonomien sammenlignet med utviklingen i 2022. Arbeidsledigheten er fortsatt lav, men forventes å øke noe det neste året. Prognosene ved årsskiftet viser også at styringsrenta vil fortsette å stige, men at det vil snu mot slutten av 2023 der beregningene viser at renta muligens vil senkes igjen. Prognosene er mer usikre enn normalt.

Boliglånsrentene er helt klart en viktig faktor da denne gir stort utslag i lånekundens økonomi. I urolige tider er det grunn til å tro at flere vil søke etter en rådgiver å snakke med og vi har også derfor tro på at vi vil fortsette utlånsveksten også på lengre sikt.

Det grønne skiftet vil ikke påvirke låneetterspørselen negativt etter vårt syn. Det grønne skiftet brer mer og mer om seg og kundene kommer heller ikke utenom dette. Fremover har bankene og kundene gode muligheter til å spille på lag for å ivareta både egne og samfunnets interesser. På kort sikt må banken jobbe mot økt kompetanse på området til de ansatte for å kunne forstå kundens behov. Skal en bolig oppgraderes må banken ha kunnskap og gi råd om bærekraftige valg. Dette vil etter hvert bli et sentralt område ansatte må ha innsikt i slik at kapitalen dirigeres til prosjekter som når klimamålene. Politiske påtrykk og støtte fra myndigheter gir trolig det grønne skiftet økte forretningsmuligheter også innenfor PM-området. Vi ser derfor positivt på innvirkningene dette har for banken på kort og lang sikt.

Økte regulatoriske krav til aktører i bank- og finansnæringen

Nytt regelverk i 2022	Hovedtrekk i regelverket	Konsekvenser for Sparebanken Møre
Åpenhetsloven	Se beskrivelse i eget tema «Vår tilnærming til åpenhetsloven»	Se beskrivelse i eget tema «Vår tilnærming til åpenhetsloven»
NFRD EUs direktiv om ikke-finansiell rapportering (Redegjørrelse av samfunnsansvar)	Implementeringen av NFRD innebærer mer omfattende rapporteringskrav på bærekraftområdet. Med endringene i regnskapsloven implementeres EUs «double materiality» tankegang. Dvs. at man må både rapportere om hvordan foretaket påvirker samfunnet/ omgivelsene mht. bærekraft, men også hvordan ulike bærekraftfaktorer og bærekraftrisiko ventes å påvirke foretaket.	Trådte i kraft ved endringer i regnskapsloven 3.3.c. Gjelder fra rapporteringsåret 2022.
Fremtidige regelverksendringer	Hovedtrekk i regelverket	Konsekvenser for Sparebanken Møre
Ny finansavtalelov	Trer i kraft fra 01.01.2023. Sentrale hensyn bak loven er styrket forbrukervern, forebygging av gjeldsproblemer, regulering av flere tjenester og en samlet regulering slik at kunden kan gå til samme lov for å finne alle sine rettigheter og plikter.	Bankens avslag-, veiledning- og informasjonsplikt blir ytterligere skjerpet. Økt forbrukervern. Loven gjør det enklere for banken å gjennomføre elektronisk kommunikasjon med kundene.
Lov om bærekraftig finans	Loven gjennomfører EU's Taksonomiforordning og offentliggjøringsforordning. Vedtatt i EØS, innføres i Norge fra 01.01.2023	Taksonomiforordning: For banken innebærer dette en plikt til å rapportere og offentliggjøre informasjon om omfanget av økonomiske aktiviteter og investeringer som er å anse som bærekraftig i forhold til definisjon gitt i taksonomiforordningen. EUs taksonomi vil ikke omfatte banker med under 500 ansatte p.t. Det er ventet at flere foretak vil omfattes av taksonomien når EUs nye regelverk for bærekraftrapportering (Corporate Sustainability Reporting Directive - CSRD) trer i kraft i EU fra 01.01.2025 Offentlighetsforordning (SFDR): Forordningen pålegger foretak i finansiell sektor som har porteføljeforvaltning som del av sin virksomhet («finansmarkedsdeltagere»), og finansrådgivere å opplyse om hvordan hensynet til bærekraftrisiko er integrert i risikovurderinger og investeringsrådgivning.

Endringer i CRR/CRD	Hovedtrekk i regelverket	Konsekvenser for Sparebanken Møre
CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive): Nytt rapporteringsdirektiv for bærekraft-informasjon	Økte rapporteringskrav på bærekraftsområdet. CSRD vil erstatte NFRD (direktiv om ikke-finansiell rapportering). Krav om revisjon/attestasjon av bankens bærekraftrapportering. Virkeområdet vil omfatte alle store foretak (250 ansatte< ++) og alle foretak med noterte verdipapirer. Krav til bruk av europeiske standarder for rapportering (ESRS) Krav til elektronisk/maskinlesbar informasjon	01.01.2026 (for rapporteringsåret 2025)
ICAAP SREP Pilar 3	ESG skal inkluderes i bankenes interne risikostyring (ICAAP) og i myndighetens tilsynsvirksomhet (SREP) Pilar 3 rapportering - krav til at offentliggjøring av informasjon om kapital og risikoforhold skal også inkludere ESG-risiko Pilar 1 - justering av bankers kapitalkrav som følge av miljømessige og sosiale faktorer i form av grønne kapitalkravrabatter (alternativt kapitalpåslag for miljøskadelige aktiviteter) Inkludering av ESG-risiko i bankens interne risikostyring og i tilsynsmyndighetenes tilsynsvirksomhet (pilar 2)	
MIFID II	Endringene i det delegerte MiFID II-direktivet vil tre i kraft i januar 2023 og vil kreve: • at kundene får informasjon om bærekraftpreferanser, slik at man avklarer forskjellen mellom produkter med og uten bærekraftsegenskaper • at det samles inn informasjon om kundenes preferanse for å investere i bærekraftige produkter og preferanser mellom forskjellige bærekraftige produkter • at man vurderer og identifiserer de produktene som oppfyller kundenes bærekraftpreferanser • at man sikrer at de ansatte har tilstrekkelig opplæring i bærekraft og holder oversikt over kundenes bærekraftpreferanser	De nye retningslinjene inneholder skjerpede krav til kartlegging av kundenes bærekraftpreferanser og til å hjelpe de med å gjøre informerte investeringsbeslutninger. For eksempel skal prosessen rundt nye kunder oppdateres slik at den oppfyller de nye kravene.

Klimarisiko (TCFD) 2022

Arbeid med klimarisiko i Sparebanken Møre

Sparebanken Møres klimarisikorapport er utarbeidet i henhold til TCFDs (Task Force on Climate Related Financial Disclosure) rammeverk, og med særlig fokus på anbefalingene fra Finans Norge. Sparebanken Møre legger til grunn alle dimensjonene av ESG begrepet i sitt bærekraftsarbeid, der klimarelaterte spørsmål inngår i dette. Dette nevnes flere steder i rapporten. Der klimarelaterte vurderinger gjennomføres som et eget, selvstendig arbeid utdypes dette i teksten. Videre benytter banken ESG og bærekraft som to likeverdige begreper.

Virksomhetsstyring

Styrets oppsyn om klimarelaterte trusler og muligheter

Styret i Sparebanken Møre sørger for at det årlig gjennomføres en omfattende strategiprosess som definerer konsernets mål, strategier og risikoprofil. Gjeldende strategiske plan, «Møre 2026», ble vedtatt av styret i desember 2022. Her er det definert fem strategiske satsingsområder, hvorav ett er at Sparebanken Møre skal være en pådriver for bærekraftig utvikling. Styret oppdateres jevnlig om status.

Styret har videre vedtatt et sett av ulike strategier og styringsdokumenter som skal danne basis for god og effektiv intern risikostyring. ESG-faktorer er innarbeidet i dokumentene for å sikre at hensynet til bærekraft knyttes tett opp mot bankens virksomhet og verdiskaping. Det er utarbeidet en egen bærekraftstrategi som ligger til grunn for både strategiske beslutninger og løpende operativt arbeid. Her slås det fast at Sparebanken Møre skal rapportere klimarisiko iht. anbefalingene i Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD).

Det er etablert en egen kompetanseplan for styret som inkluderer bærekraftsområdet generelt, og klimarisiko spesielt.

ESG-risiko/klimarisiko inngår i bankens kvartalsvise risikorapporter som legges frem for styret. Videre får styrets risikoutvalg presentasjon av status fra bankens bærekraftskomite. ESG-faktorer inngår også som del av saksgrunnlaget i en rekke enkeltsaker som fremlegges for styrebehandling.

Ledelsens rolle i vurdering og styring av klimarelaterte trusler og muligheter

Bankens konsernledelse er drivere av den årlige strategiprosessen, og sørger for at det utarbeides en helhetlig plan som skal forelegges styret. Ledelsen følger opp vårt strategiske mål om å være en pådriver for bærekraftig utvikling. Konsernledelsen påser at det utarbeides avdelingsplaner som reflekterer de ulike fagmiljøenes bidrag, og videre at det utarbeides medarbeider- og lederavtaler med konkrete tiltak på individnivå.

Bankens håndtering av ESG-risiko og -muligheter diskuteres regelmessig i ledelsen i forbindelse med bankens løpende strategioppfølging. Videre blir relevante styringsdokumenter og bærekraftstrategi diskutert og behandlet i konsernledelsen før de forelegges styret.

ESG-faktorer inngår også som del av saksgrunnlaget i en rekke enkeltsaker som behandles av bankens ledelse.

Konsernledelsen får oppdatering av status for bærekraftstiltak som gjennomføres i ulike deler av organisasjonen fra bankens bærekraftskomite. Komiteen består av medlemmer fra ulike områder i banken, som har et særskilt ansvar for gjennomføring av tiltak innenfor sine respektive områder.

Les mer om organisering av bærekraftsarbeidet i avsnitt «Organisering av arbeidet» i rapporten.

Det utarbeides kvartalsvise risikorapporter hvor ESG-risiko/klimarisiko inngår, og rapportene gjennomgås av konsernledelsen.

Strategi

Klimarelaterte risikoer og muligheter banken har identifisert på kort, mellomlang og lang sikt

Sparebanken Møre har kartlagt og vurdert klimarelaterte trusler og muligheter på kort, mellomlang og lang sikt.

For å identifisere klimarelaterte risikoer og muligheter har banken vurdert hvordan fysisk risiko og overgangsrisiko vil påvirke bankens arbeid i person- og næringslivsmarkedet med særlig fokus på kredittisiko, samt

bankens håndtering av markeds- likviditets- og operasjonell risiko/omdømmerisiko. Overordnet vurderer banken at overgangsrisiko vil påvirke sterkere enn fysisk risiko på kort til mellomlang sikt.

Tidshorisonter benyttet av banken er satt på bakgrunn av bankens strategiperiode, samt nasjonale og internasjonale mål satt for klimareduksjon.

Benyttede faser	Tidshorisont	Begrunnelse for valg av tidshorisont
Kort sikt	1-5 år	Tidshorisonten er i tråd med bankens strategiperiode
Mellomlang sikt	5-10 år	Tidshorisonten er i tråd med perioden som er satt for Norges mål om å redusere utslippet av klimagasser med 50 til 55 prosent innen 2030.
Lang sikt	10-30 år	Tidshorisonten er i tråd med perioden som er satt for Parisavtalens mål om nullutslipp innen 2050.

Fysisk klimarisiko

Utlån til privatkunder utgjør nesten 70 % av bankens utlånsportefølje, og er hovedsakelig lån med pant i fast eiendom. Utlån til næringsseiendom utgjør i overkant av 10 % av bankens totale utlånsportefølje, og er den enkeltstående bransjen som banken har størst utlån til. Når det gjelder fysisk risiko for boligbygg og næringsseiendommer har vi tilgang til data via Eiendomsverdi. Med bakgrunn i dette har vi valgt å kartlegge denne klimarisikoen for henholdsvis boliger og næringsbygg som banken har pant i. Banken vil bruke denne kartleggingen til videre arbeid med identifisering av klimarisiko i egen utlånsportefølje.

Banken bruker klimarisikodata fra Eiendomsverdi, som identifiserer hvilke norske eiendommer som er eksponert for fysisk risiko knyttet til endring i havnivå, flomrisiko, kvikkleire, og ulike former for skred. Eiendomsverdi henter data fra offentlig tilgjengelige kilder som Kartverket, Norges vassdrags og energidirektorat (NVE) og Norges geotekniske institutt (NGI).

For havnivå, flomsoner og skred er det utarbeidet ulike scenarier med ulike gjentakelsesintervall. I de tilfellene hvor det er angitt år i faresonekartene, angis det hvor ofte bygninger i disse sonene rammes av den aktuelle risikoen. Sannsynligheten for å rammes av en 200-års stormflo i et gitt år er eksempelvis 0,5 prosent. Aktsomhetsområder viser potensielle fareområder, og utgjør ikke nødvendigvis en reell risiko.

Selv om deler av porteføljen er utsatt for fysisk klimarisiko, er dette først og fremst relatert til forsikringsrisiko, da bygg som blir rammet av naturskade vil være dekket av Norsk Naturskadepool. Hvis sannsynligheten for at skade gjentar seg er stor, vil det likevel kunne påvirke verdien av bygg i et utsatt område.

Klimarelaterte risikoer og muligheter i personmarkedet (PM)

Fysisk risiko

Vi har sammenstilt klimarisikodata fra Eiendomsverdi for å få oversikt over andel boliger vi har pant i som er utsatt for fysisk klimarisiko.

Analysene viser at risikoene tilknyttet havnivå/stormflo og skred er de hyppigste risikoene for boliger som banken har pant i. Andel boliger i områder med risiko er imidlertid lav. 0,25 % av boliger som banken har pant i er utsatt for risiko for 200-års stormflo. Andelen øker til 0,5 % i 2090. 1 % av boligene er i områder som berøres av risiko for «Fjell/skred faresone 1000 år». Risikoen for boliger i porteføljen vurderes som lav både på kort, mellomlang og lang sikt.

Overgangsrisiko

Det er identifisert relativt lav overgangsrisiko for personmarkedsporteføljen. På kort og mellomlang sikt kan det oppstå omdømmerisiko knyttet til rådgivning. Bærekraft og klimarisiko er et tema i stadig utvikling, ny kunnskap kommer til og innebærer risiko for at bankens rådgivning viser seg å være mangelfull i ettertid. På mellomlang sikt kan verdivurderinger av boliger i bankens kredittarbeid være utsatt for risiko på grunn av dreining i etterspørsel mot mer energieffektive hus. Nye EU-regler kan pålegge norske boligeiere store energioppgraderinger i egen bolig. Målet er at alle boliger, både nye og eksisterende, skal ha nullutslipp innen 2050¹. Dette vil kunne gi økte kostnader til boligeiere.

Det kan i tillegg oppstå risiko for svakere betjenings- evne og evne til sparing hos kunder dersom næringslivet i markedsområdet ikke evner å omstille seg til strekkelig til en lavutslippøkonomi.

Muligheter

Banken forventer at fysisk risiko og overgangsrisiko vil påvirke bankens privatkunder i deres økonomiske valg. Dette gir banken nye rådgivnings- og produkt-muligheter som blant annet grønne lån og ytterligere integrasjon av bærekraft som et element i kunderåd-givningen, eksempelvis rådgivning mht. energibespa-rende tiltak knyttet til rehabilitering og kjøp av bolig.

Klimarelaterte risikoer og mulig-heter i næringslivsmarkedet (NL)

Fysisk risiko

Vi har sammenstilt klimarisikodata fra Eiendomsverdi for å få oversikt over andel næringsbygg vi har pant i som er utsatt for fysisk klimarisiko.

Risikoene tilknyttet havnivå/stormflo, skred og usta-bilt fjell er de hyppigste risikoene for næringsbygg som banken har pant i. I dag ligger 3,3 prosent av næ-ringseiendommene bankene har pant i innfor «200-års stormflo». Med den havstigningen som er forventet til 2090 vil denne andelen som ligger i «200-årssonen», øke til 7,3 prosent. Til sammenligning henvises det til Norges Bank kartlegging av fysisk klimarisiko for de 11 største bankene i Norge². Deres beregninger viser at omtrent 1,8 prosent av bankenes eiendomsmasse lig-ger innenfor en «200-års risikosone» for stormflo, som øker til 5,5 prosent i 2090. Aktsomhetsområde flom vi-ser potensielle fareområder, og utgjør 15,1 prosent av pantobjekt som Sparebanken Møre har pant i. Norges bank har gjort beregninger som viser at 21 prosent av pant i de 11 største bankene ligger innenfor. Det er store forskjeller mellom bankene i Norge. Banker med hovedvekt av sine lån i innlandet har naturlig nok liten eksponering mot 200-års stormflo. Banker med utlån til næringseiendom sentralt i byer i kystnære strøk kan derimot ha mer pant i eiendom som er utsatt for slik ri-siko. Sparebanken Møre har også pantobjekt som er eksponert for risiko tilknyttet ustabilt fjell (Åkernes). Sprekkdannelsen i fjellet har vært under kontinuerlig overvåkning siden 1990-tallet. Skredfaren fra Åkernes legger begrensinger på hvilke byggetiltak som er tillatt i utsatt område.

Den fysiske risikoen tilknyttet næringsbygg vurderes som lav på kort sikt. På mellomlang og lang sikt kan enkelte områder i større grad være utsatt for akutt eller kronisk fysisk klimarisiko. Men selv om et bygg ligger i en risikosone, behøver ikke dette å utgjøre en risiko dersom det er tatt nødvendige forhåndsregler for å unngå skade. Andelen bygg utsatt for risiko, kom-

binert med lav sannsynlighet for at hendelsen finner sted, gjør at fysisk risiko for næringsbygg som banken har pant i totalt sett vurderes som lav.

Øvrige bransjer:

For verftsindustrien kan fysisk klimarisiko opptre på mellomlang sikt på grunn av værutsatt beliggenhet. Videre er det identifisert fysisk risiko for fiskeribrans-sjen knyttet til økt vandring, sykdom og redusert fiske-bestand på lang sikt.

Overgangsrisiko

Generelt for bankens næringslivportefølje er det iden-tifisert lav til moderat overgangsrisiko på kort sikt og moderat risiko på mellomlang og lang sikt. Banken for-venter at denne overgangsrisikoen vil gjelde de fleste bransjer i bankens portefølje. Omfanget av risikoen vil være avhengig av aktivitet, bransje og bedrifts-størrelse. Banken ser blant annet en særskilt over-gangsrisiko hos små og mellomstore bedrifter på grunn av knappe ressurser og redusert mulighet for kompetansebygging.

Det forventes overgangsrisiko for kundegrupper som omfattes av EUs taksonomi i den grad de ikke tilpas-ser sine forretningskonsepter tilstrekkelig til nye krav og forventninger. For kunder i bransjer som ikke direk-te er omfattet av taksonomien, kan det forventes en viss grad av overgangsrisiko, ved at det kan blir stilt nye krav både fra kunder og banker.

For eiendom er det identifisert risiko for strengere krav til energieffektivisering på kort sikt, etterfulgt av risiko for større prisdifferensiering mellom klimavenn-lige bygg og andre, på mellomlang sikt. Det er også en risiko for at det norske regelverket som bransjen må forholde seg til ikke oppdateres raskt nok, slik at til-gjengelige omstillingsløsninger ikke kan benyttes.

Generelt forventes det risiko innen offshore, fiskeri og annen transport grunnet økte CO₂-avgifter på kort og mellomlang sikt. For fiskeri er det identifisert risiko for økte krav til MSC-sertifisering og fangstmetoder på kort sikt. På mellomlang sikt er det identifisert økt risi-ko knyttet til trål som utfordrende fangstmetode, som følge av negativ påvirkning på klima. For offshore er det identifisert risiko på kort og mellomlang sikt som følge av redusert eller dyrere olje/gass-aktivitet. Det er og risiko for begrenset kapitaltilgang til omstilling for denne næringen. For verftsindustrien er det identi-fisert overgangsrisiko på mellomlang sikt på grunn av nye krav eller endret etterspørsel.

Generelt forventes en viss overgangsrisiko for de fles-te bransjer knyttet til sterkere krav og forventninger til overgang til sirkulærøkonomi i de ulike bransjene.

Muligheter

Banken forventer at fysisk risiko og overgangsrisi-ko vil kreve handling fra bankens næringslivskunder. Dette gir banken nye muligheter for både produkter og rådgivning, men det er også ventet at dette vil varie-re med aktivitet, bransje og størrelse. Som et bidrag inn mot kunderådgivning, har banken utviklet en bæ-rekraftportal for bedrifter. Denne utvikles fortløpende. Banken vil i Q12023 etablere låneprodukt rettet mot næringseiendommer som gjennomfører eller har gjen-nomført energieffektiviseringstiltak.

Videre ser banken muligheter innen fiskerisektoren. Trender tilsier at vi trolig vil få et skifte i matvaner bort fra kjøttkonsum til økt etterspørsel etter fisk på mel-lomlang sikt. Dette kan føre til vekst i bransjen og økt behov for bankens produkter og tjenester. For kunder innen energi forventer banken vekst innen havvind og andre innovative energiløsninger. Disse endringene vil være viktig å følge med på og kan danne grunnlag for utvikling av nye produkter og tjenester tilpasset nevnte kundegrupper.

Markedsrisiko

Det er identifisert lav fysisk klimarisiko på kort, mel-lomlang og lang sikt, jamfør tabell under avsnitt «Uli-ke scenariers potensielle påvirkning av bankens for-retninger, strategi og finansielle planlegging, inkludert et 2C-scenario». Det er identifisert overgangsrisiko knyttet til potensiell svakere avkastning for bankens investeringer i likviditetsportefølje dersom banken ikke hensyntar klimarelaterte kriterier i tilstrekkelig grad ved investeringsbeslutninger. Overgangsrisiko-en vurderes høyere på kort sikt enn på mellomlang og lang sikt. Dette forklares med at det foreløpig man-gler en entydig og innarbeidet ESG-merking av obli-gasjoner, og fordi det vil ta tid å etablere kompetanse og rutiner for identifisering av ESG-risiko. Tilsvarende er det identifisert muligheter dersom banken hensyn-tar klimakriterier på en spesielt hensiktsmessig måte.

Likviditetsrisiko

Det er identifisert lav fysisk klimarisiko for likviditet på kort, mellomlang og lang sikt, jamfør tabell under av-snitt «Ulike scenariers potensielle påvirkning av ban-kens forretninger, strategi og finansielle planlegging, inkludert et 2C-scenario» Det er identifisert relativt lav overgangsrisiko knyttet til likviditet på kort, mel-lomlang og lang sikt. Det er identifisert risiko knyt-tet til endrede krav til refinansiering ved utstedelse

av grønne obligasjoner, som kan svekke bankens til-gang til likviditet og/eller gi økt kostnad. Det er også identifisert overgangsrisiko som følge av utilstrekke-lig vurdering av klimarisiko i banken og/eller dårlig kli-mahåndtering hos kunder. Begge deler kan føre til økt omdømmerisiko, svekket tilgang og høyere kostnad på likviditet.

Tilsvarende er det identifisert muligheter for banken å videreutvikle og tilpasse egne krav til grønne obliga-sjoner og samtidig bedre tilgang til grønne objekt som sikkerhet for disse, og på den måten sikre eller styrke grønn finansiering. Det er også identifisert muligheter for bedre likviditet, eller redusert likviditetspåslag ved tilstrekkelig intern vurdering og håndtering av klima-risiko.

Operasjonell risiko

Det er identifisert lav fysisk klimarisiko for bankens drift, da bankens drift i all vesentlighet er sikret gjen-nom klimastabile IT-leveranser og fleksibel kunde-betjening og drift av banken uavhengig av fysiske lo-kaler. Tilsvarende gjelder for overgangsrisiko. Banken forventer lav risiko som følge av generelt lave egne kli-mautslipp og sitt systematiske arbeid for å redusere disse ytterligere.

Klimarelaterte trusler og mulig-heter og dens betydning for bankens forretninger, strategi og finansielle planlegging

Sparebanken Møres identifiserte klimarisikoer og muligheter har påvirket banken på flere måter. For å redusere risikoen knyttet til klima i bankens kreditt-arbeid har banken utviklet og implementert ESG-vurderinger i sin kredittprosess for næringslivskunder. I dette inngår eksplisitte vurderinger av om kreditt-kunden kan påvirkes av fysisk risiko og overgangs-risiko. Vurderingene gjelder alle næringslivskunder med engasjement over fastsatt terskelgrense og opp-dateres ved årlig gjennomgang av kredittengasjemen-tene, samt ved vurdering av nytt kredittbehov. I privat-kundemarkedet tilbyr banken grønne bolig- og billån, og har implementert bærekraft som eget tema i ban-kens kunderådgivning.

Banken har definert bærekraftig utvikling som et stra-tegisk område. I dette inngår blant annet videreutvik-ling av grønne produkter og ESG-vurderinger i kreditt-prosessen og sette klimamål for egen drift. Banken stiller overordnede miljøkrav til sine leverandører.

Banken arbeider videre med innarbeidelse av bære-

1) <https://www.huseierne.no/nyheter/nye-krav-om-energieffektivisering-av-boliger---desember-2022/>

2) https://www.norges-bank.no/contentassets/244023305b474ca4a7fc4f82d766b46f/staff-memo-7-2021_no.pdf?v=12/17/2021133156&ft=-.pdf

kraft som en risikofaktor i alle relevante risikostrategier som markeds- og motpartsrisiko, likviditetsrisiko, operasjonell risiko og kredittrisiko. Banken har identifisert kvalitativ påvirkning fra klimarisiko og muligheter på bankens finansielle størrelse som inntekter, kostnader, eiendeler og kapital.

Ulike scenariers potensielle påvirkning av bankens forretninger, strategi og finansielle planlegging, inkludert et 2C-scenario

Sparebanken Møre gjennomførte i 2021 en kvalitativ vurdering av to scenarioer og deres betydning på ulike

områder i banken. Scenariene har tatt utgangspunkt i NGFS (Network for Greening the Financial System), der det ene har sett på virkninger av høy fysisk risiko hvor det forutsettes at temperaturen øker med 2 grader eller mer. Det andre scenariet går ut ifra høy overgangsrisiko på grunn av sterke reguleringer for å hindre økte temperaturer. Med dette ønsker banken å se nærmere på antatte ytterpunkter i scenariene.

De kvalitative vurderingene har tatt utgangspunkt i hvor robust bankens forretninger, strategi og finansielle planlegging vil være når det gjelder endringene som vil komme av scenarioene. Banken har også vurdert hvor svakheter kan forventes, og dette vil danne grunnlag for videre vurderinger av behov for tiltak. Funnene fra bankens analyser er gitt i tabellen nedenfor og oppdatert med endringer i 2022.

Scenario	Områder	Eksisterende tiltak som sikrer robusthet i bankens forretninger, strategi og finansielle planlegging.	Potensielle svakheter som kan svekke robustheten i bankens forretninger, strategi og finansielle planlegging.
Høy fysisk risiko	Person-marked	Banken har gjennomført analyser for å avdekke særlig utsatte geografiske områder for fysisk risiko, og potensielle konsekvenser for bankens sikkerheter. Banken gjennomfører rådgivning rettet mot bærekraftig økonomi, hvor fysisk risiko inngår. Banken gjennomfører kompetansetiltak for å sikre grunnleggende forståelse for betydningen av fysisk risiko i kredittprosessen. Les mer i kapittel ”Intern ESG-kompetanse og kompetansedeling med kunder”	Banken har ikke satt mål for reduksjon av klimautslipp eller krav til energiklasse for sin boliglåns- eller bilfinansieringsportefølje. Banken må ytterligere styrke kompetansen relatert til betydningen av fysisk risiko i kundeforholdet .

Scenario	Områder	Eksisterende tiltak som sikrer robusthet i bankens forretninger, strategi og finansielle planlegging.	Potensielle svakheter som kan svekke robustheten i bankens forretninger, strategi og finansielle planlegging.
Høy fysisk risiko	Næringslivs-marked	Banken har gjennomført analyser for å avdekke særlig utsatte geografiske områder for fysisk risiko, og potensielle konsekvenser for bankens sikkerheter. Banken gjennomfører ESG-vurderinger i sine kredittprosesser hvor betydningen av fysisk risiko vurderes eksplisitt. Vurdering skjer i tett dialog med kundene. Banken har som strategisk mål om å fortsette utvikling av disse vurderingene. Banken vil i Q12023 etablere låneprodukt rettet mot næringseiendommer som gjennomfører eller har gjennomført energieffektiviseringstiltak. Banken gjennomfører kompetansetiltak for å sikre grunnleggende forståelse for betydningen av fysisk risiko i kredittprosessen. Les mer i kapittel ”Intern ESG-kompetanse og kompetansedeling med kunder”	Vurderinger av fysisk risiko reflekteres foreløpig ikke i bankens risikoprising i kreditt. Banken har ikke satt mål for reduksjon av klimautslipp i sin kredittportefølje.
Høy overgangsrisiko	Person-marked	Banken gir i dag tilbud på grønne lån som tar hensyn til overgangen til lavutslippsbiler og energieffektive boliger. Banken gjennomfører rådgivning rettet mot bærekraftig økonomi, hvor overgangsrisiko inngår.	Banken har ikke gjennomført analyser av boliglånsporteføljen mht. overgangsrisiko. Banken har ikke satt mål for reduksjon av klimautslipp eller krav til energiklasse for sin boliglånsportefølje.
Høy overgangsrisiko	Næringslivs-marked	Banken gjennomfører ESG-vurderinger i sine kredittprosesser hvor betydningen av overgangsrisiko vurderes eksplisitt. Vurdering skjer i tett dialog med kundene. Banken har som strategisk mål å fortsette utvikling av disse vurderingene. Banken vil i Q12023 etablere låneprodukt rettet mot næringseiendommer som gjennomfører eller har gjennomført energieffektiviseringstiltak. Banken gjennomfører kompetansetiltak for å sikre grunnleggende forståelse for betydningen av overgangsrisiko i kredittprosessen. Les mer i kapittel ”Intern ESG-kompetanse og kompetansedeling med kunder”	Vurderinger av overgangsrisiko reflekteres foreløpig ikke i bankens risikoprising i kreditt. Banken har ikke satt mål for reduksjon av klimautslipp i sin kredittportefølje. Banken har ikke innført obligatoriske covenant på rapportering av klimautslipp og handlingsplan for at kunden skal redusere utslipp.

Scenario	Områder	Eksisterende tiltak som sikrer robusthet i bankens forretninger, strategi og finansielle planlegging.	Potensielle svakheter som kan svekke robustheten i bankens forretninger, strategi og finansielle planlegging.
Høy fysisk risiko eller høy overgangsrisiko	Markedsrisiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko	Bankens risikostrategier innen disse områdene formulerer forventning om at ESG-relatert risiko inngår i vurderinger og beslutninger. I dette inngår også vurdering av fysisk risiko og overgangsrisiko. ESG-vurderinger er innarbeidet i relevante strategier som omfatter markeds- og likviditetsrisiko. Disse strategiene definerer en målsetning for banken om å opprettholde en ESG-rating fra Sustainalytics under 20 (Lav risk), ved valg av motparter skal ESG-forhold kartlegges og ved likestilte egenskaper skal motpart eller investering med best ESG-rating velges. Det er videre en målsetning at likviditetsporteføljen skal ha en vektet ESG-rating fra Sustainalytics som er lavere enn 20, eventuelt tilsvarende metodikk der Sustainalytics ikke er tilgjengelig. Banken er i dialog med 3. part om leveranse av ESG-data på alle investeringer og vil søke å systematisere og anvende dette data-grunnlaget for løpende måling, oppfølging og rapportering av ESG-status på bankens samlede investeringer. Banken utsteder i dag grønne obligasjonslån under et grønt rammeverk. Videreutvikling av dette grønne rammeverket samt tilrettelegging for vekst i bærekraftige kundeprodukter vil kunne styrke bankens tilgang på kapital og redusere kostnader ved markedsfinansiering. Vi skal redusere egne klimautslipp (CO₂) med minst 25 prosent for perioden 2019 til 2025. Banken ble Miljøfyrtårnsertifisert i 2022 for hovedkontoret. Lokalkontorene vil bli sertifisert i løpet av 2023.	Banken har behov for å øke helhetlig og gjennomgående fokus på bærekraft ytterligere. Banken arbeider videre med å systematisere og automatisere innhenting og lagring av klimarelevant datagrunnlag, for økt innsikt i egen risikosituasjon.

Bankens scenariovurdering avdekker styrker og potensielle svakheter i bankens strategi og drift. Banken vil fortsette sine analyser i 2023 og definere hensiktsmessige målsetninger og tiltak på bakgrunn av sine vurderinger.

Risikostyring

Beskriv prosessene banken benytter for å identifisere og vurdere klimarelatert risiko

Sparebanken Møre følger TCFD-rammeverket for en helhetlig identifikasjon av klimarelatert risiko. Utover dette har banken flere prosesser for å identifisere og vurdere klimarelatert risiko. Banken har utviklet et verktøy for å vurdere ESG-risiko, inkludert klimarisiko, i kredittprosessen for næringslivskunder. I dette arbeidet blir relevante klimarelaterte risikofaktorer identifisert og vurdert gjennom prosjektets diskusjon med interne og eksterne fageksperter.

Identifikasjon og vurdering knyttet til ESG- og klimarisiko inngår i bankens ICAAP. Det gjennomføres også eksplisitte ESG- og klimarisikovurderinger i bankens tjeneste- og produktutvikling. Videre rapporterer banken kvartalsvis ESG-risiko, hvor klimarisiko inngår, i sin risikorapport. I tillegg arbeides det videre med implementering av ESG-risiko i relevante risikostrategier med utgangspunkt i ECB-retningslinjen for helhetlig risikostyring³.

Banken inkluderer i stor grad klimarisikovurderinger i sine ESG-vurderinger. Banken har et særlig fokus på klimarisiko i ESG-vurderingene knyttet til kredittprosessen for næringslivskunder. I denne vurderingen vektet klimarisiko høyere enn de øvrige ESG-faktorene. Banken vil også ha et særlig fokus på klimarisiko i videreutviklingen av egen risikostyring med utgangspunkt i den nevnte ECB-retningslinjen. Utover dette betrakter banken klimarisiko som en av flere risikofaktorer for sitt strategiske arbeid.

Banken blir omfattet av flere nye retningslinjer og krav, noe som blant annet vil øke kravene til bankens risikostyring. Se for øvrig oversikt i kapittel for regulatoriske endringer. Les mer i kapittel «Økte regulatoriske krav til aktører i bank- og finansnæringen»

Bankens prosesser for håndtering av klimarelatert risiko

Sparebanken Møre har flere prosesser for å motvirke, omstille, akseptere eller kontrollere klimarelatert risiko. Banken gjør som nevnt en ESG- og klimarisikovurdering på kundenivå for næringslivskunder ved låneopptak etterfulgt av en årlig revurdering. Kreditter med høy ESG-risiko eskaleres i kredittbeslutninger og krever særlige vurderinger og oppfølging. Vurderinge-

ne ble innført i løpet av første halvår 2021 og banken gjennomførte disse for 99 prosent av alle saker/kredittkunder i 2022. Kartleggingen skal benyttes som grunnlag for videre utvikling av egen risikostyring.

Fysisk risiko og overgangsrisiko vurderes i alle utlånsaker. Les mer i kapittel «Ansvarlig utlån og rådgivning Næringsliv».

Prosesser for å identifisere, vurdere og håndtere klimarelatert risiko er integrert i bankens helhetlige risikostyring

Banken har fulgt TCFD sitt rammeverk for helhetlig identifikasjon og vurdering av klimarelatert risiko. Bærekraft skal inn i alle relevante risikostrategiområder til banken. Bærekraftkomiteen har klimarisiko på sin agenda og sikrer på den måte en helhetlig håndtering av denne risikoen i de ulike områdene i banken. Fra 2023 får vi også en egen bærekraftsansvarlig organisert inn under seksjon for Risikostyring- og Compliance, som vil bidra til å sikre økt fokus og bærekraftkompetanse i relevante fagområder og avdelinger.

Mål og metode

Metoden banken bruker for å vurdere klimarelaterte trusler og muligheter i lys av dens strategi og prosesser for risikostyring

Næringslivskunder

Banken vurderer klimarelaterte risikoer og muligheter gjennom sine ESG-vurderinger og klimarisikoanalyser i kredittprosessen for næringslivskunder. Rådgiverne vurderer hver enkelt kunde individuelt. Vurderingene tar for seg både fysisk risiko og overgangsrisiko knyttet til kunders betjeningsevne, sikkerheter og prosjekter.

Gjennom vurderingene beregnes det en score og kunden tildeles en risikoklasse. Vurderingene oppdateres ved opprettelsen av nye kredittsaker. Vurderingene av de enkelte risikofaktorene, samlet score og risikoklasse lagres i databaser og benyttes som grunnlag for porteføljevurderinger. Banken følger utviklingen i ESG-risiko i næringslivsporteføljen og vil i det videre arbeidet utarbeide konkrete mål og styringsparametere.

3)<https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.202011finalguideonclimate-relatedandenvironmentalrisks~58213f6564.en.pdf>

Personkunder

Sparebanken Møre tilbyr grønne bolig- og billån, og følger opp salgsvolum regelmessig. Det er p.t. ikke satt konkrete mål for andel grønne bolig- og billån. Les mer i kapittel «Ansvarlig utlån og rådgivning for personmarked».

I 2022 har vi utført en beregning av CO₂-utslipp i boliglånporteføljen (jf. avsnitt «Klimagassutslipp personmarked» i TCFD-rapporten), som gir grunnlag for å måle endringer fremover i tid.

Egen drift

Banken måler eget klimagassutslipp i henhold til GHG-protokoll. Banken har gjennomført disse målingene siden 2019, og tallet for 2022 viser en økning utslipp av CO₂-ekvivalenter på 28 % i forhold til året før, hovedsakelig på grunn av økt reisevirksomhet. I forhold til baseline-året 2019 er nedgangen imidlertid på 42 %. Banken ble Miljøfyrtårnsertifisert på hovedkontoret i 2022. Lokalkontorene vil bli sertifisert i løpet av 2023.

Banken rapporterer eget klimagassutslipp (GHG-utslipp). Analysen er basert på den internasjonale standarden utviklet av «the Greenhouse Gas Protocol Initiative». Utregningen er gjort av CEMAsys. Les mer i kapittel «Energi – og klimaregnskap for 2022»

Scope 3 – indirekte utslipp

Sparebanken Møre har siden 2019 målt og rapportert eget klimagassutslipp i henhold til GHG-protokollen. Dette gjelder i all hovedsak utslipp i henhold til scope 1, 2 og oppstrøms scope 3 utslipp fra innkjøpte varer og tjenester. For banker vil indirekte utslipp i all hovedsak kommer fra utlånporteføljen (nedstrøms scope 3), og vil utgjøre størsteparten av de totale utslippene til bransjen, der anslaget ligger mellom 95-99 %.

Sparebanken Møre følger prinsippet om å rapportere scope 3-utslipp basert på tilgjengelige data og datakvalitet, men anerkjenner at dette er et område hvor det fremdeles er krevende å samle pålitelige og konsistente data. Finans Norge vil komme med en bransjestandard i løpet av 2023 for måling av CO₂ i utlåns- og investeringsporteføljen. Dette vil gi bankene føringer for hvordan måling skal gjennomføres, samt bidra til at bankene kan sette relevante mål for reduksjon av klimaavtrykket frem mot 2050. Banken vil arbeide videre med å forbedre datakvalitet og metodikk for beregning av utslipp, med særlig fokus på scope 3 utslipp.

Rapportering på scope 1, scope 2 og scope 3 klimagassutslipp og de relaterte risikofaktorene

Klimagassutslipp personmarked

Utlån til privatkunder utgjør nesten 70 % av bankens utlånportefølje, der de fleste er lån med pant i fast eiendom. Banken har fått bistand fra Multiconsult til å beregne utslipp for boliglånporteføljen.

Fritidsboliger og eiendom registrert som tilleggspant er utelatt fra analysen, da det blant annet ikke er historiske energikrav knyttet denne typen boliger.

For detaljer knyttet til beregning av klimaavtrykk på utlånporteføljen (bolig) vises det til egen rapport utarbeidet av Multiconsult⁴.

Byggene i bankens boliglånportefølje har et estimert årlig energibehov på 938 GWh. Justert for bankens finansierte andel i forhold til verdien av boligene, representerer dette et energibehov for porteføljen på 505 GWh.

Totale utslipp i boliglånporteføljen er estimert til følgende tabell:

Scenario	CO ₂ -faktor	Årlig utslipp CO ₂ -ekvivalenter for boliglånporteføljen	Tonn CO ₂ - ekvivalenter per MNOK utlån
Europeisk energimiks	250 g/kWh	97 840 tonn CO ₂ e	1,95
Norsk energimiks	10 g/kWh	7 625 tonn CO ₂ e	0,15

Tabellen: Boliglånporteføljens utslipp av CO₂e (justert for bankens andel lån i forhold til sist kjente verdi på boligen)

4) <https://www.sbm.no/samfunnsansvar/barekraft-og-samfunnsansvar/>

Måling av klimaavtrykket for boliglånporteføljen et første skritt mot en ambisjon om å over tid redusere klimaavtrykket for boligene vi finansierer. Tall for utslipp kan i neste omgang legges til grunn for å sette mål for boligporteføljen knyttet eksempelvis andel boliger med energiklasse A og B.

EU ønsker at alle bygg, også boliger skal være nullutslippsboliger innen 2050. EU-reglene vil kunne pålegge norske boligeiere store energioppraderinger i egen bolig⁵. Dette vil igjen medføre fokus på bolige-

nes energiklasse, der både boligeiere og bankene som finansierer disse vil ha motivasjon til å forbedre denne.

Klimagassutslipp næringsliv

Banken har også i år målt utslipp i næringslivsporteføljen ved hjelp karbonrelatert kreditteksponering i

Karbonrelatert kreditteksponering

henhold til SSB-ekvivalenter. Resultatet av denne målingen vises i nedenstående tabell.

Næring	Totalt utlån til næring i Norge (MNOK)	Totalt utslipp til luft (1000 tonn CO ₂ -ekvivalenter)	Utslippsintensivitet: tonn CO ₂ -ekvivalenter per MNOK utlånt	Næringslivs-portefølje i SBM - andel av totalt utlån i Norge	Næringslivs-portefølje i SBM - beregnede utslipp (1000 CO ₂ ekvivalenter)
Jordbruk og skogbruk	65 245	5054	77,46	1,01 %	51,28
Havbruk, fiske og fangst	94 348	929	9,85	5,02 %	46,60
Bergverksdrift og utvinning	12 930	13 822	1 068,99	0,02 %	2,14
Industri*	103 394	7 323	70,83	1,96 %	143,49
El-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	60 212	1 719	28,55	1,69 %	29,01
Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	7 033	1 301	184,99	0,58 %	7,58
Bygge- og anleggsvirksomhet**	211 652	2 170	10,25	0,55 %	12,03
Varehandel, reparasjon av motorvogn	93 878	1 096	11,67	1,02 %	11,13
Utenriks sjøfart og rørtransport	56 530	15 060	266,41	1,90 %	286,65
Transport og lagring	60 646	5 193	85,63	3,42 %	177,68
Overnattings – og serveringsvirksomhet	21 554	102	4,73	1,66 %	1,69
Omsetning og drift av fast eiendom	77 5672	91	0,12	1,15 %	1,05
Tjenesteytende næringer ellers	48 519	354	7,30	0,30 %	1,05

Tabell 1 Bransjevis beregning av karbonrelatert kreditteksponering. Kilde; SSB - tabell 08116, tabell 09288

* Oljeraffinering, kjemisk og farmasøytisk industri er ikke tatt med, da banken ikke har utlån i næringen.

** Utvikling av byggeprosjekter og bygg- og anleggsvirksomhet ellers er samlet i en kategori.

Metode: Beregningen er basert på Sparebanken Møres andel av norske bankers og finansforetaks utlån fordelt på ulike bransjer. Denne beregningen viser at banken er mest eksponert for klimautslipp i bransjene «Industri», «Utenriks sjøfart og rørtransport» samt «Transport og lagring». Beregnet klimautslipp fra disse bransjene utgjør ca. 79 prosent av de totale

utslipp i næringslivsporteføljen til Sparebanken Møre. Bankens utlån til disse bransjene utgjør ca. 20 prosent av bankens totale utlån til næringslivskunder (22 % i fjor). Sum beregnet utslipp er på 771,38 tusen tonn CO₂e og er en nedgang på 5 % i forhold til tilsvarende beregning i fjor.

5) <https://www.huseierne.no/nyheter/nye-krav-om-energieffektivisering-av-boliger---desember-2022/>

Metodens begrensinger: Modellen går ut ifra et beregnet samlet utslipp for en gitt sammensetning av en rekke underliggende bransjer innen en bransjeklasse. Banken kan være både underrepresentert og overrepresentert i enkelte underbransjer. Slike avvik er ikke hensyntatt i modellen. Modellen tar heller ikke hensyn til eventuelle regionale forskjeller av utslippsintensivitet i bransjen generelt eller individuelle forskjeller mellom selskap i en bransje. Ekvivalentene som legges til grunn uttrykker et gjennomsnitt for hele Norge og kan avvike fra gjennomsnittlig utslippsintensitet i bankens region. Metoden og data som er brukt er videre beheftet med en del usikkerhet, da sammenhengen mellom utlån og klimautslipp kan variere. Dersom lån blir benyttet til særskilte utslippsreduserende tiltak, blir ikke dette hensyntatt i modellen. Modellen legger samtlige aktiviteter i bransjen til grunn for sine beregninger. Metoden gjør det derfor vanskelig å sammenlikne bankers faktiske karboneksposering. Modellen gir kun et estimat på karbonrelatert kreditteksponering i Sparebanken Møre. Banken vil jobbe videre med å forbedre datakvalitet og beregningsmetoder.

Beskriv målene virksomheten bruker for å håndtere klima-relaterte trusler og muligheter og resultater i forhold til målene

Banken planlegger å utvikle nøkkelmåltall for å styrke håndteringen av klimarelaterte risikoer og muligheter i tråd med Finans Norge sin veiledning på KPI ytterligere gjennom 2023. Ved utgangen av 2022 var status på området som følger;

- Egne utslipp er redusert med 42 % i forhold til 2019 (Målsetning: Reduksjon med 25 % i perioden 2019-2025). Sparebanken Møre vil kjøpe klimakvoter i 2023 for å bli klimanøytral i tråd med FN initiativet Climate Neutral Now.
- Av alle næringslivsengasjement hvor det skal gjennomføres ESG analyser er måloppnåelse pr. 31.12.22 på 99 prosent.
- Det er i 2022 utstedt en grønn obligasjon pålydende EUR 250 mill.
- Banken planlegger for 2023 å definere andel av kredittporteføljen som er i tråd med EUs taksonomi for bærekraftige aktiviteter. Dette arbeidet var ment å gjennomføres i 2022, men er utsatt til 2023 som følge av forsinket implementering av taksonomien i EØS. I tillegg vil det gjennomføres ytterligere analyse av bankens utlånsportefølje hva gjelder overgangs- og fysisk risiko.

Rapportering iht. Aktivitets- og Redegjørelsesplikten

Del 1: Tilstand for kjønnslikestilling

Vi jobber for likestilling og mot diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk og kombinasjoner av disse grunnlagene.

Av totalt 385 medarbeidere i banken ved utgangen av 2022 var det 218 kvinner (56,6 %) og 167 menn (43,4 %). Tabellen under viser kjønnsfordeling per stillingsnivå oppgitt i %.

Andel kjønn fordelt på stillingsnivå	Kvinner	Menn
Nivå 1	0,0 %	100,0 %
Nivå 2	12,5 %	87,5 %
Nivå 3	46,7 %	53,3 %
Nivå 4	47,7 %	52,3 %
Nivå 5	69,9 %	30,1 %
Nivå 6	53,8 %	46,2 %
Andel i bankens styre	50,0 %	50,0 %

Stillingsnivåene er basert på inndeling iht. Bedrifts-avtalen, inngått mellom arbeidsgiver og bankens tillitsvalgte.

Tabellen under viser kvinners lønn i % av menns ved 100% stilling fordelt på stillingsnivå.

	Fastlønn	Kontante ytelser	Natural- ytelser
Nivå 1	NA	NA	NA
Nivå 2	99,3 %	105,4 %	136,1 %
Nivå 3	101,8 %	98,4 %	91,7 %
Nivå 4	90,7 %	89,7 %	105,2 %
Nivå 5	91,0 %	90,6 %	99,8 %
Nivå 6	88,5 %	87,5 %	73,6 %
Totalt	84,6 %	82,3 %	91,1 %

Kontante ytelser inkluderer utbetalt bonus, bilordning, fordel egenkapitalbevis og engangstillegg. Natural- ytelser inkluderer personalforsikringer, mobiltelefon, kompensasjon fri avis/ tidsskrift og rentefordel funksjonærlån.

Tabellen under viser legemeldt sykefravær og uttak av foreldrepermisjon i %.

	Sykefravær (%)	Foreldrepermisjon (%)
Menn	1,24 %	1,67 %
Kvinner	3,61 %	2,11 %
Totalt	2,59 %	1,92 %

Tabellen under viser ansettelser fordelt på kontraktstype fordelt på morbank og Møremegling.

	Fast heltidsansatte		Fast deltidsansatte		Totalt fast ansatte		Midlertidig ansatte	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Morbank	195	165	23	2	218	167	2	2
Møremegling	5	11	2	0	7	11	0	2

Fast ansatte er inkludert ev. permisjoner og sykmeldte.

Kartlegging av ufrivillig deltid ble foretatt i 2020 og i 2022, ved at det ble sendt e-post til samtlige som ar-

beider i deltidsstillinger. Ingen av de spurte har gitt tilbakemelding om at de arbeider ufrivillig deltid.

Del 2: Vårt arbeid for likestilling og mot diskriminering

Prinsipper, prosedyrer og standarder for likestilling og mot diskriminering

Sparebanken Møre har gjennom egne retningslinjer forpliktet seg til å sikre at virksomheten opererer i samsvar med de til enhver tid gjeldende regel- og lovverk som omhandler likestilling, mangfold og ikke-diskriminering. Retningslinjene gir også føringer for hvordan banken skal være en pådriver for likestilling, mangfold og ikke-diskriminering i egen virksomhet, samt overfor kunder, leverandører og øvrige samarbeidspartnere.

I tillegg til «Retningslinjer for likestilling, mangfold og ikke-diskriminering» styres vilkår for ansatte av hovedavtalen mellom Finans Norge og Finansforbundet, Bedriftsavtalen mellom ledelsen og tillitsvalgte, Personalhåndboken, Retningslinje for godtgjørelsesordning i Sparebanken Møre, Retningslinje for godtgjørelsesordning for ledende personer i Sparebanken Møre, Instruks for ansettelsesutvalget, Retningslinjer for etikk og samfunnsansvar og årlig (bærekraft-) strategi.

Slik jobber vi for å sikre likestilling og ikke-diskriminering i praksis

Tiltak for å sikre likestilling og ikke-diskriminering følges i praksis opp av Personalavdelingen, i samarbeid med bankens tillitsvalgte. Det benyttes blant annet et kartleggingsverktøy utviklet av Likestillings- og Diskrimineringsombudet, med formål å kartlegge risiko for diskriminering og hindre for likestilling knyttet til rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter, tilrettelegging eller mulighet for å kombinere arbeid og familieliv. Personalavdelingen analyserer funnene, vurderer årsaker til identifiserte risikoer og beslutter tiltak i samarbeid med tillitsvalgte. Større endringer i rettigheter som berører ansatte skal godkjennes av ledelsen og tillitsvalgte og ev. besluttes av styret i banken.

Sparebanken Møre har også en rekke interne utvalg som i praksis er med på å sikre likestilling og ikke-diskriminering av bankens ansatte. Godtgjørelsesutvalget er valgt av, og blant, styrets medlemmer, og skal bidra til grundig og uavhengig behandling av saker som gjelder godtgjørelser til ansatte. Ansettelsesutvalget er etablert i henhold til hovedavtale mellom Finans Norge og Finansforbundet og behandler lønns- og arbeidsvilkår ved ansettelser, samt årlig vurdering av medarbeideres lønnsvilkår. Begge de to omtalte utvalg skal ivareta hensynet til likestilling, mangfold og ikke-diskriminering knyttet til lønns- og arbeidsbetingelser.

Sparebanken Møre har også et arbeidsmiljøutvalg som har ansvar for å sikre at arbeidsmiljøet i banken gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon for ansatte, for å legge til rette for tilpasninger i arbeidsforholdet knyttet til den enkelte arbeidstakers forutsetninger og livssituasjon, samt å sikre trygge ansettelsesforhold og likebehandling på arbeidsplassen.

Nedenfor presenteres tiltak som er integrert i daglig drift, tiltak som ble gjennomført i 2022 som følge av faktisk tilstand og risikokartlegging, samt noen planlagte tiltak for 2023.

Arbeidsmiljø

Det gjennomføres årlige arbeidsmiljøundersøkelser, der blant annet arbeidsmiljø, engasjement, ledelse, kommunikasjon og risikokultur kartlegges. Det er også egne spørsmål knyttet til mobbing og trakassering. Arbeidsmiljøundersøkelsen fra 2022 viser økning både i medarbeidertilfredshet og lojalitet fra 2021. Siden fjorårets undersøkelse har det bl.a. blitt mulig med fysiske møter og samlinger, det er arrangert flere fysiske medarbeider- og lederutviklingssamlinger, det er etablert egne karrieresider på bankens intranett, og det er gjennomført en omfattende tiltaksplan knyttet til tilbakemeldinger fra fjorårets arbeidsmiljøundersøkelse. Spørsmålet om «mine meninger blir lyttet til» var blant de med størst økning i årets arbeidsmiljøundersøkelse. Undersøkelsen viser at det fortsatt er forbedringspotensial knyttet til blant annet det fysiske arbeidsmiljøet, lønn og teamarbeidet på tvers i organisasjonen, og her er det igangsatt tiltak som vil videreføres i 2023.

Rekruttering

Sparebanken Møre har utarbeidet og benytter en rekrutteringsprosess basert på DNV-sertifisert modell. Personalavdelingen er i førersetet i alle rekrutteringsprosesser, men øvrige involverte blir orientert om tema som spørreforbud og implisitt bias. Det blir også orientert om at alle intervjukandidater skal stilles de samme spørsmålene, noe som skal sørge for en mest mulig rettferdig og objektiv vurdering av kandidater.

I stillingsannonser har det vært en prioritering å få frem at banken ønsker å være en mangfoldig virksomhet, blant annet ved å bruke en inviterende og inkluderende tone. Det er fremhevet at vi ser etter medarbeidere med ulike bakgrunner, erfaringer, egenskaper og perspektiv, og at dette er noe vi mener gir bedre løsninger for våre kunder. På bankens karrieresider er det som standard blitt oppført en kvinnelig og mannlig kontaktperson, og det har gjennom bevisst bruk av medier vært et formål å forsøke å nå ut til flere søkergrupper.

I 2022 har banken hatt økt deltakelse på rekrutteringsarenaer og arrangement, med formål å nå ut til et bredere spekter av kandidater. Vi har vært aktive i sosiale medier med å dele både jobbmuligheter og historier som underbygger det gode og inkluderende arbeidsmiljøet til banken. Det er gjennomført presentasjon til bankens ledere om potensialet som ligger i økt mangfoldrekruttering. I 2022 har det vært ny rekord i antall rekrutteringsprosesser og nyansattes bakgrunn oppleves som mer variert enn tidligere. Det har i de siste to årene vært arbeidet etter et prinsipp om minst 40% av hvert kjønn på hvert nivå i organisasjonen, noe som har ført til en gradvis jevnere kjønnsbalanse på de fleste nivå. Gjennomførte tiltak knyttet til økt mangfoldrekruttering, samt prinsipp om 40% av hvert kjønn på hvert nivå videreføres derfor til 2023.

Lønns- og arbeidsvilkår

Godtgjørelser i Sparebanken Møre skal bidra til konsernets måloppnåelse og fremme ønsket adferd.

Videre skal godtgjørelser være et virkemiddel for god styring og kontroll med konsernets risiko, motvirke uønsket risikotaking og bidra til å unngå interessekonflikter.

Ansatte i Sparebanken Møre får sin godtgjørelse fastsatt ved individuelle avtaler, kollektive avtaler (tariffavtaler) eller ved administrativ beslutning.

Ordninger som kan inngå i Sparebanken Møres godtgjørelser er fast lønn, variabel engangsgodtgjørelse basert på leveranser og prestasjoner, bonus, pensjonsordning, personalforsikringer, inkl. helseforsikring, funksjonærlån og andre felles goder.

Ansatte som er i foreldrepermisjon i minimum 5 måneder har tariffestet rett til å gå opp minst ett lønnsstrinn ved gjeninntreden. Formålet med denne bestemmelsen er å sikre at arbeidstakere som er ute i foreldrepermisjon over lengre tid ikke sakker akterut lønnsmessig, og å motivere til uttak av lengre permisjon. Sparebanken Møre har i 2022 endret kriterier for utbetaling av bonus, slik at blant annet alt fravær som følge av graviditet, fødsel og amming, herunder lovfestet foreldrepermisjon, fravær etter arbeidsmiljøloven ifm. svangerskapskontroll, svangerskapspermisjon, omsorgspermisjon etter fødsel, fødselspermisjon og ammefri gir grunnlag for bonus.

Gjennom bankens årlige lønnsvurdering skal vi jobbe for å minske lønnsgapet mellom kvinner og menn. Det har i de siste årene blitt satt av egne midler til utjevning av større lønnsforskjeller i lønnsoppgjør, et tiltak som videreføres til 2023. I tillegg er det igangsatt et større prosjekt med bruk av ekstern leverandør i for-

bindelse med benchmarking av lønn med formål å sikre intern rettferdighet og ekstern konkurransedyktighet.

Forfremmelse og utviklingsmuligheter

Sparebanken Møre er avhengig av at våre ansatte stadig utvikler seg og sin kompetanse for å møte framtidens behov. Det gjennomføres minimum en årlig medarbeidersamtale der kompetanse og utvikling er en del av standard mal. Arbeidsmiljøundersøkelsen viste at 93 % av de spurte gjennomførte medarbeidersamtaler i løpet av 2022.

Det er et hovedprinsipp at alle stillinger lyses ut internt i tillegg til eventuell ekstern utlysning. Det er også etablert en intern karriereportal der ansatte har mulighet til å fremme karriereønsker. Sparebanken Møre har en egen kompetanseavdeling som i løpet av 2022 gjennomførte en rekke kurs og kompetansetiltak for bankens ansatte innen våre prioriterte kompetanseområder; fag og autorisasjoner, digitale kompetanser, personlige egenskaper, nettverk, samarbeid og rammeverk. Alle ansatte har også mulighet til å søke om støtte til videreutdanning.

Det foretas årlig gjennomgang av stedfortredere og mulige etterfølgere av ledende ansatte i bankens godtgjørelsesutvalg. Det arbeides etter et prinsipp om minst 40% av hvert kjønn på lister for etterfølgere og stedfortredere for ledende ansatte. Til tross for nevnte tiltak er det fortsatt en skjevfordeling med hensyn til kjønn og nivå i organisasjonen, med en større andel menn på de øverste nivåene. Det vil i 2023 derfor vurderes nye tiltak med formål å bedre kjønnsbalansen også på de øverste nivåene i organisasjonen.

Tilrettelegging og Balanse arbeidsliv og familie

Sparebanken Møre arbeider for å være en inkluderende arbeidsplass for medarbeidere i alle aldersgrupper og livsfaser. Banken er tilsluttet «IA-ordningen» (Inkluderende arbeidsliv), og som IA-bedrift er målet å stadig arbeide for å forbedre arbeidsmiljøet, forebygge og redusere sykefravær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Det skal legges til rette for tilpasning av arbeidsplass og arbeidsinnhold når helse eller andre årsaker tilsier det.

Sparebanken Møre har avtale med Bedriftshelsetjeneste, som inkluderer blant annet helsekontroll, tilgang til arbeidsmedisinsk klinikk og oppfølging av/tilrettelegging for ansatte som er sykmeldt, eller som står i fare for å bli det. Leverandør av bedriftshelsetjenester rapporterer årlig forslag til eventuelle forbedringsområder med hensyn til arbeidssituasjon/ergonomi.

Som et supplement til bedriftshelsetjenesten har ansatte tilgang til psykologbistand og helse- / behandlingsforsikring. Andre goder inkluderer eget bedriftsidrettslag, støtteordning til treningsabonnement, personalforsikringer, mulighet for fleksitid og firmahytter/leiligheter som ansatte med familie kan benytte seg av.

I 2021 ble det innført en prøveordning for bruk av hjemmekontor, med mulighet til å arbeide hjemmefra inntil én dag per uke. Det ble sendt ut et evaluerings-skjema etter prøveperioden og tilbakemeldingene fra organisasjonen var generelt veldig positive. I samråd med tillitsvalgte ble hjemmekontor innført som en permanent ordning i løpet av 2022.

I 2023 planlegges det å sende ut en ny spørreundersøkelse knyttet til bruk av hjemmekontor. Det skal også gjennomføres en befaring av hovedkontoret ift. om arbeidsplassen er tilstrekkelig tilrettelagt for rullestolbrukere og synshemmede.

Varsling

Sparebanken Møre ønsker å legge til rette for en åpen ytringskultur. Et godt ytringsklima er viktig for arbeidsmiljøet, den enkeltes trivsel og for at virksomheten skal kunne drives på best mulig måte. Det er viktig at ulovlige og kritikkverdige forhold og andre avvik avdekkes og følges opp så tidlig som mulig. Sparebanken Møre har fokus på at ansatte skal føle seg trygge på at det å ta opp kritikkverdige forhold er en naturlig del av den enkeltes ansvar på arbeidsplassen.

Sparebanken Møres varslingsrutiner skal legge til rette for en trygg og forsvarlig varsling. I tillegg til interne varslingsmottagere er det etablert et eksternt varslingsmottak gjennom avtale med advokatfirma. Det er også mulig å drøfte eventuelle varslingssaker med bankens bedriftshelsetjeneste. Varslingsrutinene er gjort tilgjengelig for ansatte via intranett, og alle ansatte får jevnlig opplæring i varslingsrutinene via e-læringskurs.

Åpenhetsloven

Åpenhetsloven er det korte navnet på «lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold». Loven ble vedtatt i Stortinget juni 2021 og trådte i kraft 01.07.2022. Hovedforpliktelsene i loven er tredelt:

- **Gjennomføre aktsomhetsvurderinger** i tråd med OECD sine retningslinjer for flernasjonale selskap. Dette innebærer å kartlegge faktisk og potensiell risiko for negativ påvirkning av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet og i leverandørkjeder eller hos forretningspartnere
- **Offentliggjøre redegjørelse** for aktsomhetsvurderingene
- **Informasjonsplikt** som gjør at enhver kan kreve å få informasjon om hvordan virksomheten håndterer faktiske og potensielle negative konsekvenser

Sparebanken Møre er en alliansefri og selvstendig sparebank og står fritt til å velge de partnerne vi ønsker. Konsernets produkter og tjenester skal totalt sett være konkurransedyktige, bærekraftige og bidra til konsernets lønnsomhet. Dette gir fleksibilitet til å velge drift og utvikling av tjenester i egen regi, eller sammen med partnere der det anses for å være mest hensiktsmessig. Sparebanken Møre har i dag ca 150 små og store partnere og leverandører.

Bankens tilnærming til Åpenhetsloven

Forankre ansvarlighet i retningslinjer og styringssystemer

Plan for arbeidet med Åpenhetsloven ble forankret og vedtatt av bankens ledelse og styre i juni 2022. Gjennom året har vi jobbet med å identifisere behov for endring og tilpasning av styrende dokumenter i banken for å sikre:

- Håndtering av risikoer knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold
- Plassering av ansvar for håndtering av risiko
- Plassering av ansvar for gjennomføring av aktsomhetsvurderinger og offentliggjøre redegjørelse i tråd med Åpenhetsloven

Banken har fra før av etablert styringssystem som ivaretar eller vil utvides til å ivareta kravene i Åpenhetsloven:

- Styringssystem for IKT med rutine for oppfølging av leverandører

- Kriterier for valg og vurdering av partnere (Partnerstrategi)
- Retningslinjer for etikk og samfunnsansvar
- Retningslinjer for likestilling, mangfold og ikke-diskriminering

I forbindelse med dette arbeidet har vi i tillegg etablert Retningslinjer for Bærekraft i leverandørleddet og Rutine for informasjonsplikt – Åpenhetsloven

Gjennomføring av aktsomhetsvurderinger

Prosess

Banken har startet en risikovurdering med hensikt å avdekke risiko for brudd på anstendige arbeidsforhold og menneskerettigheter i egen virksomhet, og overfor partnere og leverandører.

Vi har prioritert å starte med partnere og leverandører basert på en overordnet vurdering av hvor risikoen er høyest.

Når det gjelder egen virksomhet er banken underlagt Aktivitets- og redegjørelsesplikten og vi har vurdert at det ikke foreligger nye risikoer, utover det som er rapportert i denne aktivitets- og redegjørelsesplikten. Viser derfor til rapportering av Aktivitets- og redegjørelsesplikt vedlagt i bærekraftrapporten for mer informasjon knyttet til egen virksomhet.

Bankens partnere og leverandører er delt inn i ulike kategorier basert på type leveranse. De seks kategoriene er:

- Produkt
- System og tjenester
- Egen- og fremmedkapital
- Kompetanse og nettverk
- Eiendom og vedlikehold
- Marked- og forbruksmateriell

Først ble det utført overordnet vurdering på kategori-nivå for å kartlegge hvor risikoen er høyest. Vi vurderte da blant annet bransje, type tjeneste/leveranse/produkter, geografi og type virksomhet. Basert på denne overordnede risikovurdering prioriterte vi de ulike kategoriene og gjorde vurderinger på enkelt-leverandører.

Funn

Banken vurderer at det jevnt over er lav risiko blant våre leverandører og partnere. De opererer i stor grad i et transparent og regulert arbeidsmarked i Norge. I den grad de benytter underleverandører som operer i andre arbeidsmarked opplever vi at leverandørene har klare retningslinjer for ivaretagelse av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Vi har vurdert at enkelte leverandører har en viss grad av risiko for negativ påvirkning på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Men det er verdt å nevne at det i disse tilfellene som regel skyldes mangel på tilgjengelig informasjon om retningslinjer, policy og øvrige styrende dokumenter som beskriver leverandørens forhold til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Veien videre med aktsomhetsvurderinger

Vi vil innhente ytterligere informasjon fra leverandørene som ikke har tilstrekkelig dokumentasjon offentliggjort. Dersom leverandøren ikke kan svare tilfredsstillende må vi gå i dialog, sikre at nødvendige tiltak blir iverksatt og følge opp leverandørene på gjennomføring og resultater

Når vi er ferdig med de høyest prioriterte leverandørkategoriene går vi videre på neste kategori.

Funnene og iverksatte tiltak vil dokumenteres og offentliggjøres i en redegjørelse innen fristen 30.06.23.

Kompetanse

Banken har tilrettelagt et e-læringskurs om Åpenhetsloven via Spama. Kurset er tilgjengeliggjort og gjennomført av rådgivere innenfor Næringsliv, alle medlemmer i bankens bærekraftkomité, alle med leverandøransvar og alle i avdeling Kreditt.

Banken skal også gjennomføre nødvendig opplæring i nye og endrede retningslinjer og rutiner.

Informasjonsplikten

Informasjonsplikten gjelder fra loven trådte i kraft 01.07.22. Dette innebærer at banken må kunne ta imot skriftlige forespørsler om informasjon, fordele ansvaret for behandling av forespørsler, og svare på henvendelser innen fristen på tre uker. I forbindelse med dette ble Rutine for informasjonsplikt - Åpenhetsloven utarbeidet.

Banken legger til rette for at hvem som helst kan henvende seg via skjema på våre nettsider. Avdeling Compliance tar imot og koordinerer henvendelsen mot relevante fagmiljø i banken og sikrer svar innenfor frist.

Alle bankens ansatte er informert om ny rutine og hvor eventuelle henvendelser skal stilles.

Offentliggjøre redegjørelse

En viktig del av Åpenhetslovens hovedforpliktelser er å offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderingene. Denne redegjørelsen skal etter loven som et minimum inneholde:

- En generell beskrivelse av virksomhetens organisering, driftsområde, retningslinjer og rutiner for å håndtere potensielle og faktiske negative konsekvenser
- Opplysninger om risiko for og faktiske negative konsekvenser som virksomheten har avdekket gjennom sine aktsomhetsvurderinger
- Opplysninger om tiltak som virksomheten har iverksatt eller planlegger å iverksette

Redegjørelsen vil ligge offentlig tilgjengelig på [bankens nettsider i bærekraftbiblioteket](#) innen fristen angitt i loven.

Vedlegg/indeks

- [214](#) GRI-indeks
- [221](#) TCFD indeks
- [222](#) PRB Self Assessment 2022
- [235](#) Energi & klimaregnskap 2022

GRI-indeks

Global Reporting Initiative (GRI) er den ledende standarden for bærekraftrapportering. GRI-retningslinjene består av prinsipper, veiledning og resultatindikatorer som kan brukes av selskaper til å måle og rapportere på økonomiske, miljømessige og sosiale forhold. Sparebanken Møre har siden 2020 rapportert i henhold til GRI-standard. Mer informasjon om GRI finnes på globalreporting.org.

Generell informasjon

GRI-indikator	Beskrivelse	Bærekraftsmål (SDG)	Sparebanken Møre – rapportering 2022	Kommentar/direkte rapportering
1. Organisasjonen og dens rapporteringspraksis				
2-1	Detaljer om organisasjonen		Sparebanken Møre. Hovedkontoret er lokalisert i Kipervikgata 6 i Ålesund. Banken driver virksomhet bare i Norge. Årsrapport: Organisasjon og ledelsesstruktur. Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse. Note 1 «Generelle opplysninger».	
2-2	Enheter inkludert i organisasjonens bærekraftrapportering		Årsrapport – Redegjørelse og resultater – «Styrets årsberetning» og avsnittet «Virksomhetens art». Årsrapport: Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse, note 1 «Generelle opplysninger» og note 29 «Datterselskap».	
2-3	Rapporteringsperiode, hyppighet og kontaktperson		2022, årlig. Publikasjonsdato 30.03.2023. Kontaktperson: cecilie.myrstad@sbm.no	
2-4	Endring av historiske data fra tidligere rapporter		Ingen endringer.	
2-5	Gjeldende praksis for ekstern verifikasjon av rapporteringen		Verifisert av KPMG, bankens eksternrevisor. Se revisjonsberetning samt uavhengig attestasjonsuttalelse om bærekraftrapport for 2022.	
2. Aktiviteter og ansatte				
2-6	Aktiviteter, verdikjede og andre forretningsforbindelser		Årsrapport – Virksomheten inkludert «Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse». Note 4 og Note 5. Årsrapport – Redegjørelse og resultater – «Styrets årsberetning» og avsnittene «Virksomhetens art», «Strategi og mål» og «Forretningsmodell». Det er videre ingen vesentlige endringer av virksomhetens aktiviteter, produkt og tjenester, leverandørkjede i løpet av rapporteringsperioden.	

GRI-indikator	Beskrivelse	Bærekraftsmål (SDG)	Sparebanken Møre – rapportering 2022	Kommentar/direkte rapportering
2-7	Ansatte	SDG 5, 8, 10	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – «Rapportering iht. Aktivitets- og Redegjørelsesplikten» samt note 18 «Lønn».	Antall ansatte (headcount) rapporteres under aktivitets og redegjørelsesplikten. Årsverk rapporteres under note 18 lønn. Rapportering per 31.12.2022. Ingen vesentlige endringer i løpet av rapporteringsperioden. Alle bankens ansatte pr 31.12.2022 er tilhørende i Møre og Romsdal.
2-8	Arbeidere som ikke er ansatte	SDG 5, 8, 10	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – «Rapportering iht. Aktivitets- og Redegjørelsesplikten».	Konsernet har et fåtall arbeidere som ikke er ansatte, deriblant 5 interns fra NTNU (headcount). Ingen vesentlige endringer i rapporteringsperioden. Banken har flere underleverandører som utfører ulike typer oppdrag for banken. Banken har ikke rapporteringsoversikt over hvor mange arbeidere dette innebærer p.t.
3. Styring				
2-9	Styringsstruktur og sammensetning		Årsrapport, «Organisasjon og ledelsesstruktur», «Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse» Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – «Organisering av arbeidet». Årsrapport – Redegjørelse og resultater – «Styrets årsberetning» og avsnitt «Strategi og mål». Retningslinjer for etikk og samfunnsansvar samt retningslinjer for interessekonflikter https://www.sbm.no/samfunnsansvar/barekraft-og-samfunnsansvar/	
2-10	Nominering og utvelgelse av øverste beslutningsorgan		Årsrapport – «Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse» - kapitlene 7 og 8.	
2-11	Informasjon om styreleder		Årsrapport – Virksomheten – «Styret».	
2-12	Styrets og konsernledelsens oversikt over håndteringen av organisasjonens påvirkning		Årsrapport – Virksomheten «Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse», bla. kap. 2 «Virksomhet».	
2-13	Delegering av ansvar for å håndtere organisasjonens påvirkning		Årsrapport – Virksomheten - «Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse» Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – «En pådriver for bærekraftig utvikling» samt «Strategiske mål»	Styret har besluttet organisering av bankens bærekraftarbeid. Fra og med 01.02.2023 har banken etablert en egen bærekraftavdeling organisert under seksjon Risikostyring og Compliance.

GRI-indikator	Beskrivelse	Bærekraftmål (SDG)	Sparebanken Møre – rapportering 2022	Kommentar/direkte rapportering
2-14	Styrets godkjenning av bærekraftrapportering		Årsrapport – Redegjørelse og resultater – «Styrets årsberetning».	Styret beslutter bærekraftrapport sammen med øvrig finansiell årsrapportering. Samlet årsrapport.
2-15	Interessekonflikter		Retningslinjer for etikk og samfunnsansvar samt retningslinjer for interessekonflikter https://www.sbm.no/samfunnsansvar/barekraft-og-samfunnsansvar/	
2-16	Kommunikasjon av kritiske bekymringer til styret		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – «Aktivitets og redegjørelsesplikt (ARP)». Bankens rutine for varsling samt klagehåndtering er gjort tilgjengelig på bankens nettsider, https://www.sbm.no/samfunnsansvar/barekraft-og-samfunnsansvar/	Bankens styret får informasjon om alle klagesaker gjennom kvartalsvis rapportering fra Compliance, uavhengig av om de er kritiske eller ikke. Det har ikke vært behov for rapportering av varslinger eller kritiske bekymringer i rapporteringsperioden.
2-17	Styrets samlede kunnskap		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – vesentlig tema «ESG-kompetanse og kompetanse-deling med kunder» TCFD-klimarisikorapport – Virksomhetsstyring – «Styrets oppsyn om klimarelaterte trusler og muligheter». Årsrapport – Virksomheten – «Styret». Årsrapport – Virksomheten - «Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse» - kap. 8 og referanse til egnethetsvurdering av styremedlemmer.	96,5% av medarbeidere er dekket av kollektive tariffavtaler
2-18	Evaluering av styrets arbeid		Årsrapport – Virksomheten – «Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse», kap. 9 «Styrets arbeid».	Evalueres årlig. Resultat foreleggs valgkomiteen.
2-19	Retningslinje for godtgjørelse		Årsrapport – Virksomheten – «Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse», kap. 7, 11 og 12. «Retningslinje for godtgjørelsesordning i Sparebanken Møre» «Rapport om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer i 2022»	Rapport om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer vedtas årlig. Retningslinjer og rapport for 2022 er publisert på bankens nettside: https://www.sbm.no/investor-relations/ars--og-delarsrapporter/2022-ars--og-delarsrapporter/
2-20	Prosess for å ta beslutninger om avlønning		Blir besluttet i generalforsamlingen. Årsrapport – Virksomheten – «Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse», kap. 9, 11 og 12. «Retningslinje for godtgjørelsesordning i Sparebanken Møre» «Rapport om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer i 2022»	Retningslinje og rapport er tilgjengelig på bankens nettside: https://www.sbm.no/investor-relations/ars--og-delarsrapporter/2022-ars--og-delarsrapporter/
2-21	Årlig total kompensasjonsratio			Banken rapporterer ikke på dette p.t.

GRI-indikator	Beskrivelse	Bærekraftmål (SDG)	Sparebanken Møre – rapportering 2022	Kommentar/direkte rapportering
4. Strategiutforming og -utførelse				
2-22	Uttalelse om bærekraftstrategi		Årsrapport - Leder Årsrapport- Styrets årsberetning Årsrapport – Bærekraft og Samfunnsansvar – «En pådriver for bærekraftig utvikling», «Vesentlighetsanalyse», «Vesentlige tema» samt «Bankens håndtering av åpenhetsloven». Retningslinje for etikk og samfunnsansvar og Bærekraftstrategi. Disse er offentlig tilgjengelig på bankens nettsider: https://www.sbm.no/samfunnsansvar/barekraft-og-samfunnsansvar/	
2-23	Bankens retningslinjer	SDG 8 og 16	Årsrapport – Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse, særlig kap. 10 Risikostyring og internkontroll. Årsrapport – Bærekraft og Samfunnsansvar – «En pådriver for bærekraftig utvikling», «Vesentlighetsanalyse», «Vesentlige tema» samt «Bankens håndtering av åpenhetsloven». Retningslinje for etikk og samfunnsansvar og Bærekraftstrategi. Disse er offentlig tilgjengelig på bankens nettsider sammen med flere retningslinjer tilgjengeliggjort i bankens bærekraftbibliotek: https://www.sbm.no/samfunnsansvar/barekraft-og-samfunnsansvar/	
2-24	Innarbeidelse av policyforpliktelser i aktiviteter og samarbeid med andre bedrifter		Årsrapport – Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse, særlig kap. 10 Risikostyring og internkontroll. Årsrapport – Bærekraft og Samfunnsansvar – Vesentlige tema – «Påvirkning på næringsutvikling», «Støttespiller for lokal-samfunn» samt «Åpenhetsloven». Årsrapport – Bærekraft og Samfunnsansvar – «Interessentdialog». Bankens bærekraftprofil og bærekraftstrategi: https://www.sbm.no/samfunnsansvar/barekraft-og-samfunnsansvar/	
2-25	Klageordninger og prosesser for å utbedre negative påvirkninger		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – «Interessentdialog», «Vesentlighetsanalyse» samt «Vesentlige tema». En klageordning er tilgjengelig på bankens nettsider. Hver klage behandles løpende. Basert på mottatt klager vurderer banken minst årlig behov for utbedring av enkelte prosesser.	
2-26	Ordninger for å søke råd og sende bekymringsmeldinger		Årsrapport – Bærekraft og Samfunnsansvar – «Rapportering - Aktivitets- og redegjørelsesplikt». Se bankens retningslinjer for etikk og samfunnsansvar samt rutiner for varsling – tilgjengelig i bankens bærekraftbibliotek. https://www.sbm.no/samfunnsansvar/barekraft-og-samfunnsansvar/	

Spesifikk informasjon

GRI-indikator	Beskrivelse	Bærekraftmål (SDG)	Sparebanken Møre – rapportering 2022	Kommentar/direkte rapportering
ØKONOMI OG STYRING				
Ansvarlig utlån og rådgiving				
3-3	Håndtering av vesentlige tema	SDG 8, 9, 12, 13, 14 og 17	Årsrapport – Bærekraft og Samfunnsansvar – «Vesentlige tema» og «Ansvarlig utlån og rådgiving»	
FS7	Pengeverdien av produkter og tjenester designet for å levere en spesifikk sosial fordel for hver virksomhetslinje fordelt på formål.		Årsrapport – Bærekraft og Samfunnsansvar – «Vesentlige tema» og «Ansvarlig utlån og rådgiving»	
FS8	Pengeverdien av produkter og tjenester designet for å levere en spesifikk sosial fordel for hver virksomhetslinje fordelt på formål.		Årsrapport – Bærekraft og Samfunnsansvar – «Vesentlige tema» og «Ansvarlig utlån og rådgiving»	
Påvirkning på næringsutvikling (Indirekte økonomisk påvirkning)				
3-3	Håndtering av vesentlige tema	SDG 8, 9, 13, 17	Årsrapport – Bærekraft og Samfunnsansvar – «Vesentlige tema» og «Påvirkning på næringsutvikling»	
203-1	Investeringer i infrastruktur og andre tjenester		Årsrapport – Bærekraft og Samfunnsansvar – «Vesentlige tema» og «Påvirkning på næringsutvikling»	
203-2	Betydelige indirekte konsekvenser		Årsrapport – Bærekraft og Samfunnsansvar – «Vesentlige tema» og «Påvirkning på næringsutvikling»	
MILJØ				
Klimagassutslipp				
3-3	Håndtering av vesentlige tema	SDG 12, 13, 14, 17	Årsrapport – Bærekraft og Samfunnsansvar – «Vesentlige tema» og «Klimagassutslipp»	
305-1	Direkte utslipp av klimagasser (Scope 1)		Årsrapport – Bærekraft og Samfunnsansvar – «Vesentlige tema» og «Klimagassutslipp» - Vedlegg «Energi og klimaregnskap».	Utslipp som vises i klimaregnskapet og scope 3 inkluderer bare bankens egne utslipp.
305-2	Indirekte utslipp av klimagasser knyttet til energiforbruk (Scope 2)			
305-3	Andre indirekte utslipp av klimagasser (Scope 3)			
305-4	Intensitet på klimagassutslipp		Ikke vesentlig.	Ikke spesifikt målt. Bankvirksomhet vurderes å ikke ha vesentlige direkte utslipp av dette.
305-5	Reduksjon av klimagasser			
305-6	Utslipp av ozonreduserende stoffer (ODS)			

GRI-indikator	Beskrivelse	Bærekraftsmål (SDG)	Sparebanken Møre – rapportering 2022	Kommentar/ direkte rapportering
305-7	Nitrogenoksider (NOX), svovel-oksider (SOX) og andre betydelige luftutslipp		Ikke vesentlig.	Ikke spesifikt målt. Bankvirksomhet vurderes å ikke ha vesentlige direkte utslipp av dette.
SAMFUNN				
Støttespiller for lokalsamfunnet				
3-3	Håndtering av vesentlige temaer	SDG 3, 4, 5, 6, 9, 11, 13, 14, 17	Årsrapport – Bærekraft og Samfunnsansvar – «Vesentlige tema» og «Støttespiller for lokalsamfunnet»	
413-1	Aktivitet rundt lokalsamfunnets engasjement, konsekvensanalyser og utviklingsprogram.		Årsrapport – Bærekraft og Samfunnsansvar – «Vesentlige tema» og «Støttespiller for lokalsamfunnet»	
413-2	Aktiviteter med betydelige faktiske og mulige negative konsekvenser for lokalsamfunnet.		Årsrapport – Bærekraft og Samfunnsansvar – «Vesentlige tema» og «Støttespiller for lokalsamfunnet»	
ESG-kompetanse og kompetansedeling med kunder				
3-3	Håndtering av vesentlige temaer	SDG 4, 11, 12, 13, 14, 17	Årsrapport – Bærekraft og Samfunnsansvar – «Vesentlige tema» og «ESG-kompetanse og kompetansedeling med kunder»	
404-1	Gjennomsnittlig antall timer med opplæring per år per ansatt		Årsrapport – Bærekraft og Samfunnsansvar – «Vesentlige tema» og «ESG-kompetanse og kompetansedeling med kunder»	
SBM-N1	Beskrivelse av tiltak/ kompetanseløft som er gjennomført for alle ansatte, spesifikt for PM-rådgivere og NL-rådgivere, kunder samt ledelse og styret.		Årsrapport – Bærekraft og Samfunnsansvar – «Vesentlige tema» og «ESG-kompetanse og kompetansedeling med kunder»	

TCFD indeks 2022

Denne indeksen viser hvor i rapporten du finner svar på anbefalingene i TCFD rammeverket.

Område	Beskrivelse	Kryss referanse til hvor informasjonen finnes tilgjengelig i rapporten
styring		
a)	En beskrivelse av styrets oppsyn med klimarelaterte trusler og muligheter	TCFD rapport – avsnitt styring, del 1
b)	Beskriv ledelsens rolle i vurdering og styring av klimarelaterte trusler og muligheter	TCFD rapport – avsnitt styring, del 2
Strategi		
a)	Beskriv klimarelaterte trusler og muligheter virksomheten har identifisert på kort, mellomlang og lang sikt	TCFD rapport – avsnitt strategi del 1
b)	Betydningen av klimarelaterte trusler og muligheter for virksomhetens forretninger, strategi og finansielle planlegging.	TCFD rapport – avsnitt strategi del 2
c)	Beskriv den potensielle betydningen av ulike scenarioer, inkludert et 2C-scenario, på virksomhetens forretninger, strategi og finansielle planlegging.	TCFD rapport – avsnitt strategi del 3
Risikostyring		
a)	Beskriv prosessene virksomheten benytter for å identifisere og vurdere klimarelatert risiko.	TCFD rapport – avsnitt risikostyring del 1
b)	Beskriv virksomhetens prosesser for håndtering av klimarelatert risiko	TCFD rapport – avsnitt risikostyring del 2
c)	Beskriv hvordan prosesser for å identifisere, vurdere og håndtere klimarelatert risiko er integrert i virksomhetens helhetlige risikostyring.	TCFD rapport – avsnitt risikostyring del 3
Mål og metode		
a)	Beskriv metodene virksomheten bruker for å vurdere klimarelaterte trusler og muligheter i lyd av dens strategi og prosesser for risikostyring.	TCFD rapport – avsnitt mål og metode del 1
b)	Virksomheter bør rapportere på scope 1, scope 2 og hvis hensiktsmessig scope 3-klimagassutslipp, og de relaterte risikofaktorene.	TCFD rapport – avsnitt mål og metode del 2
c)	Beskriv målene virksomheten bruker for å håndtere klimarelaterte trusler og muligheter og resultater i forhold til målene.	TCFD rapport – avsnitt mål og metode del 3

PRB reporting and self assessment for Sparebanken Møre 2022

The table sets out the reporting and self-assessment requirements for signatories of the Principles of Responsible Banking. This is where we provide our response and self-assessment in relation to the principles and provide reference and links to where in our existing reporting and publicly available documents.

Principle 1: Alignment		
	We will align our business strategy to be consistent with and contribute to individuals’ needs and society’s goals, as expressed in the Sustainable Development Goals, the Paris Climate Agreement and relevant national and regional frameworks.	
Business model Describe (high-level) your bank’s business model, including the main customer segments served, types of products and services provided, the main sectors and types of activities across the main geographies in which your bank operates or provides products and services. Please also quantify the information by disclosing e.g. the distribution of your bank’s portfolio (%) in terms of geographies, segments (i.e. by balance sheet and/or off-balance sheet) or by disclosing the number of customers and clients served.		
Response Sparebanken Møre is an independent, listed financial services group, which consists of the Parent Bank, the mortgage company Møre Boligkreditt AS, the estate agency Møre Eiendomsmegling AS, and the property company Sparebankeiendom AS. Today Sparebanken Møre is the leading financial services group in Nordvestlandet with 27 branches in Møre og Romsdal. Its head office is in Ålesund. Over many years, the Bank has built up a large expert environment in relation to the retail and corporate markets, as well as the equity, interest rate and currency markets. Together with its subsidiary Møre Eiendomsmegling AS, Sparebanken Møre is a full-service bank for retail customers, businesses and the public sector in Nordvestlandet. Sparebanken Møre offers a full range of financial services within the following areas: Financing, Deposits and investments, Wealth management, Financial advice, Money-transfer services, Currency and interest rate trading, Insurance and Estate agency. Sparebanken Møre has a lending portfolio which is distributed approx. 70 per cent to retail customers and 30 per cent to the corporate customers. The business portfolio is broadly differentiated within the trade/service, industry, marine, property and offshore/supply industries. Although the corporate portfolio only makes up 30 per cent of the bank’s total lending portfolio, it is towards the corporate customers that the bank will have the greatest influence regarding environment and society.		
Links and references Årsrapport 2022 - styrets årsberetning - avsnitt "Virksomhetens art" - avsnitt "Forretningsområder" - avsnitt "organisasjon og ledelsesstruktur" - avsnitt "strategi og mål" - avsnitt "Eierstyring og selskapsledelse" - avsnitt "Forretningsområder"		

Strategy alignment	
Does your corporate strategy identify and reflect sustainability as strategic priority/ies for your bank? ☒ Yes ☐ No <i>Please describe how your bank has aligned and/or is planning to align its strategy to be consistent with the Sustainable Development Goals (SDGs), the Paris Climate Agreement, and relevant national and regional frameworks.</i>	
Does your bank also reference any of the following frameworks or sustainability regulatory reporting requirements in its strategic priorities or policies to implement these? ☒ UN Guiding Principles on Business and Human Rights ☒ International Labour Organization fundamental conventions ☐ UN Global Compact ☒ UN Declaration on the Rights of Indigenous Peoples ☒ Any applicable regulatory reporting requirements on environmental risk assessments, e.g. on climate risk - please specify which ones: TCFD ☒ Any applicable regulatory reporting requirements on social risk assessments, e.g. on modern slavery - please specify which ones: "Åpenhetsloven" ☐ None of the above	
Response Sustainability is one of the five strategic priorities in Sparebanken Møre long term strategy. The overarching objective for our sustainability work for this strategy period is "Sparebanken Møre will be a driving force behind sustainable development". The objective has been firmed up through special action plans and measures in all the Bank's sections/ divisions. The work is still in its early years and there will be a high level of activity within the area throughout the strategy period. Our strategic goals in the area are linked to the UN SDG to be part of the solution in reaching the Paris Climate agreement and working with the principles for responsible banking. Guidelines for ESG in the supply chain (in norwegian) Guidelines for responsible investments (in norwegian) Guidelines for equality, diversity and non-discrimination (in norwegian) Guidelines for ethics and social responsibility (Code of Conduct)	Links and references Årsrapport 2022, del "Bærekraft og samfunnsansvar", avsnitt "En pådriver for bærekraftig utvikling" , "Våre forpliktelser" og "Strategiske mål" Våre policy dokument og retningslinjer er tilgjengelig på nettsiden sbm.no/berekraft

Principle 2: Impact and Target Setting	
	We will continuously increase our positive impacts while reducing the negative impacts on, and managing the risks to, people and environment resulting from our activities, products and services. To this end, we will set and publish targets where we can have the most significant impacts.
2.1 Impact Analysis (Key Step 1) Show that your bank has performed an impact analysis of its portfolio/s to identify its most significant impact areas and determine priority areas for target-setting. The impact analysis shall be updated regularly ¹ and fulfil the following requirements/elements (a-d) ² : a) Scope: What is the scope of your bank's impact analysis? Please describe which parts of the bank's core business areas, products/services across the main geographies that the bank operates in (as described under 1.1) have been considered in the impact analysis. Please also describe which areas have not yet been included, and why.	

1 That means that where the initial impact analysis has been carried out in a previous period, the information should be updated accordingly, the scope expanded as well as the quality of the impact analysis improved over time.

2 Further guidance can be found in the Interactive Guidance on impact analysis and target setting.

Response

The finalizing of our overall impact analysis is delayed, and will be carried out in 2023, not 2022 as originally planned. The delay is due to changes made in the organization and available resources.

We conducted our initial materiality analysis in 2020. In 2022, a new materiality analysis has been carried out to uncover sustainability themes where it is assessed that the bank has a high degree of impact on the environment, society and the economy. The analysis shows where the bank can strengthen its positive impact, and where it can reduce its negative impact. In 2022 the analysis has been expanded to also include a focus on double materiality, which means that we have looked at both how the bank affects the environment and society as well as how the environment and society affect Sparebanken Møre in terms of risks and opportunities. Our analysis includes both business activities as well as our role in society. An important part for us being a savingsbank. Our sustainability strategy is coherent with the findings in both materiality analysis, and thus there are no changes in the choosen SDGs at this point.

Sparebanken Møre has a lending portfolio which is distributed approx. 70 per cent to private customers and 30 per cent to the business market. The business portfolio is broadly differentiated within the trade/service, industry, marine, property and offshore/supply industries. Although the business portfolio only makes up 30 per cent of the bank's total lending portfolio, it is towards the business customers that the bank will have the greatest influence regarding environment and society. Through 2022 we have conducted an impact analysis of the retail portfolio, and used SSB numbers to analyse the impact of our corporate portfolio. Both of these analysis will Finally, we need to consider if any part of our portfolio needs further deep dives to clarify our possible impact. This is an ongoing process that needs our constant attention.

Links and references

Årsrapport, del om Bærekraft og samfunnsansvar, avsnitt ["vesentlige tema"](#)

Årsrapport, del om Bærekraft og samfunnsansvar, avsnitt ["Klimarisiko - TCFD"](#)

Impact analysis utført av Multiconsult - tilgjengelig i vårt bærekraftsbibliotek på sbm.no/berekraft

b) Portfolio composition: Has your bank considered the composition of its portfolio (in %) in the analysis? Please provide proportional composition of your portfolio globally and per geographical scope

i) by sectors & industries ³ for business, corporate and investment banking portfolios (i.e. sector exposure or industry breakdown in %), and/or

ii) by products & services and by types of customers for consumer and retail banking portfolios.

If your bank has taken another approach to determine the bank's scale of exposure, please elaborate, to show how you have considered where the bank's core business/major activities lie in terms of industries or sectors.

Response

Sparebanken Møre has a lending portfolio which is distributed approx. 70 per cent to private customers and 30 per cent to the business market. The business portfolio is broadly differentiated within the trade/service, industry, marine, property and offshore/supply industries. Although the business portfolio only makes up 30 per cent of the bank's total lending portfolio, it is towards the business customers that the bank will have the greatest influence regarding environment and society. Through 2022 we have conducted an impact analysis of the retail portfolio, and used SSB numbers to analyse the impact of our corporate portfolio. Finally, we need to consider if any part of our portfolio needs further deep dives to clarify our possible impact. This is an ongoing process that needs our constant attention.

In line with our reporting on climate risk (TCFD), we have carried out various scenario analysis. Furthermore we have mapped the emissions of the various industries in the business portfolio of the bank. Emissions in the business portfolio is conducted using carbon-related credit exposure in accordance with Norwegian Statistical Institute equivalents.

c) Context: What are the main challenges and priorities related to sustainable development in the main countries/ regions in which your bank and/or your clients operate? ⁴ Please describe how these have been considered, including what stakeholders you have engaged to help inform this element of the impact analysis.

This step aims to put your bank's portfolio impacts into the context of society's needs.

Links and references

Årsrapport 2022, del om Bærekraft og samfunnsansvar, avsnitt for ["Klimarisiko - TCFD"](#)

"Impact report – available in our sustainability library on sbm.no/ESG

Response

As a result of the materiality analysis carried out, our chosen sustainability targets and long-term strategy, 8 themes have been defined which are particularly important for both the bank and our stakeholders. The most important topics are

- Impact on business development
- Supporting player for the local community
- ESG expertise and expertise sharing with customers
- Responsible lending and advice
- Greenhouse gas emissions
- Climate risk
- Change in lending demand
- Regulatory requirements for players in the banking and finance industry

The first five are themes where Sparebanken Møre has a high degree of influence, whilst the three last ones are themes where the bank is influenced by climate and society.

Significant themes that are not carried over from the previous reporting:

- Requirements for suppliers
- Equality and diversity
- Open and ethical business conduct
- Financial results
- Prevent corruption and financial crime

The fact that the topics are no longer referred to as important topics does not mean that Sparebanken Møre believes that these topics are unimportant. These topics are important and something the bank has on the agenda at all times.

Links and references

Årsrapport, del på Bærekraft og samfunnsansvar, avsnitt ["vesentlige tema"](#)

Based on these first 3 elements of an impact analysis, what positive and negative impact areas has your bank identified? Which (at least two) significant impact areas did you prioritize to pursue your target setting strategy (see 2.2) ⁵? Please disclose.

Response

The work with the materiality analysis so far helped us identify a total of ten SDGs, of which five are defined as main goals for Sparebanken Møre. Based on our SDGs and our latest materiality analysis we have defined 12 strategic goals. Our strategic goals are divided into the categories 1) our self, 2) customers and suppliers and 3) society. The strategic goals are connected to targets to be fulfilled by the end of 2025. When our overall impact analysis is conducted we will choose the two significant impact areas to prioritize our target setting. As of now we have 8 material topics and 12 strategic goals.

Links and references

Årsrapport, del på Bærekraft og samfunnsansvar, avsnitt ["strategiske mål"](#) og avsnitt ["vesentlige tema"](#)

d) For these (min. two prioritized impact areas): Performance measurement: Has your bank identified which sectors & industries as well as types of customers financed or invested in are causing the strongest actual positive or negative impacts? Please describe how you assessed the performance of these, using appropriate indicators related to significant impact areas that apply to your bank's context.

In determining priority areas for target-setting among its areas of most significant impact, you should consider the bank's current performance levels, i.e. qualitative and/or quantitative indicators and/or proxies of the social, economic and environmental impacts resulting from the bank's activities and provision of products and services. If you have identified climate and/or financial health&inclusion as your most significant impact areas, please also refer to the applicable indicators in the Annex.

If your bank has taken another approach to assess the intensity of impact resulting from the bank's activities and provision of products and services, please describe this.

The outcome of this step will then also provide the baseline (incl. indicators) you can use for setting targets in two areas of most significant impact.

⁵ To prioritize the areas of most significant impact, a qualitative overlay to the quantitative analysis as described in a), b) and c) will be important, e.g. through stakeholder engagement and further geographic contextualisation.

Response	Links and references
NA at this time due to delay on overall impact analysis.	

Self-assessment summary:

Which of the following components of impact analysis has your bank completed, in order to identify the areas in which your bank has its most significant (potential) positive and negative impacts⁶?

Scope:	Yes	In progress	No
Portfolio composition:	Yes	In progress	No
Context:	Yes	In progress	No
Performance measurement:	Yes	In progress	No

Which most significant impact areas have you identified for your bank, as a result of the impact analysis?

Climate change mitigation, climate change adaptation, resource efficiency & circular economy, biodiversity, financial health & inclusion, human rights, gender equality, decent employment, water, pollution, other: please specify

How recent is the data used for and disclosed in the impact analysis?

- Up to 6 months prior to publication
- Up to 12 months prior to publication
- Up to 18 months prior to publication
- Longer than 18 months prior to publication

Open text field to describe potential challenges, aspects not covered by the above etc.: (optional)

As we have not concluded our overall impact analysis yet, we cannot comment on the data.

2.2 Target Setting (Key Step 2)

Show that your bank has set and published a minimum of two targets which address at least two different areas of most significant impact that you identified in your impact analysis.

The targets ⁷ have to be Specific, Measurable (qualitative or quantitative), Achievable, Relevant and Time-bound (SMART). Please disclose the following elements of target setting (a-d), for each target separately:

a) **Alignment:** which international, regional or national policy frameworks to align your bank’s portfolio with ⁸ have you identified as relevant? Show that the selected indicators and targets are linked to and drive alignment with and greater contribution to appropriate Sustainable Development Goals, the goals of the Paris Agreement, and other relevant international, national or regional frameworks.
You can build upon the context items under 2.1.

6 You can respond “Yes” to a question if you have completed one of the described steps, e.g. the initial impact analysis has been carried out, a pilot has been conducted.

7 Operational targets (relating to for example water consumption in office buildings, gender equality on the bank’s management board or business-trip related greenhouse gas emissions) are not in scope of the PRB.

8 Your bank should consider the main challenges and priorities in terms of sustainable development in your main country/ies of operation for the purpose of setting targets. These can be found in National Development Plans and strategies, international goals such as the SDGs or the Paris Climate Agreement, and regional frameworks. Aligning means there should be a clear link between the bank’s targets and these frameworks and priorities, therefore showing how the target supports and drives contributions to the national and global goals.

Response	Links and references
The work with the materiality analysis so far helped us identify a total of ten SDGs, of which five are defined as main goals for Sparebanken Møre. Based on our SDGs and our latest materiality analysis we have defined 12 strategic goals for our strategic period 2023-2026. Our strategic goals on sustainability are divided into the categories 1) our self, 2) customers and suppliers and 3) society. The strategic goals are connected to targets to be fulfilled by the end of 2026.	Årsrapport, del om Bærekraft og samfunnsansvar, avsnitt på ”strategiske mål”

The 12 targets are

Ourselves:

- We must reduce our own climate emissions (co2) by at least 25 per cent for the period 2019 to 2025.
- Sparebanken Møre has a long-term ambition of at least 40% of each gender at all levels in the bank.
- Sustainability is an integral part of all innovation and development processes.
- We emphasize openness and transparency in our communication.

Customers and suppliers:

- We offer the private market and business customers a selection of sustainable products and services.
- Employees have the skills to advise customers on sustainable choices that contribute to restructuring and possible new business opportunities.
- For business customers with credit exposure over NOK 8 million, an ESG assessment must be carried out at least annually. Development is measured annually.
- All our suppliers must periodically submit an ESG supplier declaration.

The community:

- Sustainability must be a fixed assessment criterion when awarding social benefits.
- Sustainability is included as a separate point in all sponsorship agreements.
- We take the initiative for and support good sustainability projects in Nordvestlandet in Norway.
- We actively contribute to reducing financial crime, money laundering and corruption.

b) **Baseline:** Have you determined a baseline for selected indicators and assessed the current level of alignment?

Please disclose the indicators used as well as the year of the baseline.

You can build upon the performance measurement undertaken in 2.1 to determine the baseline for your target.

A package of indicators has been developed for climate change mitigation and financial health & inclusion to guide and support banks in their target setting and implementation journey. The overview of indicators can be found in the Annex of this template.

If your bank has prioritized climate mitigation and/or financial health & inclusion as (one of) your most significant impact areas, it is strongly recommended to report on the indicators in the Annex, using an overview table like below including the impact area, all relevant indicators and the corresponding indicator codes:

Impact area	Indicator code	Response
Climate	...	
change	...	
mitigation	...	

Impact area	Indicator code	Response
Financial	...	
health &	...	
inclusion	...	

In case you have identified other and/or additional indicators as relevant to determine the baseline and assess the level of alignment towards impact driven targets, please disclose these.

Response NA at this point.	Links and references
c) SMART targets (incl. key performance indicators (KPIs) ⁹): Please disclose the targets for your first and your second area of most significant impact, if already in place (as well as further impact areas, if in place). Which KPIs are you using to monitor progress towards reaching the target? Please disclose.	
Response As our impact analysis is not finished, we have not limited our strategic goals to two areas, but have established KPI indicators for all 12 strategic goals at mentioned.	Links and references
d) Action plan: which actions including milestones have you defined to meet the set targets? Please describe. Please also show that your bank has analysed and acknowledged significant (potential) indirect impacts of the set targets within the impact area or on other impact areas and that it has set out relevant actions to avoid, mitigate, or compensate potential negative impacts.	
Response NA at this point, as our impact analysis is finished in 2023.	Links and references

Self-assessment summary			
Which of the following components of target setting in line with the PRB requirements has your bank completed or is currently in a process of assessing for your...			
	... first area of most significant impact: ... (please name it)	... second area of most significant impact: ... (please name it)	(If you are setting targets in more impact areas) ...your third (and subsequent) area(s) of impact: ... (please name it)
Alignment	Yes ✗ In progress No	Yes ✗ In progress No	Yes ✗ In progress No
Baseline	Yes ✗ In progress No	Yes ✗ In progress No	Yes ✗ In progress No
SMART targets	Yes ✗ In progress No	Yes ✗ In progress No	Yes ✗ In progress No
Action plan	Yes In progress ✗ No	Yes In progress ✗ No	Yes In progress ✗ No

2.3 Target implementation and monitoring (Key Step 2)

For each target separately:
Show that your bank has implemented the actions it had previously defined to meet the set target. Report on your bank's progress since the last report towards achieving each of the set targets and the impact your progress resulted in, using the indicators and KPIs to monitor progress you have defined under 2.2.

Or, in case of changes to implementation plans (relevant for 2nd and subsequent reports only): describe the potential changes (changes to priority impact areas, changes to indicators, acceleration/review of targets, introduction of new milestones or revisions of action plans) and explain why those changes have become necessary.

Response The 12 targets are Ourselves: - We must reduce our own climate emissions (co2) by at least 25 per cent for the period 2019 to 2025. Result: Reduction is already at 40% decrease from 2019, in spite of an increase from 2021-2022. - Sparebanken Møre has a long-term ambition of at least 40% of each gender at all levels in the bank. Result:All levels apart from level 2 (c-cuite) and level 5 are inline with our target. - Sustainability is an integral part of all innovation and development processes. Result: Sustainability is included in most policydocument and work instructions. Furthermore all c-suite managers have goals on sustainability in their management agreement. - We emphasize openness and transparency in our communication. Result; ESG risk assessment of Sparebanken Møre from Sustainalytics changed from medium to low risk, our annual report on sustainability is assured by third party Customers and suppliers: - We offer the private market and business customers a selection of sustainable products and services. Result: Several sustainability products have been launched for the retail market over the last two years, and a new loan product for the corporate market will ble launched in Q1 2023. - Employees have the skills to advise customers on sustainable choices that contribute to restructuring and possible new business opportunities. Result: Several courses on different sustainability themes have been conducted for employees, for our corporate advisor team several work shops are conducted and an ESG guide is developed to assist advisors. The retail advisors have had workshops and address topic in advisory meetings with customers. - For business customers with credit exposure over NOK 8 million, an ESG assessment must be carried out at least annually. Development is measured annually. Result; 99% of all corporate customers in the segment have had their ESG assessment in 2022, giving us the possibility to analyse results. - All our suppliers must periodically submit an ESG supplier declaration. Result: A new ESG policy for suppliers is applied, and is included in new and updated agreements. Furthermore sustainability is on the agenda in follow-up meetings with . The community: - Sustainability must be a fixed assessment criterion when awarding social benefits. Result: Overall, the bank is concerned with contributing to the sustainable development of cities and local communities thus contrinutes to initiatives in culture, sports, the local environment, infrastructure, competence and business development in Northwestern Norway. - Sustainability is included as a separate point in all sponsorship agreements. At the end of 2022 most all sponsorship agreements are updated with the sustainability section, furthermore tools to help teams and organizations in their work are under development and will be launched in 2023. - We take the initiative for and support good sustainability projects in Nordvestlandet in Norway. Result: Sparebanken Møre plans to continue a number of the existing measures, and will continuously consider new measures directly related to prioritized SDGs. We also emphasize projects where several actors work together to achieve the goals. We will also look more closely at projects and measures related to social conditions in our region, and collaborate with professional actors for long-term and lasting results. - We actively contribute to reducing financial crime, money laundering and corruption. Result; we monitor and work closely with other banks and financial actors to secure our customers and reduce attacks and exploitation of the bank related to financial crime	Links and references Årsrapport, del på Bærekraft og samfunnsansvar, avsnitt ”strategiske mål” og avsnitt ”vesentlige tema” Underliggende resultat kan finnes i avsnitt for ”vesentlige tema” under hvert enkelt tema.
--	---

9 Key Performance Indicators are chosen indicators by the bank for the purpose of monitoring progress towards targets.

Principle 3: Clients and Customers

We will work responsibly with our clients and our customers to encourage sustainable practices and enable economic activities that create shared prosperity for current and future generations.

3.1 Client engagement

Does your bank have a policy or engagement process with clients and customers ¹⁰ in place to encourage sustainable practices?

☒ Yes ☐ In progress ☐ No

Does your bank have a policy for sectors in which you have identified the highest (potential) negative impacts?

☐ Yes ☒ In progress ☐ No

Describe how your bank has worked with and/or is planning to work with its clients and customers to encourage sustainable practices and enable sustainable economic activities ¹¹). It should include information on relevant policies, actions planned/implemented to support clients’ transition, selected indicators on client engagement and, where possible, the impacts achieved.

This should be based on and in line with the impact analysis, target-setting and action plans put in place by the bank (see P2).

Response

We have worked with our clients and customers to encourage sustainable practices by

- Includes sustainability as a topic on the agenda in advisory meetings
- ESG score corporate clients every year
- Developed a sustianbilty portal for corporate clients, avaiailable for both customers and non-customers on our website sbm.no. The portal has a general part on sustaibanability, a part on strategy and a specific part divided into 7 different branches – making it as relevant and concret as possible.
- We have been engaged in conferenses and courses to increase knowledge on sustainable matters
- We are planning more seminars and courses for both our retail and corporate customers
- In addition we constantly work to increase knowledge for our advisors, making them better partners for our customers.

This work will be further developed through 2023.

Links and references

Årsrapport 2022, del på Bærekraft og samfunnsansvar avsnitt [”Strategiske mål”](#)

Underliggende resultat kan finnes i avsnitt for [”vesentlige tema”](#) under hvert enkelt tema.

3.2 Business opportunities

Describe what strategic business opportunities in relation to the increase of positive and the reduction of negative impacts your bank has identified and/or how you have worked on these in the reporting period. Provide information on existing products and services, information on sustainable products developed in terms of value (USD or local currency) and/or as a % of your portfolio, and which SDGs or impact areas you are striving to make a positive impact on (e.g. green mortgages – climate, social bonds – financial inclusion, etc.).

Response

As mentioned our overall impact analysis is yet to be finished, however we have worked on several business opportunities in the period. This is mentioned in detail in our sustinability report, but in short this is

Green loan for retail customers

Product with social profile for retail customers

Issued green bonds

Sustainable savings – both in terms of product offerings and increasing women share of savings

Increased knowledge for employees and customers – eg. Though our Sustainability portal

Financial inclusion

- Personel advisoros for retail customers and corporate customers
- For the smaller corporate customers we have established Næringsbasen, their own customer service with highly experienced advisors

The SDG we are working to have an positive impact on are

SDG 8, SDG 9, SDG 11, SDG 12 and SDG17

Links and references

Årsrapport 2022, del på Bærekraft og samfunnsansvar, avsnitt [”Strategiske mål”](#).

Underliggende resultat kan finnes i avsnitt for [”vesentlige tema”](#) under hvert enkelt tema.

Principle 4: Stakeholders

We will proactively and responsibly consult, engage and partner with relevant stakeholders to achieve society’s goals.

4.1 Stakeholder identification and consultation

Does your bank have a process to identify and regularly consult, engage, collaborate and partner with stakeholders (or stakeholder groups ¹²) you have identified as relevant in relation to the impact analysis and target setting process?

☒ Yes ☐ In progress ☐ No

Please describe which stakeholders (or groups/types of stakeholders) you have identified, consulted, engaged, collaborated or partnered with for the purpose of implementing the Principles and improving your bank’s impacts. This should include a high-level overview of how your bank has identified relevant stakeholders, what issues were addressed/ results achieved and how they fed into the action planning process.

Response

We conduct and consult with stakeholders on a regular basis as described in our stakeholder dialoge in our sustainability report.

Links and references

Årsrapport 2022, del på Bærekraft og samfunnsansvar, avsnitt [”Intressentdialog og vesentlighetsanalyse”](#)

Principle 5: Governance & Culture

We will implement our commitment to these Principles through effective governance and a culture of responsible banking

5.1 Governance Structure for Implementation of the Principles

Does your bank have a governance system in place that incorporates the PRB?

☒ Yes ☐ In progress ☐ No

Please describe the relevant governance structures, policies and procedures your bank has in place/is planning to put in place to manage significant positive and negative (potential) impacts and support the effective implementation of the Principles. This includes information about

- which committee has responsibility over the sustainability strategy as well as targets approval and monitoring (including information about the highest level of governance the PRB is subjected to),
- details about the chair of the committee and the process and frequency for the board having oversight of PRB implementation (including remedial action in the event of targets or milestones not being achieved or unexpected negative impacts being detected), as well as
- remuneration practices linked to sustainability targets.

Response

Our comittement to PRB is included in our overall sustainability work and has been overseen by the Sustainability comitte, they also propose and monitor targets and reports to the bank management and board of directors, at a minimum once quarterly and in detail annually. It is the banks CEO wich is the owner of the strategy. From 2023 a dedicated department on sustainability is in place, increasing the capacity in the area. The sustainbilty department will work closely with the sustianbilty committee with will continue to ensure the anchoring in the organization.

There are no remuneration practies linked to sustaibilty targets as off today.

Links and references

Årsrapport 2022, del på Bærekraft og samfunnsansvar, avsnitt [”Organisering av arbeidet”](#)

10 A client engagement process is a process of supporting clients towards transitioning their business models in line with sustainability goals by strategically accompanying them through a variety of customer relationship channels.

11 Sustainable economic activities promote the transition to a low-carbon, more resource-efficient and sustainable economy.

12 Such as regulators, investors, governments, suppliers, customers and clients, academia, civil society institutions, communities, representatives of indigenous population and non-profit organizations

5.2 Promoting a culture of responsible banking:

Describe the initiatives and measures of your bank to foster a culture of responsible banking among its employees (e.g., capacity building, e-learning, sustainability trainings for client-facing roles, inclusion in remuneration structures and performance management and leadership communication, amongst others).

Response

As earlier mentioned sustainability is one of the top 5 battles in the banks strategy, thus making this a high priority for all employees and departements/ divisions.
To foster a culture of responsible banking, Sparebanken Møre has

- Established a multidisciplinary sustainability committee – ensuring that all parts of the organisation can see their role and act upon it.
- Training is done through several workshops, e-learning, sustainability training for advisors in client facing roles,
- Our chatbot used internally can assist advisors with information on our sustainable products/ loans
- Quarterly updates internally on the banks sustainability work
- CEO addresses sustainability in all external presentations
- As of 01.02.2023 sustainability department is established

For more detailed information see our section “ESG expertise and expertise sharing with customers” in our Annual report – chapter on Sustainability.

Links and references

Årsrapport 2022, del for Bærekraft og samfunnsansvar, avsnitt “ESG-kompetanse og kompetansedeling med kunder”

5.3 Policies and due diligence processes

Does your bank have policies in place that address environmental and social risks within your portfolio? ¹³ Please describe.

Please describe what due diligence processes your bank has installed to identify and manage environmental and social risks associated with your portfolio. This can include aspects such as identification of significant/salient risks, environmental and social risks mitigation and definition of action plans, monitoring and reporting on risks and any existing grievance mechanism, as well as the governance structures you have in place to oversee these risks.

Response

This is thoroughly described in our TCFD report, and will be further developed throughout 2023.

Links and references

Årsrapport 2022, del på Bærekraft og samfunnsansvar, avsnitt “Klimarisiko - TCFD”

Self-assessment summary

Does the CEO or other C-suite officers have regular oversight over the implementation of the Principles through the bank’s governance system?

☒ Yes ☐ No

Does the governance system entail structures to oversee PRB implementation (e.g. incl. impact analysis and target setting, actions to achieve these targets and processes of remedial action in the event targets/milestones are not achieved or unexpected neg. impacts are detected)?

☒ Yes ☐ No

Does your bank have measures in place to promote a culture of sustainability among employees (as described in 5.2)?

☒ Yes ☐ In progress ☐ No

Principle 6: Transparency & Accountability

We will periodically review our individual and collective implementation of these Principles and be transparent about and accountable for our positive and negative impacts and our contribution to society’s goals.

6.1 Assurance

Has this publicly disclosed information on your PRB commitments been assured by an independent assurer?

☒ Yes ☐ Partially ☐ No

If applicable, please include the link or description of the assurance statement.

Response

Our information on PRB is assured by KPMG as part of our annual report which includes our sustainability report.

Links and references

Tilgjengelig via Årsrapport 2022, del på Bærekraft og samfunnsansvar, avsnitt “Revisors beretning” og på våre nettsider sbm.no/berekraft eller sbm.no/ESG for engelsk versjon.

6.2 Reporting on other frameworks

Does your bank disclose sustainability information in any of the listed below standards and frameworks?

- ☒ GRI
- ☐ SASB
- ☐ CDP
- ☐ IFRS Sustainability Disclosure Standards (to be published)
- ☒ TCFD
- ☒ Other: Miljøfyrtårn (Environmental lighthouse)

Response

Our sustainbilty report is built on these frameworks.

Links and references

Årsrapport 2022, del på Bærekraft og samfunnsansvar, avsnitt “Organisering av arbeidet” og “Våre forpliktelser”

6.3 Outlook

What are the next steps your bank will undertake in next 12 month-reporting period (particularly on impact analysis ¹⁴, target setting¹⁵ and governance structure for implementing the PRB)? Please describe briefly.

Response

We will finish our work on impact analysis and adjust our goals and plans accordingly to the six PRB principles.

Links and references

¹³ Applicable examples of types of policies are: exclusion policies for certain sectors/activities; zero-deforestation policies; zero-tolerance policies; gender-related policies; social due diligence policies; stakeholder engagement policies; whistle-blower policies etc., or any applicable national guidelines related to social risks.

¹⁴ For example outlining plans for increasing the scope by including areas that have not yet been covered, or planned steps in terms of portfolio composition, context and performance measurement.
¹⁵ For example outlining plans for baseline measurement, developing targets for (more) impact areas, setting interim targets, developing action plans etc.

6.4 Challenges

Here is a short section to find out about challenges your bank is possibly facing regarding the implementation of the Principles for Responsible Banking. Your feedback will be helpful to contextualise the collective progress of PRB signatory banks.

What challenges have you prioritized to address when implementing the Principles for Responsible Banking? Please choose what you consider the top three challenges your bank has prioritized to address in the last 12 months (optional question).

If desired, you can elaborate on challenges and how you are tackling these:

- ☒ Embedding PRB oversight into governance

☐ Gaining or maintaining momentum in the bank

☐ Getting started: where to start and what to focus on in the beginning

☒ Conducting an impact analysis

☒ Assessing negative environmental and social impacts

☐ Choosing the right performance measurement methodology/ies

☐ Setting targets

☐ Other: ...
- ☒ Customer engagement

☐ Stakeholder engagement

☒ Data availability

☐ Data quality

☐ Access to resources

☐ Reporting

☐ Assurance

☐ Prioritizing actions internally

If desired, you can elaborate on challenges and how you are tackling these:

Energi & klimaregnskap 2022

Hensikten med denne rapporten er å vise oversikten over organisasjonens klimagassutslipp (GHG-utslipp), som en integrert del av en overordnet klimastrategi.

Et klimaregnskap er et viktig verktøy i arbeidet med å identifisere konkrete tiltak for å redusere sitt energi-forbruk og tilhørende GHG-utslipp. Denne årlige rap-porten gjør organisasjonen i stand til å måle nøkkeltall og dermed evaluere seg selv over tid.

Rapporten omfatter alt av registrert datagrunnlag re-latert til klimagassutslipp for Sparebanken Møre.

Informasjonen som benyttes i et klimaregnskap stam-mer både fra eksterne og interne kilder, og blir omreg-net til tonn CO2-ekvivalenter. Analysen er basert på den internasjonale standarden ”A Corporate Accoun-ting and Reporting Standard”, som er utviklet av ”the Greenhouse Gas Protocol Initiative” - GHG protokol-len. Dette er den mest anvendte metoden verden over for å måle sine utslipp av klimagasser. ISO standard 14064-I er basert på denne.

Rapporteringsår Energi og GHG-utslipp

Utslippskilde	Forklaring	Forbruk	Enhet	Energi (MWh)	Utslipp tCO2e	Utslipps- andel (%)
Transport total				21,7	4,3	2,5
DIESEL (NO)		2 084,0	liters	21,7	4,3	2,5
Scope 1 total				21,7	4,3	2,5
Elektrisitet total				2 612,1	67,9	39,1
Elektrisitet Nordisk miks		2 612 086,0	kWh	2 612,1	67,9	39,1
Fjernvarmested total				648,9	1,8	1,0
Fjernvarme Ålesund		648 929,0	kWh	648,9	1,8	1,0
Scope 2 total				3 267,0	69,7	40,1
Tjenestereiser total				-	88,1	50,7
Kontinental/Nordisk, inkl. RF	Norden	5 172,0	pkm	-	0,8	0,5
Kontinental/Nordisk, inkl. RF	Europa	51 319,0	pkm	-	7,9	4,5
Interkontinental, RF	Interkon-tinental	-	pkm	-	-	-
Innenlands, RF	Innenlands	111 011,0	pkm	-	27,3	15,7
Km-godtgj.bil (NO)		617 741,0	km	-	46,3	26,6
Hotellnetter, Europe		12,0	nights	-	0,2	0,1
Avfall total				-	11,7	6,7
Restavfall, brent		22 580,0	kg	-	11,3	6,5
Papiravfall, resirkulert		8 957,0	kg	-	0,2	0,1
Glassavfall, resirkulert		40,0	kg	-	-	-
Metallavfall, resirkulert		2 600,0	kg	-	0,1	-

Utslippskilde	Forklaring	Forbruk	Enhet	Energi (MWh)	Utslipp tCO ₂ e	Utslipps- andel (%)
Pappavfall, resirkulert		460,0	kg	-	-	-
Sortert avfall, resirkulert		5 500,0	kg	-	0,1	0,1
EE avfall, resirkulert		1 000,0	kg	-	-	-
Scope 3 total				-	99,8	57,4
Total				3 282,7	173,8	100,0
KJ				11 817 603 936,0		

Markedsbaserte utslipp i rapporteringsåret

Kategori	Enhet	2022
Elektrisitet Sum (Scope 2) med Markedsbaserte beregninger	tCO ₂ e	-
Scope 2 Sum med Markedsbaserte strømberegninger	tCO ₂ e	1,8
Scope 1+2+3 Totalt med Markedsbaserte strømberegninger	tCO ₂ e	105,9

Klimaregnskap

I løpet av 2022 hadde Sparebanken Møre et totalt klimagassutslipp på 178,6 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e). Sammenlignet med 2021 er dette en økning av utslipp på 28,3%. Klimagassutslippene fordeler seg på følgende måte for 2022:

Klimagassutslippene fordeler seg på følgende måte for 2021:

- Scope 1:** 4,3 tCO₂e (2,5 %)
- Scope 2:** 69,7 tCO₂e (40,1 %)
- Scope 3:** 99,8 tCO₂e (57,4 %)

Scope 1

Transport: Forbruk av drivstoff for egneide og lease-de biler. Utslippet fra drivstoff i 2022 var på 4,3 tCO₂e, som er en økning på 46% fra 2021.

Scope 2

Elektrisitet: Målt forbruk av elektrisitet i eide og leide bygg for Sparebanken Møre. Tabellen over viser klima-gassutslipp fra elektrisitet utregnet ved bruk av den lo-kasjonsbaserte utslippsfaktoren Nordisk miks. Bankens kontorer hadde et forbruk på 2 612 086 kWh i løpet av 2022, noe som tilsvarer et utslipp på 67,9 tCO₂e. Forbru-ket av elektrisitet sank fra 2021, hvilket bidrar til en ned-gang i utslippet. Utslippsfaktoren Nordisk Miks har en-dret seg noe, og fått et mindre forbruk av fossile brenslr, samt økt andelen av fornybare ressurser. Endringen i utslippsfaktoren bidrar også til nedgangen i utslipp fra elektrisitet.

Klimagassutslipp beregnet med markedsbasert fak-tor finnes i tabellen ”Markedsbaserte utslipp i rappor-teringsåret”. Praksisen med å presentere utslippene fra elektrisitetsforbruk med to ulike utslippsfaktorer er vi-dere forklart under Scope 2 i ”Metodikk og kilder”. Spa-rebanken Møre kjøpte opprinnelsesgarantier (OG/REC) for 100% av sitt forbruk av elektrisitet i 2022, og utslipp med en markedsbasert utslippsfaktor er derfor beregnet til 0 tCO₂e.

Fjernvarme: Forbruk av fjernvarme i eide og leide bygg. Banken brukte 648 929 kWh fjernvarme i sine kontorer i løpet av 2022. Dette tilsvarer et utslipp på 1,8 tCO₂e. Dette er steget fra 0,6 tCO₂e fra 2021.

Scope 3

Forretningsreiser: De totale utslippene fra forretnings-reiser (flyreiser, hotellovernattinger og kilometergodt-gjørelse) for 2022 var 88,1 tCO₂e. Til sammenligning var utslipp fra forretningsreiser i 2021 30,7tCO₂e.

Flyreiser: Antall reiste personkilometer (pkm). I løpet av 2022 reiste de ansatte i Sparebanken Møre 111 011 pkm innenlands med fly, noe som er en markant øk-ning fra 2021, hvor det ble registrert 31 448 pkm. Det har også vært en økning i antall pkm reist i Norden og Europa, hvor det i 2021 ikke ble registrert noen reiser. I 2022 ligger utslippet på 8,7 tCO₂e fra flyreiser i Norden og Europa, mens det totale utslippet fra flyreiser er på 36 tCO₂e.

Hotellovernattinger: Antall netter på hotell økte fra 283 netter i 2021 til 1337 netter i 2022. Dette tilsvarer en økning i utslipp på 97,1 %.

Kilometergodtgjørelse: Bruk av privat bil i tjeneste rap-portert i kilometer kjørt. Totalt antall kilometer kjørt i 2022 var 617 741 km, noe som resulterte i et utslipp på 46,3 tCO₂e.

Avfall: Rapportert avfall i kg fordelt på ulike avfallsfrak-sjoner, samt behandlingsmetode (resirkulert, til forbren-ning og energigigjenvunnet). Rapportere avfallsfraksjoner i løpet av 2022 var restavfall til forbrenning, papiravfall til

resirkulering, metallavfall til resirkulering, elektronisk av-fall til resirkulering, pappavfall til resirkulering og sortert avfall til resirkulering .

Totalt avfall i løpet av 2022 var 41 137 kg. Klimagass-utslipp fra avfall tilsvarer 11,7 tCO₂e i 2022 og er en reduksjon på 1,6% sammenlignet med 2021.

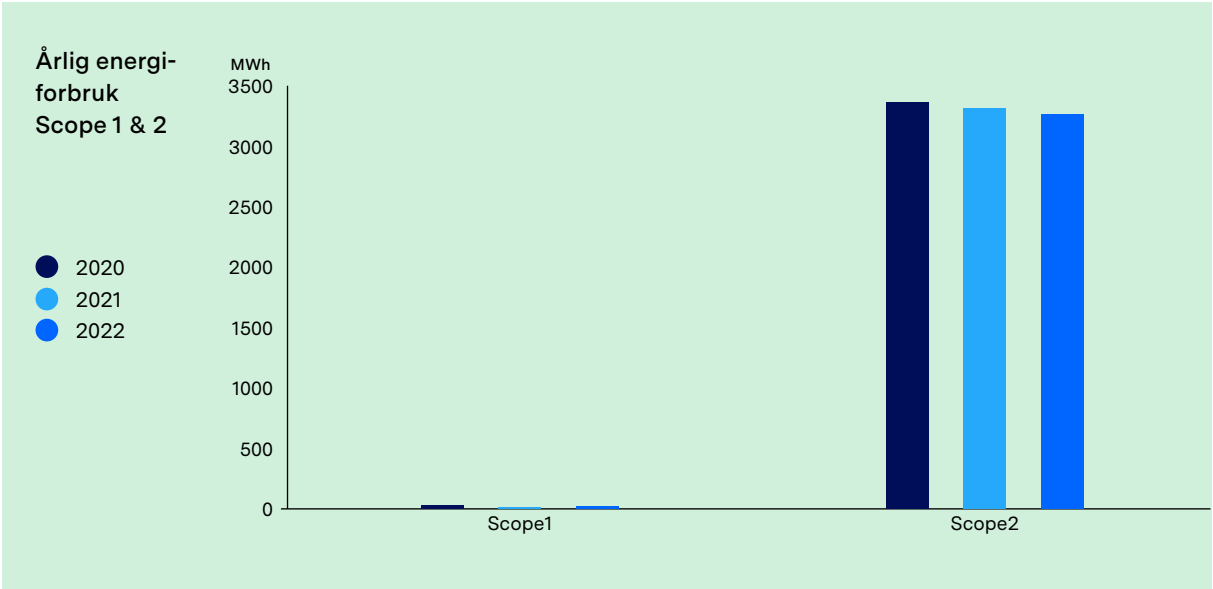
KPI

Utslipp per årsverk er steget med 28,4% fra 2021 til 2022. I samme periode er antall årsverk redusert med 0,1% og totale utslipp økt med 28,3%.

Årlige klimagassutslipp

Utslippskilde	Forklaring	2020	2021	2022	% endring fra 2021
Transport total		6,4	3,0	4,3	46,1
DIESEL (NO)		6,4	3,0	4,3	46,1
Bensin		-	-	-	-100,0
Stasjonær forbrenning total		-	-	-	-
Lett fyringsolje		-	-	-	-100,0
Scope 1 total		6,4	3,0	4,3	46,1
Elektrisitet total		118,5	89,4	67,9	-24,0
Elektrisitet Nordisk miks		118,5	89,4	67,9	-24,0
Fjernvarmested total		2,2	0,6	1,8	211,0
Fjernvarme Ålesund		2,2	0,6	1,8	211,0
Scope 2 total		120,8	89,9	69,7	-22,5
Tjenestereiser total		45,2	30,7	88,1	187,2
Kontinental/Nordisk, inkl. RF	Norden	0,7	-	0,8	-
Kontinental/Nordisk, inkl. RF	Europa	1,3	-	7,9	-
Interkontinental, RF	Interkontinental	-	-	-	-
Innenlands, RF	Innenlands	11,7	7,7	27,3	253,0
Km-godtgj.bil(NO)		29,7	17,0	46,3	172,8
Km-godtgj.el-bil Nordisk		-	-	-	-100,0
Hotelnetter, Europa		1,8	6,0	0,2	-97,1
Taxi		-	-	-	-100,0
Hotelnetter, Norden		1,8	6,0	5,6	100,0 %
Avfall total		12,6	11,9	11,7	-1,6 %
Restavfall, brent		12,2	11,6	11,3	-2,6 %
Papiravfall, resirkulert		0,3	0,2	0,2	-7,0 %
Glassavfall, resirkulert		-	-	-	-
Metallavfall, resirkulert		0,1	0,1	0,1	-10,3 %

Utslippskilde	Forklaring	2020	2021	2022	% endring fra 2021
Organisk avfall, resirkulert		-	-	-	-100,0 %
Plastikk avfall, resirkulert		-	-	-	-100,0 %
EE avfall, resirkulert		0,1	-	-	163,2 %
Pappavfall, resirkulert		-	-	-	100,0 %
Sortert avfall, resirkulert		-	-	0,1	100,0 %
Innkjøpt papir total		-	-	-	-
Papir avfall, resirkulert			-	-	-
Scope 3 total					
Total			135,5	173,8	28,3 %
Prosentvis endring			-26,8 %	28,3 %	

Årlige markedsbaserte utslipp

Kategori	Enhet	2020	2021	2022
Elektrisitet Sum (Scope 2) med Markedsbaserte beregninger	tCO ₂ e	32,7	17,5	-
Scope 2 Sum med Markedsbaserte strømberegninger	tCO ₂ e	34,9	18,1	1,8
Scope 1+2+3 Totalt med Markedsbaserte strømberegninger	tCO ₂ e	99,2	63,7	105,9
Prosentvis endring	%	100,0	-35,8	66,4

Årlige nøkkeltall og klimaindikatorer

Navn	2020	2021	2022	% Endring fra forrige år
scope 1 + 2 utslipp (tCO ₂ e)	127,2	92,9	74,0	-20,3
Totale utslipp(S1+S2+S3) (tCO ₂ e)	185,0	135,5	173,8	28,3
Totalt energiforbruk Scope 1+2 (MWh)	3 389,2	3 331,5	3 282,7	-1,5
Sum energiforbruk per lokasjon (MWh)	3 358,8	3 316,7	3 261,0	-1,7
Sum kvadratmeter(m ²)	-	19 437,0	19 437,0	-
Sum kWh/m ²	-	170,6	167,8	-1,7
kgCO ₂ e (S1+S2+S2) / Årsverk	501,4	363,3	466,3	28,4
Årsverk (antall)	369,0	373,0	372,8	-0,1

Metodikk og kilder

GHG-protokollen er utviklet av «World Resources Institute» (WRI) og «World Business Council for Sustainable Development» (WBCSD). Analysen i denne rapporten er utført iht. “A Corporate Accounting and Reporting Standard Revised edition”, én av fire regnskapsstandarder under GHG-protokollen. Standarden omfatter følgende klimagasser, som omregnes til CO₂-ekvivalenter: CO₂, CH₄ (metan), N₂O (lystgass), SF₆, NF₃, HFK og PFK gasser.

Denne analysen er basert på operasjonell kontroll aspektet, som dermed definerer hva som skal inngå i klimaregnskapet av en organisasjons driftsmidler, så vel som fordeling mellom de ulike scopene. I metoden skilles det mellom operasjonell kontroll og finansiell kontroll. Hvis operasjonell kontrollmetoden benyttes så inkluderes utslippskilder som organisasjonen fysisk kontrollerer, men ikke nødvendigvis eier. Man rapporterer dermed heller ikke over utslippskilder som man eier, men ikke har kontroll (f.eks. det er leietaker som rapporterer strømforbruket i scope 2, ikke utleier).

Klimaregnskapet er inndelt i tre nivåer (scopes) som består av både direkte og indirekte utslippskilder.

Scope 1 Obligatorisk rapportering inkluderer alle utslippskilder knyttet til driftsmidler der organisasjonen har operasjonell kontroll. Dette inkluderer all bruk av fossilt brensel for stasjonær bruk eller transportbehov (egeneide, leiede eller leasede kjøretøy, oljekjeler etc.). Videre inkluderes eventuelle direkte prosessutslipp (av de seks klimagassene).

Scope 2 Obligatorisk rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpt energi; elektrisitet eller fjernvarme/-kjøling. Dette gjelder f.eks. for bygg som man leier og ikke nødvendigvis eier. Utslippsfaktorene som benyttes i CEMAsys for elektrisitet er basert på nasjonale brutto produksjonsmikser fra International Energy Agency’s statistikk (IEA Stat). Den nordiske miksfaktoren dekker produksjonen i Sverige, Finland, Norge og Danmark og reflekterer det felles nordiske markedsområdet (Nord Pool Spot). I forhold til utslippsfaktorer på fjernvarme benyttes enten faktisk produksjonsmikser basert på innhentet informasjon fra den enkelte produsent, eller gjennomsnittsmikser basert på IEA statistikk (se kildehenvisning).

I januar 2015 ble GHG Protokollens (2015) nye retningslinjer for beregning av utslipp fra elektrisitetsforbruk publisert. Her åpnes det for todelt rapportering av elektrisitetsforbruk.

KPMG AS
Postboks 7000 Majorstuen
Sørkedalsveien 6
0306 Oslo

Telefon +47 45 40 40 63
Internett www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

I praksis betyr det at virksomheter som rapporterer sine klimagassutslipp skal synliggjøre både reelle klimagassutslipp som stammer fra produksjonen av elektrisitet, og de markedsbaserte utslippene knyttet til kjøp av opprinnelsesgarantier. Hensikten med denne endringen er på den ene siden å vise effekten av energieffektivisering og sparetiltak (fysisk), og på den annen siden å vise effekten av å inngå kjøp av fornybar elektrisitet gjennom opprinnelsesgaranti (marked). Dermed belyses effekten av samtlige tiltak som en virksomhet kan gjennomføre knyttet til forbruk av elektrisitet.

Fysisk perspektiv (lokasjonsbasert metode): Denne utslippsfaktoren er basert på faktiske utslipp knyttet til elektrisitetsproduksjon innenfor et spesifikt område. Innenfor dette området er det ulike energiprodu-senter som benytter en miks av energibærere, der de fossile energibærerne (kull, gass, olje) medfører direkte utslipp av klimagasser. Disse klimagassene reflekteres gjennom utslippsfaktoren og fordeles dermed til hver enkelt forbruker.

Markedsbasert perspektiv: Beregningen av utslipps-faktor baseres på om virksomheten velger å kjøpe opprinnelsesgarantier eller ikke. Ved kjøp av opprin-nelsesgarantier dokumenterer leverandøren at kjøpt elektrisitet kommer fra kun fornybare kilder, som gir en utslippsfaktor på 0 gram CO₂e per kWh.

Elektrisitet som ikke er knyttet til opprinnelsesgaranti-er får en utslippsfaktor basert på produksjonen som er igjen etter at opprinnelsesgarantiene for fornybar andel er solgt. Dette kalles residual miks, og er normalt signifikant høyere enn den lokasjonsbaserte faktoren.

Scope 3 Frivillig rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpte varer eller tjenester. Dette er utslipp som indirekte kan knyttes til organisasjonens aktiviteter, men som foregår utenfor deres kontroll (der-av indirekte). Typisk scope 3 rapportering vil inkludere flyreiser, logistikk/transport av varer, avfall, forbruk av ulike råstoff etc.

Generelt bør et klimaregnskap inkludere nok relevant informasjon slik at det kan brukes som beslutnings-støtteverktøy for virksomhetens ledelse. For å få til dette er det viktig å inkludere de elementer som har økonomisk relevans og tyngde, og som det er mulig å gjøre noe med.

Referanser:

[Department for Business, Energy & Industrial Strategy](#) (2020). Government emission conversion factors for greenhouse gas company reporting (DEFRA)

IEA (2020). CO₂ emission from fuel combustion, In-ternational Energy Agency (IEA), Paris. IEA (2020). Electricity information, International Energy Agency (IEA), Paris.

IMO (2020). Reduction of GHG emissions from ships - Third IMO GHG Study 2014 (Final report). Inter-national Maritime Organisation, IPCC (2014). IPCC fifth assessment report: Climate change 2013 (AR5 updated version November 2014).

AIB, RE-DISS (2020). Reliable disclosure systems for Europe – Phase 2: European residual mixes.

WBCSD/WRI (2004). The greenhouse gas protocol. A corporate accounting and reporting standard (revised edition). World Business Council on Sustainable De-velopment (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Re-source Institute (WRI), Washington DC, USA, 116 pp.

WBCSD/WRI (2011). Corporate value chain (Scope 3) accounting and reporting standard: Supplement to the GHG Protocol corporate accounting and reporting standard. World Business Council on Sustainable De-velopment (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Re-source Institute (WRI), Washington DC, USA, 149 pp.

WBCSD/WRI (2015). GHG protocol Scope 2 guidan-ce: An amendment to the GHG protocol corportate standard. World Business Council on Sustainable De-velopment (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Re-source Institute (WRI), Washington DC, USA, 117 pp.

Referanselisten over er ikke komplett, men inneholder de viktigste referansene som benyttes i CEMAsys. I til-legg vil det være en rekke lokale/nasjonale kilder som kan være aktuelle, avhengig av hvilke utslippsfaktorer som benyttes.

Til Styret i Sparebanken Møre

Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om Sparebanken Møre Bærekraftsrapport 2022

Om attestasjonsoppdraget

Vi har blitt engasjert av styret i Sparebanken Møre («selskapet») til å avgi en attestasjonsuttalelse om bærekraftsrapporten inntatt i selskapets årsrapport for året som ble avsluttet 31. desember 2022 («Rapporten»).

Vi har utført attestasjonsoppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for at Rapporten i alt det vesentlige er utarbeidet i samsvar med UN Principles for Responsible Banking («UN PRB») og Global Reporting Initiative («GRI») Standards.

Omfanget av vårt arbeid omfatter ikke framtidige hendelser eller selskapets overholdelse av formål og oppnåelse av målsettinger og forventninger. Vårt arbeid omfatter heller ikke informasjon på nettsider som Rapporten refererer til, med mindre dette er spesifisert i denne attestasjonsuttalelsen.

Konklusjon

Vår konklusjon er formet på bakgrunn av, og er underlagt, de forhold som er angitt i denne attestasjonsuttalelsen.

Etter vår mening er innhentet bevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Basert på utførte handlinger og innhentet bevis, er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Rapporten ikke i alt det vesentlige er utarbeidet i samsvar med UN PRB og GRI, som forklart under seksjon «Bærekraft og samfunnsansvar», side 154 i årsrapporten.

Ledelsens ansvar

Styret og daglig leder («ledelsen») er ansvarlig for utarbeidelsen av Rapporten, og for informasjonen i den, i samsvar med UN PRB og GRI, som forklart under seksjon «Bærekraft og samfunnsansvar», side 154 i årsrapporten.

Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide en Rap-port som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Videre er ledelsen ansvarlig for å forhindre og avdekke misligheter, samt for å identifisere og sikre at sel-skapet overholder de lover og forskrifter som er relevante for selskapets aktiviteter.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarter) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene.

Vi anvender den internasjonale standarden for kvalitetskontroll (ISQC 1) og opprettholder følgelig et omfattende system for kvalitetskontroll, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og gjeldende lovmessige og regulatoriske krav.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å utføre et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, og avgi en konklusjon på grunnlag av de handlinger vi har utført.

Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag i samsvar med internasjonal attestasjonsstandard (ISAE) 3000 (revidert) – «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», utgitt av International Auditing and Assurance Standards Board. Denne standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt Rapporten ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

Utførte handlinger

Et attestasjonsoppdrag innebærer forespørsler, hovedsakelig til personer som er ansvarlig for å utarbeide informasjonen i Rapporten, samt analytiske kontrollhandlinger og andre hensiktsmessige handlinger. Utførte handlinger avhenger av vår forståelse av Rapporten og andre omstendigheter ved oppdraget, og vår vurdering av hvilke områder det er sannsynlig at vesentlig feilinformasjon kan oppstå. Våre handlinger omfattet:

- Sammenlignet informasjonen i Rapporten mot de kriterier som stilles av UN PRB og GRI.
- En risikovurdering, inkludert et mediesøk, for å identifisere forhold som kan ha betydning for selskapet i rapporteringsperioden.
- Forespørsler til ledelsen for å opparbeide en forståelse av selskapets prosesser for å identifisere vesentlige forhold for selskapets sentrale brukergrupper.
- Intervjuer med ledelsen og utvalgte ansatte, om bærekraftstrategi og retningslinjer for vesentlige forhold, samt implementering av disse i virksomheten. Intervjuene ble utført både på konsernnivå og i enkelte forretningsområder.
- Intervjuer av aktuelle ansatte, både på hovedkontoret og forretningsområder, som er ansvarlige for å fremskaffe informasjonen i Rapporten.
- Gjennomgang av et begrenset utvalg av relevant intern og ekstern dokumentasjon for å vurdere påliteligheten av Rapporten.
- Sammenlignet informasjonen som er presentert i Rapporten med tilsvarende informasjon i relevante underliggende kilder for å vurdere om all relevant informasjon i slike underliggende kilder er inkludert i Rapporten.
- Lest informasjonen i Rapporten for å vurdere hvorvidt den er i tråd med vår overordnede kjennskap til, og erfaring med selskapets bærekraftarbeid.
- Vurdert informasjonen i GRI indeksen som presentert i selskapets bærekraftsrapport som vedlegg 1.
- Vurdert informasjonen i selskapets egenerklæring til UN PRB som presentert i selskapets bærekraftsrapport som vedlegg 3

Handlingene som utføres på et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, varierer i type og tidspunkt fra, og er i mindre omfang enn, et attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet. Følgelig er graden av sikkerhet som oppnås ved et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, betydelig lavere enn ved et attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet.

Iboende begrensninger

Det foreligger en generell mulighet for at det oppstår feil og mangler som ikke avdekkes av internkontrollen knyttet til utarbeidelsen av Rapporten. Vårt attestasjonsoppdrag er ikke utformet for å avdekke alle svakheter i denne internkontrollen. Våre handlinger er utført på utvalgte deler av dokumentasjonen som ligger til grunn for Rapporten og handlingene er ikke utført gjennom hele rapporteringsperioden.

Oslo, 1. mars 2023
KPMG AS

Svein Arthur Lyngroth
Statsautorisert revisor

